

Valstybine Centrine
Specialinio
Saulo
Biblioteka
Lietuvos
Respublika

5 n

SKAUTŲ AIDAS

Lietuvos skautų ir skaučių laikraštis

Oficialus Lietuvos Skautų Sąjungos organas

Redaktorius vyr. sktn. **Antanas Saulaitis**
Leidėjas Lietuvos Skautų SąjungaRedakcijos ir administracijos adresas: **KAUNAS,**
Nepriklausomybės aikštė 4, telefonas 2 65 34

Administracija dirba darbo dienomis nuo 8 iki 14,30 val.

Prenumeratos kaina metams:

Lietuvoje: jaunesniesiems skautams-ėms – 2,75 Lt; skautams-ėms – 4 Lt; neskaudams – 5 Lt. Užsienyje: (išskyrus Latviją ir Estiją, kur taikomas vidaus tarifas) dvigubai.
 Skelbimų kaina pagal susitarimą. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Užuojautos 5 Lt, padėkos – 3 Lt; spausdinamos ten, kur redakcijai patogiau.
 Rankraščius, piešinius, nuotraukas siųsti redakcijos vardu. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra; nesunaudoti nesaugomi; gražinami, jei atsiunčiama tam reikalui pašto ženklų. Suk galvą sk. rankraščius siųsti – psktn. Rudzinskui, Gimnazija, Joniškis, (Šiaulių ap.)

Isteigtas 1923 m. kovo mėn. 15 d. Šiauliuose.
1939 (XVII) metai.

Kovo mėn. 10 d.

Eina du sykiu per mėnesį: 10 ir 25 d. d.
5 (221) Nr.

OFICIALINĖS ŽINIOS

Lietuvos Skautų Sąjungos Šefo Aktas.

NR. 10.

Pasitėmęs Lietuvos Skautų Sąjungos statuto 10 ir 89 str. str. ir Seserijos Vadės tarpininkavimu, už nuopelnus Lietuvos skautų organizacijai Nepriklausomybės šventės proga paskautiūninkę Vandę PAPEČKIENĘ apdovanoju *L e l i j o s* ordinu.

Kaunas, 1939 metų vasario mėn. 16 d.

A. SMETONA,
RESPUBLIKOS PREZIDENTAS,
Lietuvos Skautų Sąjungos Šefas.

K. ŽILINSKIENĖ,
Seserijos Vadė.

1939 m. vasario mėn. 20 d.

VISIEMS SKAUČIŲ IR SKAUTŲ:

tuntininkams ir tuntininkėms, vietininkams ir vietininkėms, vienetų vadams ir vadovėms.

Skautybės akcijai išlaikyti sąjunga leidžia kelis laikraščius: visiems sąjungos nariams (ir ypač skautams ir skautėms) dvisavaitinį *Skautų Aidą*, vadovėms *Vadovę* ir vadovams *Skautybę*.

Atitinkamomis progomis ir priemonėmis seserijos ir brolijos vadovybė nurodė, kas ir kaip turi prenumeruoti *Vadovę* ir *Skautybę*. Jų prenumeratų rinkimo talka tebeina pagal atitinkamas instrukcijas. Dabar tik primenama ir raginama iš tikrą pasirūpinti, kad tie du taip svarbiam reikalui — vadovavimui skiriami laikraščiai kuo labiausiai paplistų vadovių ir vadovų tarpe.

Atskirai reikia pabrėžti didžiausio ir materialiniai sunkiausio laikraščio *Skautų Aido* platinimo vajaus reikalą ir visus vadovus ir vadoves dar pakviesti energingai paremti *Skautų Aido* prenumeratų platinimą.

Pats skautybės sąjūdis, jaunimo skautavimo reikalas ir pagaliau organizacijos prestižas verčia sąjungai turėti vis geresnius laikraščius. Tas dalykas, be kitų savo ypatybių, yra reikalingas ir stambaus medžiaginio pagrindo. Todėl Sąjungos vadovybė periodinei spaudai skiria nemaža lėšų, kurių didelė dalis tenka ir *Skautų Aidui*.

Sąjungos vadovybė yra labai suinteresuota, kad *Skautų Aidas* būtų paplites kuo plačiausiai ir kad jį prenumeruotųsi kiekvienas sąjungos narys — skautai, skautės, vadovai, vadovės ir rėmėjai.

Daugelyje vietų platinimas eina labai sklandžiai, nemaža vienetų Sk. Aidą užsakė jau visiems savo nariams (100%) ir parinko prenumeratorių iš šalies. Tačiau kai kur dar žymu tam tikro neveiklumo, vienetų darbas dar neįėjęs į normalų kelią ir

IŠ TARYBOS PIRMININKO 1939 M. ĮSAKYMŲ.

■ III.2. Nr. 8 — § 1: įsteigta Klaipėdos skautų tunto *Skuodo vietininkija*.

§ 2: *Skuodo skautų vietininkijai* priskirti šie Kretingos skautų vietininkijos vienetai: 1. *Skuodo skautų vyčių būrelis*, 2. *Skuodo D. L. K. Kęstučio draugovė*, 3. *Skuodo jaunesniųjų skautų draugovė* ir 4. *Luknių jaunesniųjų skautų draugovė*.

§ 3: įsteigta Klaipėdos skaučių tunto *Skuodo vietininkija*.

§ 4: *Skuodo skaučių vietininkijai* priskirti šie Klaipėdos skaučių tunto vienetai: 1. *Skuodo K. Birutės draugovė*, 2. *Skuodo vyresniųjų skaučių skiltis*, 3. *Skuodo jaunesniųjų skaučių draugovė* ir 4. *Luknių jaunesniųjų skaučių draugovė*.

■ III.2. Nr. 9 — § 1: Kauno rajono vadas *P. Budrevičius*, jam prašant, atleistas iš einamųjų pareigų. Už eitas pareigas pareikšta padėka.

§ 2: Kauno rajono vadu paskirtas gen. št. pulk. Iz. *Kraunaitis*.

§ 3: Marijampolės skautų tunto tuntininkas psktn. pulk. ltn. *Ev. Reichertas*, jam prašant, atleistas iš einamųjų pareigų.

IŠ BROLIJOS VADO 1939 M. ĮSAKYMŲ.

* II.27. Nr. 10 — *Vilkaviškio skautų tunto tuntininko padėjėju* patvirtintas psktn. *Jonas Greičius*.

spaudos platinimas labai silpnas. Kad spaudos platinimo darbas tereikšmingas metų pradžioje, svarbu tą talkos darbą tuo laiku ir atlikti.

Šiuo raštu ir raginami visi vienetai atlikti dabar aktualiausias pareigas — užsakyti periodinę sąjungos spaudą.

Skautų Aidas savo šių metų prenumeratoriams duoda nemokamą priedą kišeninį kalendorių *Budėk*, o platintojams skiria įvairių premijų ir dovanų, kurių sąrašai pakartotinai skelbiami *Skautų Aido*. Vienetai dalyvauja tam tikrame konkurse ir gaus garbės premijas

Sąjungos vadovybė prašo:

1) *tuntininkus-es ir vietininkus-es*:

a) paraginti, kad visi tunto nariai prenumeruotųsi *Skautų Aidą* ir vadovai-ės *Vadovę* ar *Skautybę*,

b) prižiūrėti, kad vienetų vadai rūpestingai organizuotų spaudos platinimą ir užsakytų visiems savo nariams *Skautų Aidą* ir vadovams-ėms *Vadovę* ar *Skautybę*,

c) patikrinti, kad vienetų vadai ir platintojai, nustatyta tvarka, tinkamu laiku ir pilnai atsiskaitytų už spaudos platinimą;

2) *vienetų vadus ir vadoves*:

a) visiems vieneto nariams užsakyti *Skautų Aidą* ir vadams-ovėms *Vadovę* ar *Skautybę*,

b) organizuoti prenumeratų platinimą ir už vieneto ribų: paskiriems sąjungos nariams, rėmėjams ir skautybės bičiuliams,

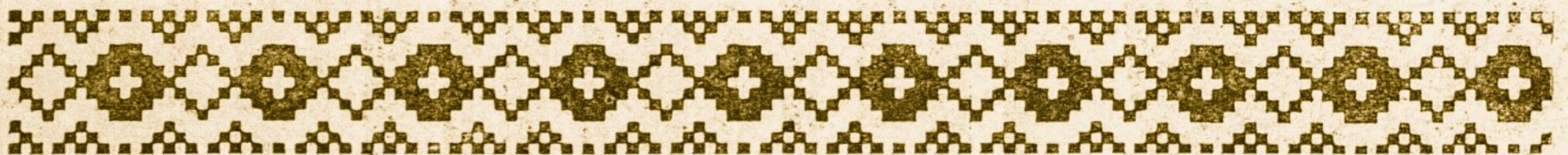
c) rūpintis, kad būtų tinkamai atsiskaityta už išplatintą spaudą.

Ligi š. m. kovo mėn. 15 d. turėtų būti baigta *Skautų Aido* platinimo vajaus talka.

Geriausio pasisekimo!

Vyr. sktn. **J. ALEKNA**,
Tarybos Pirmininkas.

Vyr. sktn. **K. ŽILINSKIENĖ**, Vyr. sktn. plk. **J. SARAUSKAS**,
Seserijos Vadė. Brolijos Vadas.

Šventasis

Tavo kelias laimėn veda,
Kuris eiti juo tik nori.
Tavo meilė džiaugsmą žada,
Nors jos prašo ir nedori...

Sunkus kelias, dygių pilnas,
Kuris nor Tave suprasti,
Bet tikslai jo yra kilnūs,
Kuriuos retas gali tęsti.

Tavo meilė — mylėt viską!
Mylėt artimą, tėvynę.
Tavo meilė saulėm tviska
Ir pavergia mūs krūtinę.

O, Šventasis, duok stiprybės
Mūsų žygiuos — neapvilti!
Duok visas pajust blogybes
Ir su jomis atsiskirti!

ŠV. KAZIMIERAS

Kovo 4 d. šventėme Lietuvos Šventojo skautų patrono, Šv. Kazimiero šventę. Šia proga prisiminė man du paveikslai: vienas jų matytas mūsų Karo muziejuje Kaune, kitas — naujojo katedroj Panevėžyje.

Pirmajame paveiksle matome jaunikaitį prie bažnyčios durų. Aplink jį nustebę žmonės ir sargybiniai. Iš Kazimiero gyvenimo žinome, kad jis buvo darbštus ir pamaldus jaunikaitis. Dieną jis padėdavo tėvui dirbti, o naktį eidavo bažnyčion pasimelsti. Ir dažnai, radęs bažnyčios duris uždarytas, meldavosi prie durų, kartais ten būdavo taip ilgai, kol užmigdavo.

Jo gyvenimo šūkis: Ora et labora — nėra svetimas ir skautams. Melskime savo Patrono užtarimo, palaimos ir dirbkime.

Antrajame paveiksle kariai, parpuolę ant kelių su iškeltom rankom, meldžiasi. Ir jiems iš debesų pasirodo Šv. Kazimieras su karūna ant galvos, balta lelija rankoje.

Tavo kelią puošia rožės,
Baltos, ramios, kaip sniegulės.
Nesuprantamas jų grožis
Lydi sielas mūs užbūręs.

Adzius Adulaitis.

Apie šį paveikslą istorija žymi tokį atsitikimą:

1518 m. Maskvos kariuomenė (40.000) apgulė Lietuvos pilį Polocką. Lietuvių įgula buvo maža. Jai į pagalbą skubėjo Lietuvos karvedys Goštautas su 2.000 vyrų. Tuo metu Dauguva buvo patvinusi ir kariuomenė negalėjo persikelti per upę. Kilo didelis susirūpinimas ir prasidėjo karštos maldos į Šv. Kazimierą. Ir štai, jų priesakyje pasirodo kažkoks baltas raitelis, išjoja pirmas į upę ir parodo brastą. Kariuomenė paseka jį, persikelia per upę, puola rusus, juos sumuša, išvaiko. Po laimėtojo mūšio visi pasigedo baltojo raitelio, tačiau jo neberado.

Mielieji skautai, savo darbams ir žygiams paprašykim Šv. Kazimiero palaimos; nepamirškime vietos, kur mūsų Patrono palaikai ilsisi, nepamirškime ir to kelio, kuris prie Šventojo veda.

J. P.

Kazimieras — karalaitis

Amžių amžiai. Kunigaikštyčiai aukso karūnomis puikiuose rūmų soduose žaidžia. Saulės spinduliai krenta, atsimušę nuo tų besiblaškančių karūnų, žaibo greitumu lekia, įkyriai skverbiasi į akis ir verčia prisimerkti.

Tvyskų vanduo žėri giliuose šuliniuose, žydra gėlė svyra tyliai į tvenkinio gelmę, o kunigaikštyčiai pasaulio kaitroje ties tvenkiniais ir giliais šuliniais klykdamai žaidžia. Lyg stebuklingais sviediniais — puošniom, svariom karūnom svaidsi kunigaikštyčiai amžių sode.

Kokia ta jaunystė! Karališku kilnumu vaikščiojanti! Karališka didybė, sielos pakilimas ir ryto rasų kasdieniškumas!

Tiek daug tų kunigaikščių! Tiek daug svarių karūnų! Tiek daug, tiek be galo daug saulės spinduliuose plaukiančių rasotų rytų!

Iš amžių puošnumo statytų rūmų viena tokį rytą, saulei tekant, kunigaikštis vienas, karalaitis plačios, plačios šalies, basom kojom išskubėjo. Šaltų rasų paštrinti akmenukai žeidžia jo kojas, kurios kas kartą greitina žingsnius. Po pažastim nusitvėręs vėl ir jis, ir jis, kaip visi kiti, tą pačią spindinčią karališką karūną nešas. Ir jis! Bet kam taip anksti ryte?! Juk dar minkštuose šilkų pataluose ilsis po dienos triukšmų jo amžininkai. Kas per nauja, kunigaikštyčio išgalvota, pramoga — basom kojom aštriais takais rytais skubėti! Juk kunigaikštis!

Bet kuriuo džiaugsmu jo akys tviska?! Tiek daug ten pergalės! Kur skubi!? Palauk! Juk dabar Tavo eilė pažaisti amžių sukurtąjį kunigaikštyčių žaidimą.

Šį rytą saulė sveikina Tave, kviesdama jo pažaisti. Tavo jaunystė tviskančiu rytu prabudo.

Bet karalaitis skuba. Prie amžių gilaus šulinio sustoja. Nusišypso ir tylutėliai deda svarią, saulės spinduliuose žėrinčią karūną ant ramaus šulinio paviršiaus. Stebuklas koks! Trykšta šviesa, spinksi, bet... spinkteli dar kartą kažkur iš gelmių ir vėl amžių šulinys toks tylus, ramus, lyg niekas čia nebuvo.

O Karalaitis tebestovi. Nuleidęs galvą mąsto. Bet tai tik akimirksnį.

Jo naštos nebėr, jis laisvas! Ir tyliai eina jis keliu, kurs nusitęsia į tolimuosius amžius, toli, toli nuo karališkųjų rūmų.

O virš jo galvos žvaigždės, karališką karūną supynusios, skrieja dangaus keliais.

L. Jurgutytė.

DĖL TĖVYNĖS...

1937 m. Sk. Aido biografijų konkurse už šį rašinį buvo paskirta I premija.

Motto: „Geras žmogus ir miglotuose siekimuose nujaus visad teisingą kelią“.

Goethė.

Tai buvo prieš aštuoniasdešimt metų. Pavergtoji Lietuvos žemelė ramiai ilsėjos sniego patale. Jau ir Kalėdos buvo praėjusios, ir senieji metai visiškai baigėsi: beliko vos keliolika valandų.

Niekas nenumanė, nežinojo, kad tą pūkuotą žiemos dieną gimsiąs tautos genijus, darbininkas. Nenumanė taip pat to ir tautos vyro gimdytojai, Paežerių kaimo, Vilkaviškio apskrities pasiturį ūkininkai Kudirkos.

Snaigės krito, žaidė viena su kita dangaus beribėj ir, baigusios savo kelionę, ramiai tūpdavo į storą patalą. Kas žino, gal jos džiaugėsi savuoju gyvenimu, gal buvo pasiryžusios pasitikti naujagimį...

— Gimė sūnus! — nudžiugo Motiejus ir tėviškomis akimis nužiūrėjo kūdikį. Nusišypsojo ir motutė, bet... ak, kaip gaila: jos šypsnyks buvo paskutinis. Ji paliko, per krikštą gavusį Vincuko vardą, sūnelį vargeliui vargti, lietuvių širdžiai žadinti.

Bėgo dienos. Vincukas augo. Jis nesuprato, kad mirė jo motutė. Jam lygiai maloni, motiniška buvo pamotė. Gal būt, nei kiek ne šalčiau ji glaudė Vincuką prie savo krūtinės, pasakojo jam pasakas, dainavo gražias daineles. O kai Velykos ateidavo, numargindavo jį našlaičiui gražius margučius.

— Vinceli, jau tau dešimti metai. Jau laikas plunksną į rankas imti, nes artojas tu nebūsi! — taip kalbėjo Motiejus jau paaugėjusiam sūneliui. O sūnelis jau viską suprato. Jis tada linksmi nusišypsojo. Akimirksnyj prisiminė jis visa: linksmi pas turtingą tėvą praleistą laiką, motutės gražias pasakas, tyvuliuojantį ežerą.

— Aš bėgiojau po kvapias tėviškės pievas, kieme, prie didžiulio klevo smėlio duobėse, stačiau pilis, užtraukdavau lietuvišką dainele. O dabar eisiu į mokyklą, skaitysiu storas knygas, būsiu mokytas...

Ir Vincukas 1868 m. pradėjo lankyti Paežerių kaimo mokyklą. Mokėsi gerai. Užtat džiaugėsi tėvai, o tas griežtas ilgabarzdis mokytojas dažnai tapnodavo jam per petį. Tada jo raukšlėtas veidas išsitempdavo ir lūpose šypsnyks pasirodydavo.

— Tėveliai, aš jau už jus daugiau mokau, — sakydavo Vincukas.

— Taip, daugiau, sūneli. Juk jūs rusiškai mokykloje kalbate, o aš tēmoku vieną savo protėvių kalbą, — rimtai tardavo senis Kudirka.

Jauna moksleivio siela nesitenkino vien sausais dalykais. Ji troško dar kažko...

— Norėčiau išlieti savo džiaugsmą, ilgesį, norėčiau retkarčiais praleisti laiką kartu su virpančio smuiko akordais, — mąstydamas Vincukas.

— Bet iš kur aš imčiau pinigų smuikui? Iš kur? Tėvelio prašyti nedirštu... Bet kam dar ir galvoti! Ar gi aš neturiu rankų! Ar gi man trūksta medžio, galvos!..

Ir Vincas greit pasidarė smuiką — artimiausį savo draugą.

Ir dar po trijų metų Vincas Kudirka gavo pažymėjimą. Jo pažymėjimas buvo ne bet koks, bet visų geriausias. Tą dieną Kudirka žengė namo ne kaip visuomet. Nepraedavo nei vienos duobutės neperšokęs, nei vieno žmogaus neužkalbinęs. O savo pažymėjimą tvirtai laikė rankoje.

Džiaugėsi tėvai be galo, pamatę didoką popieriaus lapą ir išgirdę jo kalbą. Vieną vakarą, kai saulutė maudėsi ežere, kai tarsi degančios ežero bangos mirguliavo, pasišaukė Motiejai savo sūnų.

— Sūneli, leisim tave į Marijampolės gimnaziją. Išėisi ten keturias klases, o pasikui galėsi stoti seminarijon. Gerai?

— Ačiū!.. — nuraudo Vincelis ir pabučiavo sukembėjusias tėvų rankas. Nenujautė jis, kas bus toliau, nemokėjo priešintis.

* * *

Pirmiau pažinome Vincą tik kaip lietuvių kaimietį, matėme jį su namų darbo miliniu ar čerkasiniu švarku ant motutės kelių, mokykloje ir kitur. O dabar mėlyna gimnazisto munduraitė, baltos sagos dengė Kudirkos kaulėtą krūtinę. Pirmiau lietuviška daina skambėjo jo lūpose, lietuviškai galvojo, mąstė, o dabar... bijojo net prisipažinti lietuvis esąs.

Ir kažin kodėl? Argi galėjo Marijampolė pakeisti tikro lietuvių sielą. Argi galėjo išplėsti iš jo krūtinės brangiausią žodį: „Esu lietuvis!“ Juk, rodos, Vincukas tėviškėj tegirdėjo vien savo protėvių kalbą, lietuviškas pasakas... Bet vis dėlto, it lašas lenkomanų jūroje paskendo, jų dvasia persiėmė. Kas žino, gal jis manė, kad gėda būtų nešioti muzikui tą mundurą, gėda būtų gimnazistui kalbėti ta kalba, kuria tik varguoliai kalba.

— Juk iš tikrųjų, kaip man čia skirtis, jei mokytojai ir draugai lenkiškai kalba. Kaip man pasirodyti muziko vaikui!... netašyta lietuvių kalba, netašyta, užtat mokytesni bijo liežuviu nusilaužti. Ja tik dūminių pirkių pilksmėgiai didžiuojasi. Bet juk jie nesupranta, nežino to, kas jau mokytesniam gėda...

Šį kartą Vincas apsiriko. Bandė aiškintis, kvietė žvilgtėrėti istorijon, priminė lietuvių - lenkų giminystę...

Paežeriuose tik vien tas apysenis, ilga ruda barzda mokytojas girdavo Vincą, o Marijampolėje atsirado tokių daugiau. Dar pirmais metais čia Vincas įgijo pedagogų pasitikėjimą ir draugų meilę. Visi jam pranašavo gražią ateitį, šiltą tarnybą kur nors Rusijos gilumoje. Deja, nenuspėjo...

— Vincai, užtrauk — pritarim! — prašydavo ne kartą kolegos. Vincas neatsakydavo. Jo skambus tenoras nuaidėdavo gimnazijos koridoriais. O kai jis suvirpindavo smuiko stygas, tik jau nebe to pačio, bet naujo, ak! kaip malonu būdavo klausytis!

Kiekvieną vasarą grįždavo Vincas atosotų. Grįžęs pasidžiaugdavo kvapiu laukų aromatu, pailsėdavo po sunkaus protinio darbo. Rudenį vykdavo vėl miestan, bet jau pilnesniu veidu, didesne energija.

— Štai, mano uždėtis, tėveliai! — šypsodamas sakydavo Vincas, rodydamas kas-

met savo tikrai gerus pažymėjimus. Džiaugėsi tada tėvų širdys. Jau tada matė jį — gyvą kunigą, senatvės ramstį.

Kaip netruko Vincui prabėgti šešeri metai gimnazijoj. Ir kaip gi galėjo trukti; juk mokslas jam sekėsi geriausiai; mokytojai jį mylėjo, o tie draugai, jie visuomet apsupdavo Vincą, kur tik jis būdavo. O su Vincu ir šneka puikiau rišdavosi ir daina toliau sklisdavo. Buvo Kudirka tikęs „ir tanciui ir rožančiui“: sumanus, protingas, kaip tėvas, darbštus, o kartu jumoristas ir menininkas.

Kai pasaulis rašė tūkstantį aštuonius šimtus septyniasdešimt septynius metus, kai jau saulė buvo pasiekusi kulminacijos tašką ir gegutė buvo baigusi savo „ku-kū“, parvežė tėvas šešiaklasį Vincą.

Saulėtas gyvenimas, džiaugsmingos valandos laukė Kudirkų namus. Jų džiaugsmas — sūnus jau buvo pasiekęs užtenkamo mokslo stoti seminarijon. Tad, kai jau rugienas nuklojo sidabrinį vualiu, kai jau kregždės ėmė būriuotis, tas klausimas buvo pribrendęs.

— Vinceli, važiuosi seminarijon? — paklausė tėvas. — Važiuok, išmoksi, būsi kunigas. Ir tau bus duona amžina, ir mums senatvėj būsi paguoda... Priek arčiau, sūneli, pažiūrėk į mane ir pats pamatysi, kaip mano veidas raukšlių išvagotas, koks duslus alsavimas slėgia mano krūtinę. Priek...

— Tėveli, žinau, suprantu, pasenai tu, metų ir sunkaus darbo našta slėgia tave, bet prašau, neversk mane stoti seminarijon. Neturiu aš ten pašaukimo. Tad pats supranti, ne koks būsi kunigas...

— Tu taip kalbi, sūnau! Tu taip draskai tėvo širdį! Ak! — senis perpyko, užsidegė jo kraujas, — be reikalo tave mokiau, be reikalo...

— Tėveli, atleisk man, atleisk, neversk...

Tėvas jėga atstūmė sūnų.

— Ne, mano žodis — tai kirvis! Pasakyta ir turi klausyti! Ryt važiuosi seminarijon.

Dar Vincas priešinosi, dar girdėjosi jo tylūs prašymo žodžiai, bet veltui... Nepermalduojamas tėvas sprendimo nekeitė.

* * *

Pro pravirą Seinų seminarijos langą kyšo garbiniuota klieriko galva. Tyli ir dar ne vėlyva pavasario naktis, pirmųjų žiedų kvapas viliojo ne vieną. Tad kaip galėjo nevilioti ir jauno klieriko Vinco Kudirkos. Rektoriaus, profesorių ir prefekto žvilgsniai jam per daug šalti. It paukštis netekęs laisvės, ieškojo progos vienui vienas pasvajoti, išlieti savo ilgesį. Ir šią naktį, kai visi sumigo, klierikas Vincas pravėrė langą ir giliai, giliai atsikvėpė. Juk ir buvo sausai jo krūtinėi reikalinga gaivinanti pavasario naktis.

— O, Dieve, ar ilgai man teks čia būti!.. Pats supranti, kitur veržiasi mano siela, — dar daugiau pasiviro Vincas ant lango, dar giliau atsikvėpė.

(B. d.).

Skyrių tvarko —

stud. skautė R. Skipitytė.

Užsienio spauda apie Lietuvos skaučių tautinę stovyklą

Didžiosios Britanijos vadovių laikraštis *The Guider* rugsėjo mėn. num. įdėjo ilgą iliustruotą straipsnį apie skaučių tautinę stovyklą. Straipsnį parašė žinoma pasaulinė skaučių veikėja, Didž. Britanijos vadovė, S. I. Warner. Štai jo santrauka:

„Lietuvos Skaučių Seserija š. m. suruošė stovyklą, kad tuo būdu paminėtų Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės 20 metų sukaktį. Stovykloje dalyvavo apie 1700 Lietuvos skaučių ir apie 150–200 skaučių iš vienuolikos kitų valst. (Amerikos, Anglijos, Australijos, Danijos, Estijos, Latvijos, N. Zelandijos, Olandijos, Prancūzijos, Suomijos ir Švedijos). Stovykla buvo netoli puikaus seno Pažaislio vienuolyno. Sunku yra išreikšti šios stovyklos puikumą ir grožį. Stovykla buvo suskirstyta į 10 rajonų. Kiekvienam rajonui buvo paskirta užsienio viešnių grupė. Kiekvienas rajonas turėjo savo būdingą charakterį, reprezentuojantį tą krašto dalį, iš kur skautės atvyko. Pav., Pajūrio rajonas savo būdingumui išreikšti buvo apsitvėręs tinklų tvora. Dideliuose mediniuose vartuose kabėjo pajūrio miestų herbai. Gracingai susirangiusi aplink medžio kamieną gulėjo žuvis; jos žvynai buvo padaryti iš kiautelių, kurie saulėje gražiai mirgėjo. Kiekviename rajone buvo panašios smėlio ir samanų skulptūros. Viename rajone, pav., buvo natūralaus didumo stirna, kitame — miniatiūrinė pilis ir t. t. Kiekviename rajone, kuriame gyveno po 150–200 skaučių, buvo vietos takams, išvestiems iš samanų ir akmenų; prieš kiekvieną palapinę — raštuotiems darželiams ir centre — dideliame, žemėje iškastame, stalui. Lietuvos skautės naudojos kariuomenės keturkampių lapų palapinėmis. Iš tų lapų galima pastatyti įvairaus didumo palapines. Vieną tokį lapą galima naudoti ir kaip lietaus apsiaustą stovykloje.

Šioje stovykloje daugumos palapinių vidus buvo papuoštas tipingais, gražiais krašto rankdarbiais. Jie buvo išsiuvinėti, išausti ant lininės arba vilnonės medžiagos ir buvo vartojami kaip antklodės, staldengtės, kabantieji kilimėliai ir t. t.

Kuomet visoj šioj didžiojo stovykloj skambėjo daugybė balsų, tai jautei, tarytum, laiminga, patenkinta Jungtinė Europos Valstybė jau realizavosi.

Netoli stovyklos centro buvo natūralus amfiteatras, kuriame galėjo susėsti šimtai žmonių. Iš visos apylinkės kiekvieną vakarą tiek ir rinkosi pasižiūrėti labai gerų, kartais, žavingų pasirodymų prie laužo.

Stovyklos organizacija buvo labai gera. Buvo jaučiama visą laiką, kad viskas daroma ramiai, nors mes žinojome, kad, kartais, buvo skubėjimo, bet to niekas negalėjo pastebėti. Šis ramumo pajutimas priklausė nuo visų, savo pareigas jaučiančių stovyklautojų. Lengvas visų vadovių tarpusavio bendradarbiavimas buvo labai

pastebimas. Nebuvo jaučiama įsakinėjimų ir jokių atsisakinėjimų. Mes, žinoma, žinojome, kad Vyr. sktn. Čiurlionienė, kuri per savo 4 vadovavimo metus daug darė, kad išaugtų Lietuvos Skaučių Seserija, dabar vėl pasirodė aktyviame darbe, kaip stovyklos viršininkė. Mes žinojome, kad jos jaunesnioji įpėdinė sktn. K. Žilinskienė, kurią ji sumaniai susirado ir išmintingai įtikino būti jos įpėdine, taip pat didele dalimi prisidėjo prie šio darbo. Mes žinojome taip pat, kad vyr. sktn. E. Barščiauskaitė buvo stovyklos komendantė ir vėl sustiprėjusia sveikata teikė inspiracijos ir pagrindinių Skautybės Įkūrėjo principų supratimo, kaip kad ir prieš tai buvo dariusi. Mes žinojome sktn. M. Avietėnaitę — užsieniū dalies vedėją, paprastai stovykloje „Radio — Madeleine“ vadinama, kuri buvo nenuilstama vertėja savo 200 svetimtųjų ir išgaudavo malonias paslaugas iš Užsieniū Reikalų Ministerijos. Mes matėme dirbant ir kitas, kurių mes gerai nepažįstame ir kurios visos taip derinosi viename nesuskaldomame vienetu.

Įsidėmėtinas faktas toms sąjungoms, kurios turi dideles savo vadijų patalpas, kad visas šitas 2000 miestų buvo organizuojamas dviejų kambarių vadijų patalpoje. Iš ten pat buvo prižiūrima ir greitai auganti skaučių šeima visame krašte.

Valdžia davė stovyklai paramą ir nemažą materialinę pašalpą, kaip, pav., darbininkų sunkiesiems darbams atlikti, paskolino palapines ir t. t.

Buvo stovyklos metu surengtas didelis paradas mieste. Užsieniū viešnioms buvo rautas pas Moterų Tarybos Pirmininkę p. Lozoraitienę. Priėmimus užsieniū viešnioms suruošė taip pat p. Švietimo Ministras ir p. Kauno Miesto Burmistras.

Ponas Respublikos Prezidentas oficialiai aplankė stovyklą, ir visos užsieniū viešnios džiaugėsi, turėdamos garbę būti pristatytos tam vyrui, kuris tikrai patriarchaliu būdu valdo Lietuvą. Jo žodžiai, parašyti vieno stovyklos rajono knygoje „Auklėti jaunimas yra auklėti tauta“ yra įrodymas to dėmesio savo krašto jaunimo gerbūviui. Skautės ir skautai yra vienintelė vaikų organizacija, kuriai leidžiama veikti Lietuvos mokyklose.

„Duokite mums dar dvidešimt metų taikos“, — pasakė man Prezidentas pusryčių metu stovykloje, — „duokite mums dar dvidešimt metų taikos, ir viskas bus gerai“.

Melskimės už tą ramią, taiką mylinčią žemdirbių šalį, su jos pilkomis medinėmis ūkininkų trobelėmis, dideliais miškais, plačiomis upėmis, kurios vingiuoja į sidabro jūrą, kad Lietuva turėtų taiką per daugelį kartų. Jos žmonės verti tokios dovanos iš Apveizdos. Malonūs, muzikalūs, meniški, jie turi tikrą uždavinį — įgyvendinti toleranciją ir taiką tame istorinių kovos laukų krašte, kur likimas yra juos įkurdinęs“.

Mūsų skautės tautinėje stovykloje tautiniais drabužiais vaizduoja lietuvaites grėbėjas.

Fot. P. Abelkis.

Sesė namuose

Rūpinkis savo kojomis

Kalbėjome apie veido, dantų, plaukų priežiūrą ir dabar prisimename kojas. Keista, tiesa? Juk kojų dažniausiai nematyti, jos apvilktos kojineėmis ir batais, taigi, ar galima lyginti jas su veidu, akimis ir pan.? Bet pagalvokite, kaip svarbu, kokia mergaitės eisena. Pasaulio skautų vadas atsiminė Lady Baden-Powell po to, kaip vieną kartą pamatė jos grakščią eisena.

Ne kartą, tur būt, pagalvodavote apie kurią nors mergaitę: „Kaip gražiai ir grakščiai ji vaikšto“, ir ne kartą, gal, girdėjote, kad iš artistės pirmiausia reikalaujama dailios eisenos.

Tuo remiuosi pabrėždama, kad kojų priežiūra tokia pat svarbi, kaip bet koks kitas higienos klausimas. Visų pirma, kojų pirštų nagai turi būti tiesiai nukirpti, trumpi, ne tokios formos, kaip rankų pirštų nagai. Turime saugotis, kad nagai neįaugtų, nes tai labai skaudu ir trukdo gerai vaikščioti.

Nagai turi būti kuo dažniausiai valomi. Retkarčiais galima patepti juos vazelinu, kad jie suminkštėtų, nelūžtų.

Vasarą reikia stengtis plauti kojas kasdien, nes jos turi prakaito liaukų. Šluostomos kojos švelniai ir rūpestingai, ypač tarp pirštų. Kojoms pudrą galima pasigaminti iš vienodų dalių bulvių miltų, boro natro druskos ir cinko miltelių. Jei gali, dažnai keisk kojines; įbarstyk pudros į jas ir į batus, jei ruošiesi ilgai stovėti arba vaikščioti. Jei kojos lengvai prakaituoja, gali bandyti savo laimę, maudydama jas drungname acto vandenyje. Esu girdėjusi, kad tai gerai padeda.

Jei turi nuospaudų, išmirkyk koją karštame muilo vandenyje su soda. Pakartok tai kelis vakarus ir vis trink nuospaudas lavos akmeniu, gaunamu vaistinėse ir drogerijose. (Tas pats akmuo taip pat tinka rašaluotiems pirštams valyti). Kai kurie šį akmenį vadina bimštenu.

Nuospaudoms nesumažėjus arba neišnykus, nueik pas gydytoją arba pedikiuro žinovą.

Patinimus, ypač didžiojo piršto kaulo, galima patepti jodu, bet geriausia išgyti tokius batus, kurie nespaudžia ir netrina kojos, ir vis dėlto ją glaudžiai aptempia ir palaiko. Pigūs batai — bloga ekonomija.

Jei šiaip kojos greit pavargsta ir skauda, keisk batus: vieną dieną apsiauks vieną porą, kitą dieną kitą. Batai

Vaikų auklėjimas

Joks vaikas negali būti sveikas ir geras, jei jo organizmas blogai veikia. Vos tik tai jo vidurėliai netvarkoje, jis aptingsta, pyksta ir sunkiai suvaldomas (ta pati taisyklė, žinoma, taikoma ir suaugusiems).

Kad vaiko organizmas būtų sveikas ir gerai veiktu, reikia pratinti jį prie griežtos tvarkos. Juk papročiai, įgijami vaikystėje, tokie galingi, kad reiškiasi visą gyvenimą. Mechaniškai turi būti atliekami kasdieniniai reikalai, be jokių tuščių kalbų ir grąšinių.

Pirmiausia, vaikas niekad neturi gulėti lovoje iki pat pusryčių. Jis turi būti aprenktas ir bent pusvalandį pabėgioti. Judesys nepaprastai gerai veikia virškinimo organus ir žadina apetitą. Jei vaikui skirta suvalgyti obuolį per dieną arba išgerti apelsino sunkos, geriausia duoti juos prieš pusryčius.

Ir po to — penkias minutes po pusryčių — vaikas turi eiti į vonios kambarį. Ši taisyklė turėtų būti taip pat griežtai vykdoma, kaip dantų ir rankų plovimas prieš pusryčius. Net ir tokiais atvejais, kada vaiko vizitas vonios kambarielyje atrodė nereikalingas, reikia laikytis šio papročio. Ir už kelių metų, kada vaikas pradės lankyti mokyklą, tokia tvarka bus naudinga. Jei galima, gera įpratinti vaiką atlikti savo vizitą ir po pietų. Bet visada reikia žiūrėti, kad įvesta taisyklė būtų reguliariai vykdoma.

Mažam vaikui supykus arba nenusiteikus, neimk jo barti, kol nepažiūrėjai į jo liežuvi. Pastebėjusi netvarką, duok jam laksatyvo. Už dešimties minučių liepk išgerti šilto vandens arba arbatos — ir padaryk visa tai prieš valgį, ne po jo. Už kelių valandų nebepažinsi savo vaiko. Ir vaikui peršalus, pirmiausia duok laksatyvo — išvijusi bacilą, išvysi ir peršalimą.

Paskutinį kartą pavalgydink vaiką bent vieną valandą prieš miegą. Vaikščiojimas

nespaus vis tos pačios jautrios vietos ir bus lengviau vaikščioti.

Kada tik galėdama, namie arba stovykloje, vaikščiook be kojinių arba, dar geriau, basa. Tiesa, teks kojas dar dažniau plauti, bet ir tas vargas dešimteriopai atlyginamas.

Kas žiemą skundžiasi šaltomis kojomis arba nušalimais, po vilnonėmis arba šilkinėmis kojineėmis pasivelka medvilnines, bet pasirūpina, kad batai būtų pakankamai erdvūs. Suspausta koja tuojau šąla. Ir kojoms šalant, gydytojas gali padėti patarimais ir vaistais.

Tikiuosi, kad šios kelios pastabos bus šiek tiek naudingos ir įtikins skaitytojas, kad ir kojų priežiūrai turime skirti vieną kitą laisvą valandėlę.

ir kalbėjimas miegant, „nakties baisumai“ ir visokios kitos panašios blogybės kyla iš labai paprastos priežasties — perkrovus vidurius nakčiai. Bet jei vaikas rytą labai anksti pabunda ir nebeužmiega, jis greičiausiai alkanas — per greitai suvirškino, ką vakare valgė. Tokiais atvejais — ir tik tai tokiais atvejais — gera duoti vaikui puodelį pieno, ovaltino arba ką nors panašaus prieš miegą.

Saldumynai tarp valgių gadina vaiko apetitą. Jie vaikui reikalingi — jo judrus kūnelis reikalingas nemažo kiekio cukraus — bet duodami tik tai tuojau pavalgiaus. Po to, iki kito reguliaraus valgio laiko, vaikas turi būti paliktas ramybėje. Bet vaisiai visuomet geresni už saldinius. Itin sveikos spanguolės — galima atrinkti pačias didžiausias uogas — išvoliotos cukraus pudroje.

Auklėjant vaiką, reikia jį nuolat sekti. Ne visuomet galima operuoti tais pačiais vaistais. Pvz., jei vaikas suvalgė daug vaisių, jis turi per daug rūgšties ir magnezijos, pienas gali pašalinti sutrikimą. Antra vertus, jei vaikas per mažai judėjo ir beveik nebuvo išėjęs pakvėpuoti grynu oru, jam rytą reikalingos druskos, o persivalgius — figų sirupas. Bet namų gydytojas, pažįstas vaiką iš mažens, geriausiai patars, kaip kokiais atvejais reikia elgtis. Šis patarėjas turėtų būti geriausias pagalbininkas vaikui užaugti sveikam ir linksmam.

*

* *

*Atėjo, su vėtromis atėjo čia...
Po žemę baltas šilkas.
Pražilę obelys palinko,
dangus kasdien tik pilkas, pilkas.
Prie klėties klevas šakomis pamojo,
vienišas klevas, vėtroj vienas...
ir širdyje skaudžiai kažkas sugėlė —
ilgai nebematyt melsvųjų mėnėsienų.*

*Dangus pritaškė smulkaus confeti.
Po žemę baltas šilkas.*

*Tik gaila, kad nuo dangaus vasarę
saulę
man pavogė žiema vagilka.*

Danutė B.

Šv. Kazimierui

Šiandieną prieš Tavo altorių suklupe
maldaujam malonių naujų.
Sustiprink mūs' dvasią, apsaugok nuo pikto
ir vesk mus dorybių keliu.

Kai priešai pavergę tėvynę turėjo —
lietuviams padėjai kovoj.
Šiandieną mus slegia vargai kasdieniniai —
užtark prieš Aukščiausį maldoj.

Į Vilnių prie karsto mes skrendam mintimis
ir šnabždam Tau karštas maldas...
Išgirski, o Šventas Lietuvi, meldimą,
sustiprink maldoj mūs sielas!

Ir. Fridmanaitė.

== Kazeli, tai tau! ==

Iš gretimo kambario sklido tylūs ir liūdni radijo muzikos garsai, o pro Kazelio langą driekėsi pluoštas sidabrinių mėnulio spindulių. Jis buvo sužavėtas tylia, tarsi, banguojančia vargonų muzika ir jaukia, sidabru papuošta, naktimi. Sukaupęs visas jėgas Kazelis atsisuko į lango pusę ir įsmeigė akis į pasakišką gamtos grožį... Ir bematant šalta žiemos naktis jo akyse virto gražiu vasaros sapnu, o muzika — lakštučių sutartine. Kaž kur, tarsi pro miglas, jis pamatė ošiantį pušyną, toliau vėl žaliuojančias lankas, žvilgantį ežerą ir baltuojančias palapines. O raudona pašvaistė liudijo, kad saulutė jau toli vakaruose...

Staiga Kazelio lūpos pasipuošė šypsena, o akys beviltiškai kiek klaidžiojusios sustojo ir žvelgė į beribį tolį. — Laužas, laužas, — tyliai kartojo šypsančios Kazelio lūpos.

Ir kaip ugniniai paukščiai laužo liepsnos šovėsi į viršų, savo šviesa puošdamos lieknąsias pušis ir skaisčiai nurausvindamos aplink sėdinčių skautų skruostelius. Visur skambėjo juokas, žydėjo jaunystė ir grožis. Kazelio širdis taip pat džiūgavo ir grožėjosi visa aplinkuma. Dešinioji ranka jau buvo pasiruošusi mostui, kad iš jaunųjų krūtinių tuojau išsiveržtų galinga ir skambi daina, kuri priverstų drauge dainuoti ir aukštąsias pušis. Jau, jau visi nutilo, reikia tik vieno Kazelio rankos judesio ir visas pušynas nuaidės griausminga daina... Bet, čia staiga pasigirsta klaikus riksmas. — Kažkas šaukiasi pagalbos. Valandėlei vėl viską apgaubia mirtina tyla. Kas, kur, kaip? Gal nelaimė? Ir kaip žaibas per visų kūnus perskrieja šiurpulys. Kazelio veiksmai daug greitesni už kitų mintis ir jo akyse tuojau sumirga paslaptinai banguojas ežeras, apvirtusi valtis... Dar viena akimirka ir jis jau vandenyje... Už valandėlės vėl kažkas jį neša, bučiuoja, glaudžia prie krūtinės, dėkoja, bet Kazelio galva tokia sunki. Viskas, rodos, tik sukasi, pinasi. Nei protas, nei šaltas jo žvilgsnis nebeišskiria, kas čia atsitiko. Tik tyliai ošiančios pušys užliūliuoja jį saldžiam miegui...

Po šio regėjimo Kazelis susvyravo ir sukniubo ant pagalvėlės, o veik tuo pat metu atsidarė gretimo kambario durys ir jose pasirodė lengvai garbanotais šviesiais plaukais pasipuošusi Kazelio sesutė Irena. Kambarį tuojau sužibo šviesa ir baltos, dar vaikiškos Irutės rankutės, lengvai glos-

tydamos Kazelio išdrykusius plaukus, jį paguldė ir apkamšė.

— Kazeli, kas tau atsitiko, — pagaliau tyliai paklausė Irutė, tačiau, jai niekas neatsakė.

— Taip, ir vėl Kazelis karščiuoja. O Viešpatie, pasi-gailėk jo! Juk greitai bus net pusė metų, kai vargšas Kazelis išgelbėjęs kitą, pats nebeišlipa iš lovos. Dieve, suteik jam jėgų, — tyliai maldavo Irutė. — Rytoj Kazelio vardinės. O ką aš jam padovanosiu, — pati savęs klausė mažoji. — Ak, kad galėčiau jį rytoj matyti sveiką ir linksmą, nieko nesigailėčiau, — ir priglaudusi galvutę prie savo brolio krūtinės apsiverkė. Kazelis jautė jos kvapą, girdėjo kaip plakė jos širdis, tačiau neturėjo jėgų nuraminti mažosios slaugės rūpesčių. Jis giliai alsavo...

Kitos dienos rytą Irutė prie Kazelio lovos, jam visiškai negirdint ir nematant, pakabino auksiniuose rėmeliuose šventojo Kazimiero paveikslą.

— Juk šandie Kazelio vardinės, tebūnie jam tai mano brangiausia dovana, — pakabinusi paveikslą pati savo guodė šviesiaplaukė Irutė.

Už valandėlės atvėrė akis ir Kazelis. Pastebėjęs, kad prie jo lovos, maldai sunėrusi rankutes, stovi Irutė, staiga pasuko galvą į sienos pusę ir pamatė saulės spindulių apibertą šventojo Kazimiero paveikslą. Irutė, pažvelgusi tai į brolių, tai į paveikslą, palingavo galvute ir tarė:

— Kazeli, tai tau. Būk sveikas.

Nugirdęs štuos žodžius, jis tik dabar sužinojo, kad šandie jo vardinės, jis tik dabar suprato, ko trokšta jo sesutė ir malonia šypsena padėkojęs jai už dovana, ilgai žiūrėjo į kabantį paveikslą. Jis juto, kad jėgos jo krūtinėje kas valandėlę vis augo ir stiprėjo... Lūpos kažko tai šaukėsi, maldavo, o rankos siekė paveikslo...

O kai vėl sutemo ir lauke tyliai suposi snaigės, Kazelis pirmą kartą išlipęs iš lovos atsisėdo prie stalo. Aplink jį sėdėjo skautai, Irutė, linksmi nusiteikusi jo mamytė su tėveliu ir prieš pusę metų iš mirties nasrų jo išgelbėta raudonskruostė valsčiaus viršaičio dukrelė.

Ilgai, dar pas Kazelį svečiavosi jo draugai ir tėveliai. Ilgai dar kalbėjosi ir džiaugėsi Kazelio staigiu sustiprėjimu. O Kazelis, kada jau visi ruošėsi eiti namo, spausdamas prie krūtinės šventojo Kazimiero paveikslą, kurs jam ir suteikė tiek jėgų, tarė:

— Bet juk tai buvo mano pareiga. Aš išgelbėjau mažąją Aldutę, o mane štai po ilgos ligos — šventas Kazimieras.

Alius Z.

Prie saulėto lango.

Fotas A. Landsbergaitė.

SKAUTUI

SKYRIŲ TVARKO
SKTN. A. ZAUKA

Aviomodelistų kursai – sąskrydis

Brolijos vadija, susitarusi su aero klubu, balandžio m. 2—4 d. d. Kaune organizuoja skautų aviomodelistų kursus — sąskrydį.

Kursų reikalui yra išsiuntinėtas aplinkraštis tuntams ir vienetais; jame yra visos smulkios informacijos.

Kursų tikslas: supažindinti Lietuvos skautus su aviacija ir paruošti oro skautų vienetais vadovus.

Dalyviai. Kursus lankyti galės bet kurio amžiaus skautas (tik ne jaunesnis 10 m.).

Uniforma — tik pilna skautiška.

Maistas. Pusryčiams ir vakarienei kursantai gaus vietoje arbatą.

Registracija. Ligi kovo mėn. 23 d. norintieji dalyvauti kursuose praneša skautų skyriui, drauge pridėdami šias žinias: 1. pavardė ir vardas, 2. tuntas ir draugovė, 3. pat. laipsnis ir amžius. Laiku nepranešę, galės dalyvauti tik kursų viršininkui leidus, jeigu bus vietos. Atvykęs Kaunan, kiekvienas kursų dalyvis sumoka po 50 ct registracijos mokesčio.

Kursai prasidės IV.2. lygiai 9 val. ryto aerodrome. Iki to laiko atvykusių registracija Damijonaičio vardo pr. mokykloje — prie aerodromo.

Kursų baigimas. Kursai baigsis IV.4 13 val. Kursantams būtina vesti paskaitų ir praktikos darbų užrašus, kurie bus patikrinti.

Kiti dalykai. Kursų metu norintieji galės ekskursija aplankyti V. Teatrą.

Kursų lektoriai — L. A. K. instruktoriai ir lakūnai — skautininkai.

Rašinys rašomas prašyminiam popieriuje, vienoje lapo pusėje, paliekant paraštes 2—3 cm kairėj ir 5—6 cm dešinėj. Rašinys turi būti 4 puslapių.

Baigiamasis darbas siunčiamas vadų lavinimo skyriui ligi š. m. balandžio mėn. 20 d.

ŽAIBO ANKETA.

Kai kurie tuntai, besivydami žaibo tempą, išsiuntinėjo gautas anketas vienetais, paliepdami jiems užpildytas anketas netarpiškai siųsti skautų skyriun. Gaila, kad buvo pasirinktas šitoks kelias, nes skautų skyrius neturės galimybės patikrinti, ar visi tie vienetai prisiųs anketas, bus jas gavę ir t. t. Bentros statistikos pilnumo dėliai prašome tuos tuntininkus ir vietininkus įsitikinti, kad jų vienetas atliko savo uždavinį.

BAIGIAMŲ VII-JI SKAUTŲ VADŲ KURSAI.

Į VII-sius skautų vadų kursus įsirašė iš viso 31 asmuo. Dalis jų prieš stovyklą padarė visus teorinius darbus (atliko I-mą kursų dalį). Į stovyklą pareiškė vyksią 25 žmonės. Atvyko gi ir ją baigė 16. Po stovyklos, nuo 1937 metų rugpiūčio — spalio mėn., dalyvavę stovykloje kursininkai pradėjo vadovauti draugovėms. Vadų lavinimo skyriui prisiuntė veikimo planus ir vadovavo apyskaitas. Tačiau daugeliui iš jų intensyvus pasirengimas tautinei stovyklai sutrukdė sisteminį kursų darbą. Dėl to, tie, kurie neprisiuntė veikimo planų ir apyskaitų, turi prisiųsti iki š. m. balandžio mėn. 10 d.

Keli skautų vadai — kursininkai dar neatsiuntė vieno kito teorinio darbo ir anketų, kurios kiekvienam buvo nusiųstos. Šiuos darbus ir anketas tie kursininkai turi prisiųsti kuo skubiausiai, ir ne vėliau kaip iki bal. mėn. 10 dienos.

IŠ AUKSINĖS SKAUTYBĖS GARBĖS KONKURSO.

Konkurso sąlygos paskelbtos 4 „Sk. A.“ numeryje. Tą pačią dieną, kaip buvo iš-ekspedijuotas 4-asis „Sk. A.“ nr., administracija išsiuntinėjo broliams tuntininkams ir vietininkams blankus konkurso prenumeratoriams sužymėti. Kiekvienos draugovės draugininkas gali surašyti reikiamus savo vieneto prenumerorius, bet galų gale blankas turi būti tuntininko patikrintas, pasirašytas ir prisiųstas administracijon, kaip tik galima greičiau, bet ne vėliau balandžio 5 d.

BAIGIAMASIS VII-JŲ SKAUTŲ VADŲ KURSŲ DARBAS.

Baigiamajam darbui skiriamos šios temos:

1. Religinis skautų auklėjimas draugovėje.
2. Tautinė ir tarptautinė skautybė.
3. Skautų namai — skautiškojo darbo centras.

II tautinėje stovykloje vėliavą nuleidžiant.

Fot. J. Miežlaiškis.

SKAITYTOJŲ KAMPELIS

Pagaliau pradėkime!

(Apie L. S. S. namus)

Joks entuziazmas be konkretaus darbo ir be konkrečių uždavinių yra neįmanomas arba esti trumpalaikis, todėl jei pastaruoju laiku skautų vadų tarpe pasigirsta balsų, girdi, atgaivinkime entuziazmą skautiškajame darbe, pradėkime galvoti apie darbą — didelį, bet įvykdomą darbą, kuris mus visus sujungtų, kuriame mes visi būtume reikalingi. Štai kas atgaivins mūsų energiją ir suteiks jėgų!

Pas mus yra įprasta tenkintis pasakymu: mūsų tikslas — auklėtis ir auklėti, tačiau tam tikslui mes ne tik nenusikalsim, bet net paryškinsim jį, padarysime našesni, jei jį sujungsime su konkrečiais uždaviniais: padaryti tai ir tai...

Skiltyje pats pirmasis toks uždavinys — išgyti gairelę, sviedinį... dr-vėj — vėliavą, palapinę... Tunte šie uždaviniai jau didesni, o visos mūsų sąjungos tokiais uždaviniais yra — savi laikraščiai, vadovėliai, namai, dirbtuvės, sanatorijos, prieglaudės...

1938 m. L. S. S. veikimo plane buvo numatyta: „Isteigti sąjungos namams Kaune statyti fondą ir pradėti organizuoti tų namų ir skautų būklų statymą“ (Skautybės 14 nr.). Taigi, apie šį fondą man ir norisi pakalbėti.

Man rodos, kad 1938 m. šis klausimas

liko neišspręstas todėl, kad buvo daug rūpesčių ruošiant stovyklas, vadų suvažiavimą, bet dabar, pradėjus naują penkmetį, laikas jį išspręsti. *Šiandien pat pradėkime darbą! Šį penkmetį turime apvainikuoti nauju dideliu laimėjimu — savais L. S. S. namais!*

Apie aukas negalvokime, bet patys pradėkime nešti medų į bendrąjį korį. Jei mūsų veiklumas ir pasiryžimas bus didelis, mus parems visuomenė, mus atsimins visi buvę skautų eilėse (o tokių yra nemaža!).

Mes išigysime daugiau bičiulių ir rėmėjų, bet pradėti turime patys.

Jei 1935 m. sąjungoje buvo daugiau 15.000 narių, tai reikia manyti, kad šis skaičius dabar yra didesnis, o iš visų bent 10.000 yra tokių, kurie per metus be didelio vargo galėtų sutaupyti bent po 1 litą s-gos namams, o kiek bus tokių skautų ar vadų, kurie galės ir daugiau įnešti namų fondan, kurie kas mėnuo iš savo uždarbiso skirs po kelis litus.

Kiekviena sugaišta diena yra nuostolinga, todėl neatidėliokime šio reikalo!

Argi Klaipėdos ir Biržų jūrų skautai neišigijo jachtų? argi Utenos tuntas neišigijo palapinių (II Taut. stovykloj jos buvo premijuotos!)?

Tad negali būti jokios abejonės dėl laimėjimo mūsų visų bendrame siekime.

Mes turime pasistatyti savo namus! (Paskui pagalvosime apie ką nors kita).

Sąjunga Kaune turi gražų sklypą, st. sk. „Vyčio“ korp. filistras inž. Iz. Jonaitis jau prieš keletą metų yra paruošęs s-gos namų projektą (tai buvo, berods, jo diplominis projektas), o namų fondo iki šiol neturėjome.

Prie Tarybos Pirmijos reikėtų sudaryti skautininkų inžinierių komisiją, kuri rūpintųsi darbo organizavimu, o mūsų visų pareiga būtų atsisakyti nuo visko, kas ne taip būtina, ir taupyti.

Namai turėtų būti ne seserijos ar brolijos atskirai (yra ir taip galvojančių), bet visos sąjungos!

Juose turėtų patalpas vyr. vadijos, Skautų Aidas, skautų kooperatyvas, dirbtuvės, salė, skaitykla, bendrabutis...

Salė(!), kooperatyvas, bendrabutis duotų pajamų, nereikėtų mokėti kasmet po 6.000 lt už butą. Dirbtuvėse skautai galėtų lavintis įvairiose specialybėse, bendrabučiu galėtų pasinaudoti moksleiviai ar studentai skautės-ai. Vienas kitas neturtingesnis ir veltui galėtų čia gyventi, o vasaromis čia galėtų apsistoti skaučių-tų ekskursijos.

Žinoma, daugiau ir asmenų turėtų šiuo klausimu pasisakyti, nes tai mūsų visų reikalas.

Tad apie namus galvokim ir kalbėkim, o fondan taupyti pradėkim nuo šiandien.

Mūsų artimiausias tarpušventis III.4—IV.23 tebūnie pirmasis bandymas — kiekviena-s skautė-as turėtų bent po puslitį sutaupyti s-gos namams, kiekvienas vietetas iš savo išdo galėtų paskirti šiam reikalui bent po kelis-keliolika litų.

Kol bankuose spec. L. S. S. namų fondo sąskaitos neturime, pirmąsias sutaupas siųskime L. S. S. Tarybos Pirmijai, pažymėdami, kad siunčiama s-gos namų fondui.

Tad susijunkime bendrame darbe, o mūsų laimėjimas bus užtikrintas!

Psktn. St. Volungė-Obuchavičius,
V. D. U. st. sk. „Vyčio“ korp. vadas.

Sktn. Henr. Lukaševičius.

Linksmesnėmis temomis

Apdūojimai apie čiuožimo mokslą.

Kai rankomis bent kiek pasispiriu, tai ir aš visai neblogai važiuoju pačiužomis. Taigi skaitau, kad man negali būti draudžiama žiemos metu ta tema pašnekėti. Ir viso to mūsų pasišnekėjimo motto yra tokia: „**Kas nevažiuoja pačiužomis, — tas neinteligentas!**“ Vasarą gal toks ir bus inteligentas, bet žiemą — ne! O tokiuo inteligentu būti, žinot, nelengva, nes kaip tik čiuožykloj reikalai pasitaiso — matematikoj sušlubuoja ir taip negalima lygsvaros pagauti, ir baigta!

Norėdamas, kad jūs visi būtumėt inteligentais čia moksliskai aptariu, kaip reikia sistematiškai išmokti čiuožti. Aš pats asmeniškai žinau, ką, stropiai perskaitęs Dr. Avižonio knygą apie pašliūžas, jau lygiom vietom visai neblogai važiauvau, o teorijoj ir nuo kalno nuvažiuoti mokėjau. Jei perskaičius šį mano straipsnelį pavyks jums neblogai čiuožti — prašau, man negaila! Taigi eisime prie mokslisko nagrinėjimo.

Pirmoji čiuožimo sąlyga yra čiuožyklos bilietas. Kas šito numerio išpildyti negali, tas iš viso dar čiuožti negali, persilpnas. Be bilieto čiuožykloje lygsvaros išlaikyti negalima. Aš savo

jaunystėje pabandžiau kartą taip sau „zuikiu“ pačiuožti, tai ne čiuožti po ledą, bet skristi per tvorą išmokau. Ir dėl to, atvirai šnekant (tik šito niekam nesakykit!), 2-jų šonkaulių kapitalinis remontas reikėjo padaryti.

Antra čiuožimo sąlyga, tai pačiužos. Mažiesiems jos nebūtinos. Jei mama stiprias kelnaites pasiuva ir gimnazijos laiptų turėkliai slidūs, tai galima apsieiti ir be pačiužų. Aš 9 metus taip važinėčiau, kol gimnazijos inspektorius mane apšvietė ir nurodė, kad tais keliais galima iš gimnazijos iščiuožti...

Jei yra tie du esminiai elementai — bilietas ir pačiužos — tai čiuožimo mokslo juridinė ir ekonominė pusė tvarkoj. Belieka sutvarkyti techniskus klausimus: išmokti čiuožti, o čia tai jau pats paprasčiausias dalykas. Darykite taip: užsidėkite pačiužas, atsisistokite ant ledo ir griūkite tuojau stačiai ant nosies. Jei nosis ištins, kaip agurkas, reiškia — tvarkoj, į prieką jį važiuosi. Po to vėl stok išieties padėtin ir virsk visu entuziazmu į užpakalį aukštelninkas taip, kad pakaušyje atsirastų guzas. (Guzas būtina reikalingas, nes be jo sunku išlaikyti lygsvarą, o tas čiuožimo moksle labai svarbu). Tą padarius, galima dar

pamanevruoti ant šonkaulių ir pasipraktikuoti staigaus atsisedimo meno O po viso šito jau galite čiuožti ir viskas bus tvarkoj.

Kaip jau čiuožimas einasi neblogai, pagal mano asmenišką metodą seka gigantai. Visų pirma nustatysime logišką gigantų sąvoką: gigantas bus tada, kai važiuoji pakėlęs vieną koją į viršų ir paskui su figūrom ir trenksmu sėdies ant ledo, o po to viso dedi, kur reikia, šaltus kompresus. Nežinau, ar ir Kaune čiuožimo mokykloje taip pat aiškina gigantus ir jų sąvoką, bet mes, žmonės provincijoje, šitaip galvojame. Pagaliau dėl moksliskų apibrėžimų sąvokos nėra ko ginčytis: svarbu, kad atitiktų aiškinimas praktika.

Tai štai, jums keletas elementariųjų dėsnių, sąvokų ir taisyklių iš praktiškojo čiuožimo mokslo. Kai čiuožykloje puikus ledas ir tokie apdūojimai ateina į galvą, na, o sakoma juk, kad kas ant širdies, tas ir ant liežuvio.

MŪSŲ DIDŽIOJI ŠEIMĀ

Šv. Kazimiero – skautų patrono – diena Kaune

Fot. A. Grušnys.

Keturi nauji skautų tuntai.

III.4 Kauno rajono skautai bendrai atšventė Lietuvos skautų globėją ir patroną — Šv. Kazimiero šventę. Iš ryto susirinkę Nepriklausomybės aikštėje, kartu su kariais išklusmė pamaldas Igulos bažnyčioje ir iš ten nužygiavom į karo muziejaus sodelį. Čia, prisimindami ir pagerbdami tuos, dėka kurių dabar mes ir visi lietuviai gyvenam laisvoje ir nepriklausomoje Tėvynėje, išpūdingai sugiedojom giesmę Marija, Marija.

Skautų s-gos tarybos pirmininkas — Šefo pavad. vyr. sktn. dr. J. Alekna ir sk. brolijos vad. vyr. sktn. pulk. J. Šarauskas padėjo gyvų gėlių puokštę prie Žuvusiųjų dėl Lietuvos laisvės paminklo. Galingai nuaidėjo Tautos himnas iš jaunųjų skautų krūtinų.

Iš sodelio suėjom į karo muziejaus didžiąją salę, kur įvyko iškilminga sueiga. Tvarcingai susirikiavę didžiuoju saliu tu pasitikom įeinančius svečius ir savo vėliavas. Pirmiausia skautus

sveikino vyr. sktn. dr. J. Alekna. Jis palinkėjo mums ir toliau vadovautis patrono Šv. Kazimiero kilnia dvasia ir žengti Tėvynei naudingą keliu. Po to, paskaityti Liet. skautų s-gos Šefo Respublikos Prezidento aktai, kuriais eilė Kauno skautų rėmėjų už didelius nuopelnus Lietuvos skautijai apdovanoti Svastikos ordinu, o skautų vadai pakelti į aukšt. skautininkų laipsnius. Apdovanojamiems ordinus prisegė vyr. sktn. dr. J. Alekna. Naujai pakeltieji paskautininkiai gausiame skautininkų rate prie skautų brolijos vėliavos davė skautininkų įžadį. Čia brolijos vad. vyr. sktn. pulk. J. Šarauskas pranešė, esą įvedama tradicija, kad skautininkų įžodis būtų duodamas prie brolijos vėliavos, kurioje įrašytas šūkis — „Mūsų jėgos, mūsų širdys — Lietuvai Tėvynei!“ Po įžodžio į skautus kalbėjo vyr. sktn. pulk. Šarauskas. Esą skautai, pasimeldę Aukščiausiam, pagerbę žuvusius dėl Tėvynės, suėjo čia pasveikinti apdovano tuosius ir pakeltuosių,

pasidžiaugti ir pareikšti pagarbą tiems, kurie daug pasidarbavo skautijai. Pakvietė susirinkusius skautus mintimis nuskrusti į savo Šefą ir palinkėti Jam sveikatos ir stiprybės, kaip tėvynės ir skautijos Aukščiausiam Vadui. Iš skautų krūtinų sugriaudė šūkis: „Mūsų Šefe, Tautos Vade, gyvuok ilgiausius metus!“ O skautų bičiuliams, rėmėjams ir skautininkams sušukta daug valio. Be to, pranešama skautams džiugi žinia — paskaitomas tarybos pirmininko įsakymas, kuriuo Kauno rajone steigiami keturi nauji tuntai — Jūrų skautų, Tvirtovės, Žalgirio ir Kauno apskrities. Tai padaryta dėl to, kad pastaruoju metu pagausėjo skautų ir vienėtų skaičius. Naujiems tuntams vadovauti paskirti: Jūrų skautų tuntui — inž. R. Vysockis, Tvirtovės t. — sktn. S. Jameikis, Žalgirio t. — sktn. Pr. Karalius ir Kauno apskrities — sktn. V. Papečkys. Tuo būdu dabar Kauno rajone yra septyni skautų tuntai. Nauju rajono vadu, vietoje pasitraukusio teis. P.

Budrevičiaus, skiriamas gen. št. pulk. Kriaunaitis. Naujasis rajono vad. skautybės judėjime dalyvauja dar nuo jos kūrimosi laikų Vilniuje. Savo pagelbininku jis pasikvietė sktn. ltn. Matonį.

Skaučių seserijos atstovė sktn. E. Ševelinskaitė seserijos vad. jos ir visų skaučių vardu labai nuoširdžiai pasveikino skautus. Į sveikinimą skautai entuziastingai atsakė visi kartu — „Skautės, mūsų sesės, gyvuokit, gyvuokit, gyvuokit!“

Baigiant sueigą, vyr. sktn. pulk. J. Šarauskas gražiai padėjo kariuomenės atstovams už didelę paramą skautams taut. stovyklos metu, gimnazijų direktoriams už prieglobstį skautų tuntams, švietimo ministerijos atstovams už nuolatinę skautijos globimą ir Kauno miesto s-bei. Sueigą skautai baigė giesme „Lietuviais esame mes gimę“.

Iš karo muziejaus nužygiavome į kiną „Forum“, kur buvo parodyta tautinių skaučių ir skautų stovyklų ir 1933 m. Palangos saskrydžio filmos. *Germantas.*

Akademinio skautų jaunimo padangėje

Stud. skautų korp. „Vytis“.

Vytiečiai krepšininkai puikiai pasirodo.

Mūsų krepšininkai jau neblogo pasirodo. Dabar dalyvaujam akademinėse krepšinio pirmenybėse. Pirmenybių susitikimai: I. su korp. Neo-Lithuania II — 14:15; II. su korp. Ramovė — 15:13 (9:0); III. su Plieno Vyrija I — 12:30 (4:13); IV. su Plieno Vyrija II — 19:8 (10:6).

Įdomi paskaita technikams

II.25 buvo vytiečių techniku sekcijos sueiga. Joje diplomantas senj. J. Daniliauskas skaitė pašnekėję apie Latvijos hidroelektr. stotį Kegume, kur jis atliko praktiką. Pašnekėsys išklaudyta su dideliu susidomėjimu. Korp. filisteris inž. J. Milvydas, atsilankęs į sueigą, papasakojo apie politechnikos mokyklos steigimo reikalus. Be to, sekcijos vadovas senj. J. Gimbutas pranešė, kad šiuo metu jau yra gauta kelias-

dešimt naudingų knygų sekcijos bibliotekai.

Išrinkta filisterių dr-vės valdyba.

III.5 buvo korporacijos filisterių sueiga. Filisterių draugovės steigimu jau pradėta rūpintis 1936 m. rudenį. O III.5 d. buvo galutinai priimti dr-vės įstatai. Į dr-vės valdybą išrinkti: psktn. J. Dainauskas — pirmininku, psktn. ltn. Iz. Jonaitis — išdininku ir psktn. A. Broel-Plateris — sekretorium.

Skautiškasis meno pobūvis.

III.5 Kūno kultūros rūmų salėje buvo stud. skaučių dr-vės ir „Vyčio“ korp. skautiškasis meno pobūvis. Jį atidarė ir pravedė korp. vad. St. Volungė-Obuchavičius. Programoje dalyvavo: Šulcaitė, Jasiukevičiūtė, St. Obuchavičius, A. Zauka, J. Repečka, Bortkevičiūtė, Juozapaitytė, Valaitytė, A. Šimkus, Stp. Kairys, Šleinsys.

Germantas.

Šv. Kazimiero šventės minėjimas Respublikos Pedagoginiam Institute.

Pedagoginio instituto skautiškų studijų draugovė III.4 suruošė pedagoginio instituto auloje šv. Kazimiero minėjimą. Į minėjimą atsilankė ped. inst. direktorius p. Mačernis, insp. p. Kuzmickis, keletas lektorių ir daugumas studentų.

Minėjimas pradėtas Tautos himnu. Vyr. skltn. Samušis gražiai apibūdino šv. Kazimiero reikšmę Lietuvos skautijai ir šventės proga pasveikino visus Kazimierius, esančius auloje.

Apie šv. Kazimiero gyvenimą ir darbus skaitė įdomią paskaitą lektorius p. Augulis.

Po paskaitos sekė meninė da-

lis: duetas, kvartetas, nonetas, svajinga sk. *Anglickienės* fortepijono muzika, šventei pritaikytas sk. *Zablacko* eilėraštis ir smagaus juoko sukėlęs sk. *Parfenčikaitės* feljetonas „Studentų politika“.

Minėjimas praėjo labai jaukioje nuotaikoje ir buvo baigtas pilnu studentiško entuziazmo „Gaudeamus“.

Minėjimui suruošti daug pasidarbavo psktn. *Eskytė* ir vyr. skltn. *Samušis*. Meninei muzikalinę dalį parengė lektorius sk. vyt. p. *Mikulskis*.

Be to, reikia pastebėti, kad pedagoginiam institute skautams yra labai palanki instituto vadovybė ir lektūra, kas teigiamai padeda skautiškų studijų dr-vės veikimui. K.

KAUNO PILIES TUNTAS.

Mus lankė brolijos vadas.

II.26 mūsų tunto sueigon atsilankė brolijos vadas vyr. skltn. plk. *J. Šarauskas* ir kiti vadijos nariai. Jis apžiūrino mūsų vienetus, skautus; juos klausinėjo, kalbino ir t. t.

V. K. Juozaponis.

IX. kun. Strazdelio dr-vės sukaktis.

II.12. IX kun. Strazdelio dr-vė

šventė savo 5 metų sukaktis. Šventėn atsilankė tunt. pav. skltn. *J. Butauskas*, adj. v. skltn. *T. Adomonis*, psktn. *Sviderskis*, psktn. *S. Jameikis* ir k., daug tėvelių ir kitų svečių. Šventės minėjimą pravedė dr-kas psktn. *V. Kupris*. Programa buvo įdomi ir įvairi: vaidinom, deklamavom, tik nebuvo šokių, nes dėl Šv. Tėvo mirties jų atsisakėm.

Dainuojantis Sakalas.

ALYTAUS RAJONAS.

Knygrištytės kursai.

Psktn. *V. Maknicko* pastangomis suorganizuoti knygrištytės kursai, kurie vyksta penktadieniais.

Ispūdinga tunto sueiga.

Abu tuntus išlygiuoja psktn. *St. Urnevičiaus* skardus švilpukas. Iškilmingai įžengia vėliavos. Didysis salutas rodo rimtį ir pagarbą. Įeina tuntininkė psktn. *Andriukaiytė*, psktn. *Maknickas*

ir svečiai. Pakeltų į paskautininkius *A. Vaškeli* ir *St. Urnevičiaus* įžodis. Tuntai pergyvena rimties minutes. Rajono vado ir tuntininko vardu sveikina psktn. *Maknickas*, trumpai primindamas šv. Kazimiero gyvenimo bruožus.

Scenoje pradeda rodytis linksmi draugovių atstovai. Trys radijo stotys sėte sėja gyvą juoką. Toliau dainos ir kitoki pasirodymai.

KAUNO ŠANČIŲ TUNTAS.

Extra tunto sueiga.

Brolijos vadui įsakius, tuntininkas II.26 buvo sušaukęs sueigą; susirinko per 200 skautų. Atsilankęs brolijos vadas vyr. skltn. plk. *J. Šarauskas* pagyrė tuntą už jo veiklą ir skatino toliau tobulėti. Brolijos vadas paaikšino apie Kauno tuntų pertvarkymą.

III. 4 šventė.

Įvyko iškilminga sueiga; atsilankė brolijos vadas vyr. skltn

Brangiai Klaipėdos jūrų skaučių Bangų skilties skiltininkei,

MAGDUTEI VILKANECKYTEI

ir ponui

POVILUI BALAKAUSKUI,

sukūrusius šeimos židinį, sveikiname ir linkime jiems laimingo, džiaugsmingo ir ilgiausio saulėto gyvenimo.

Klaipėdos jūros skaučių
Bangų skiltis.

plk. *J. Šarauskas*, vyriausios vadijos nariai, skautų tėvai, rėmėjai ir daug kitų svečių. Sueigą atidarė brolijos vadas. Kpt. *Petrauskas* kalbėjo apie šv. Kazimierą. Mok. *V. Bičiūnui* buvo prisegtas Svastikos ženklas, mok. *Bičiūnas* yra uolus skautų rėmėjas, jo pastangomis įkurta oro skautų dr-vė, taip pat jis yra įkūręs IV-oj gimn. dr. *Basanavičiaus* dr-vę. Tuntas atsisveikino su savo tunto tunt. pav. skltn. ltn. *A. Matoni*, kuris paskirtas į Kauno rajono vadiją. Sueigoje dar kalbėjo skltn. *P. Karalius*, skltn. *S. Jameikis*, p. *Mažonis* (jis *Basanavičiaus* dr-vei įteikė ir pereinamąją dovaną). Visi griausmingai sveikino Šefą tam tikru šūkiu. Toliau buvo meninė dalis ir modelių skraidymai.

Pirmasis įžodis.

A. Šančiuose 38 pr. mokykloje psktn. *J. Laurinaičio* įkurta V jaun. sk. dr-vė; dr-vė turi 39 j. sk. III.2 dr-vės būkle buvo įžodis, jį davė 10 sk. ir 14 jaun. sk. Dalyvavo tėvai ir dr-vės rėmėjai. Tėvai skaites ir skautus pavaišino „tradicijomis“.

Juodasis Žirgas.

Įsikūrė oro skautų draugovė.

II.19 iš I Dr. *J. Basanavičiaus* dr-vės susidarė dvi atskiros dr-vės, nauji dr-vė pasivadino mūsų didvyrių *Dariaus* ir *Girėno* vardu. Tai pirmoji Oro skautų

dr-vė Lietuvoje. Naujoji dr-vė savo veiklą pradėjo šūkiu „Nuo modeliuko prie sklandytuvo, nuo sklandytuvo prie lėktuvo“. Dalį to darbo kai kurie skautai jau įvykdė: dr-vėje yra 1 civilinis lakūnas, 3 sklandytojai ir dauguma skautų yra kvalifikuoti modelistai. Dr-kas psktn. civ. lak. *A. Valaitis*.

Atsiskyrimo proga atsilankė daug svečių: skltn. *V. Kizlaitis*, skltn. *Gružauskas*, skltn. *Zauka*, psktn. *S. Jameikis*, keletas civilinių lakūnų, kurių tarpe ir Aero klubo gen. sekretorius *J. Pyragius*, ir dalis IV gimnazijos mokytojų su p. direktoriumi inž. *S. Čiurlioniu* priešakyje. Taip pat atsilankė ir didvyrio *Dariaus* duktė, kuri sueigoje padėjo skautams, kad jie pagerbia jos tėvelį. Buvo pasakyta daug gražių ir nuoširdžių kalbų. Kaip tik tą pačią dieną baigėsi Oro skautų konkursas p. *V. Bičiūno* įsteigta pereinamai dovanai laimėti. Ją laimėjo Erelių skiltis. Atsiskyrimo proga buvo suruošta avio modelių paroda, tai jau antras viešas mūsų darbų parodymas. Parodoje buvo išstatyta apie 40 modelių.

Labiausiai mūsų darbą įvertino Aero klubas ir mums padovanavo sklandytuvą „Nykštuką“, be to, dar trims skautams suteikė stipendijas į Nidos sklandymo mokyklą. *A. B. ir Rič.*

Oro skautų draugovės įkurtuvių šventė. Kairėje: draugovės steigėjai, skautai ir svečiai. Dešinėje: draugovės skautų avio modelių paroda. Fot. *Smečchauskas*.

KAUNO APSKRITIES TUNTAS.

Prienu XI draugovė.

● I.27 įvyko dr-vės patyrimo laipsnių egzaminai. Egzaminų komisiją sudarė dr-kas sktn. B. Bučinskis ir dr-vės globėjas p. J. Makulis.

● Žieminė iškyla. I.29 surengė žieminę iškylą Užnemunės miške. Buvo linksma, nepaprastai įdomu ir labai naudinga.

● Steigiamoji rėmėjų sueiga. II.1 įvyko skautų rėmėjų steigiamoji sueiga. Su skautybe ir rėmėjų tikslais svečius supažindino dr-kas sktn. B. Bučinskis.

Įsirašė per dvidešimt asmenų; ši skaičių tikimasi greitu laiku padidinti. Ak.

Kazlų - Rūda.

D. L. K. Šarūno dr-vė suruošė vakarą. Programą paruošė ir ją įvykdė patys skautai; svečiai vakaru buvo patenkinti. Pelno gauta Lt 305. Pelnas paskirtas vėliavai įsigyti.

Dr-vės sudėtis: 7 skiltys! Šiemet dr-vė minės savo veiklos 10 metų sukaktis. Dr-vei vadovauja: dr-kas K. Senkus, dr-ko pav. v. sklt. P. Čeponis, adj. v. sklt. L. Gliaukeris. Kiškėlis.

Taip Prienu skautai-ės papuošė savo čiuožyklą.

BIRŽŲ RAJONAS.

Didelis skautų muzikos - literatūros vakaras Pasvalyje.

II.4 Pasvalio inž. P. Vileišio valst. gimnazijos skautės ir skautai surengė didelį muzikos ir literatūros vakarą. Šio vakaro programą atliko svečiai iš Kauno ir vietinės pajėgos. Į šį vakarą atvyko ir sutiko jame pasikaityti iš savo romano „Kražių skerdynės“ autorius, rašytojas J. Marcinkevičius. Be to, atvyko su savo literat., kvartetu ir solistais stud. tautininkų korp! Neo-Lithuania. Iš stud. su savo kūryba pasirodė šie: Alb. Kinčius, Alb. Stanulis, E. Živaitytė, Alg. Griškevičius ir Vyt. Didžbalis. Korp! Neo-Lithuania kvartet. su vadovu senj. A. Kačanausku sužavėjo Pasvalio visuomenę. Kvarteto su-

dėtis buvo ši: Al. Šleinyš, J. Valiulis, P. Budreika ir M. Šimkus. Iš solistų pasirodė senj. Al. Šleinyš. Senj. A. Michelevičius gražiai pagrojo fleita tris dalykus. Solistams ir kvartetui akompanavo senj. A. Kačanauskas.

Iš viet. pajėgų pasirodė skaut. vytis Balčiauskas, pagrodamas fortepionu, skaut. vyčių oktetas ir Pasvalio gimn. literat. J. Linkevičius, A. Šatas, Grigalionytė ir J. Šimkevičius.

Šį vakarą surengė, jį globojo bei vadovavo skautų vyčių vadovs psktn. V. Baravykas ir sk. vyt. Ig. Serapinas.

Vakare dalyvavo didelė miesto inteligentijos dalis ir pilnutėlė gimnazijos salė moksleivių. Svečių buvo net iš Biržų ir Linkuvos. J. Š. ir Pasv.

KLAIPĖDOS SKAUČIŲ TUNTAS.

Minime Taikos ir Meilės dieną. Taikos ir Meilės dienos paminėti Jūratės dr-vė padarė sueigą. Susirinko apie 40 skaučių, nes draugovėje dabar 6 skiltys. Dr-kė pskt. B. Kapliauskaitė pravedė tai dienai pritaikytą pašnekesį. Po to pasirodė skiltys, ką naujo išmokusios. Sueiga buvo baigta „Ateina naktis“.

„Buterbrodų“ konkursas.

Jūratės dr-vė buvo suruoš-

si buterbrodų konkursą. Skautės atsinešė produktus iš namų. Laiko buvo duota 1 valanda ir kiekvienai skilčiai reikėjo padaryti po 7 buterbrodus. Buterbrodus įvertino tunt. psktn. Žemgulienė. Kadangi visų skilčių buterbrodai buvo labai gražūs, tai visos skiltys ir gavo po dovaną. Po to įvyko „linksmas subuvinimas“.

Žuvėdra.

KLAIPĖDOS SKAUTŲ TUNTAS.

Mes, Klaipėdos valst. amatų mokyklos Dariaus-Girėno ir Geležinio Vilko dr-vių skautai, susirinkę šv. Kazimiero dienos proga sueigon, su skautiška dvasia širdyse pasižadėjome savo pajūrį branginti ir esant reikalui gyvybę paaukoti.

Sueigą pravedė Dariaus-Girėno dr-vės dr-kas sklt. Prišmantas. Pradžioje buvo sugiedotas

Tautos himnas. Išanginį žodį tarė Geležinio Vilko dr-vės dr-kas sklt. Paulauskas, paprašydamas p. mok. Rakšnių apibūdinti tos dienos reikšmę.

Ši sueiga parodė, kad amatų mokyklos skautai, nors užimti per dienas, bet randa laiko ir ištvėrmės skautiškai dvasiai skiepyti.

Pov. Tamulėnas.

Giedraičių jaun. sk. Maironio dr-vės skautams
VANDAI KUOLINYTEI ir EDMUNDUI KUOLINIUI,
mirus mamytei, reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Draugininkė, adjutantė, skautės-ai.

KĖDAINIŲ RAJONAS.

Krakės.

III.4 Krakė skaučių ir skautų dr-vės iškilmingai minėjo šv.

Kazimiero šventę. Buvo įžodis, sveikinimai, programa ir t. t.

Sakalas.

MAŽEIKIŲ RAJONAS.

■ Minėjimas. II.4 gimnazijoje įvyko Vingėlos dr-vės 10 metų sukaktuvių paminėjimas, kuriame dalyvavo gimnazijos direktorius Pov. Štuopis, tuntininkas psktn. mok. H. Bucevičius ir gražus būrelis moksleivių. Buvo paskaityta dr-vės istorija, suvaizdintas pačių skautų parašytas 2-jų veiksmų veikaliukas „Nors

mirti, bet artimui nelaimėje padėti“, padeklamuoti eilėraščiai ir t. t. Po minėjimo buvo pasi- linksminimas.

■ Patinka kalendorius. Vi- siems, užsiskakiusiems Skautų Aidą, patinka jo priedas — kalen- dorius BUDĖK.

JiS ir Vanagėlis.

PANEVĖŽIO SKAUTŲ TUNTAS.

Šv. Kazimiero minėjimas.

III.4 įvyko iškilminga tunto sueiga. Dalyvavo visos Panevėžio miesto dr-vės ir net iš Su- bačiaus neseniai įsisteigęs jūros skautų vienetas.

Į minėjamą atsilankė rajono vadovs vyr. sktn. Grigaitis, ama- tų-techn. m-klos direkt. Gėgžna, sktn. Daukas, vyrų gimn. skau- tų globėjas mok. Vedegys ir daug kitų. Gausus būrys skautų ir jau- nesniųjų skautų iškilmingai da- vė įžodį. Po to, skautas vytis psktn. K. Vilsonas skaitė šv. Ka- zimiero biografiją ir psktn. Bal- čiūnas laikė paskaitą: „Šv. Kazi- miero idėjos“. Po oficialės da- lies — laužas. Laužą vedė skau- tas vytis skilt. Černiauskas. Prie laužo pasirodė visos dr-vės, jaun. skautai ir kun. Lindės-Do- bilo skautų vyčių būrelis. Laužą uždarė tuntininkas psktn. Bal- trušaitis, kuris palinkėjo mums „iki pasimatymo“ prie šv. Jurgio laužo. K. V.

Konkursas.

Šeduva. II.26 VI-ji I-jo L. K. Mindaugo skautų dr-vėje pa- skelbtas konkursas: gerųjų dar- belių, elgimosi, programos daly- kų žinojimo ir t. t. Konkursu vi- si labai patenkinti. Konkursas baigsis V.20. A. M-s.

TELŠIŲ SKAUTŲ TUNTAS.

Mes vėl gyvi.

Pernai psktn. Urbono inicia- tyva buvo įsteigta Telšių pra- džios mokykloje Nr. 1 skautų dr-vė, kuri pavadinta III Mairo- nio dr-ve. Psktn. Urbonui išvy- kus, dr-vė buvo apsnūdusi. Da- bar vėl su naujom jėgom pradė- tas smarkus darbas. Paskirtas

naujas dr-kas sk. v. psklt. Z. Tarvainis. Sudarytos 4 skiltys, iš kurių 2 yra jaun. sk. Uoliai ruo- šiasi pat. l. egzaminams, įsigijo skudučius ir visi iki vieno užsi- prenumeravo Skautų Aidą. Žūt būt, pasiryžę laimėti Sk. A. pre- numeravimo garbės konkursą.

„Myliu“.

ŠIAULIŲ SKAUČIŲ TUNTAS.

■ I.26 įvyko tunto vadijos po- sėdis, kurį sušaukė tunto tunti- ninkė Gr. Venclauskaitė.

■ Vietoje metinių tunto su- kakčių minėjimo nutarta, kad kiekviena tunto skautė turi pa- kilti vienu laipsniu aukščiau skautiškame patyrimo. Tas pat

taikoma vienetais ir draugo- vėms.

■ Ligi šv. Kazimiero šventės visos skautės turi jau būti išlai- kiusios savo progreso egzaminus. Atitinkamos egzaminų komisijos jau sudarytos. VV—Vaiva.

JUODSNUKIS

Juodsnukis yra buldogas. Aš geras jo draugas ir vieną dieną nutariau jį aplankyti. Galima šį tą išmokti, pagalvojau, be to, įdomu susipažinti su įvairiais būdais, ir, gal būt, juodsnukis galės suteikti man įdomių žinių iš šunų perspektyvos — iš tikros šunų perspektyvos, o ne tos, kokios žmonės ją įsivaizduoja.

Juodsnukis kaip tik graužė nemažą kaulą, kurį išreikalavo iš virtuvės. Jam kaulas taip pat reikalingas, kaip žmogui trečias patiekalas po pietų.

— Eik ir tu, ir atsinešk kaulą iš virtuvės, — pasakė jis nuolankiai. Mes vadiname vienas antrą „tu“.

Aš padėkojau.

— Norėjau tavęs šiandien šį tą paklausti. Rašau straipsnį, ir man reikalingos tavo pažiūros. Apie, pavyzdžiui, žmogų.

Kaulas subraškėjo.

— Apie plikuosius dvikojus. Tai labai paini tema.

Buvau šiek tiek nustebes. — Ką sakei? Apie plikuosius dvikojus? Aš norėjau, kad pasakotumėi apie mus.

— Taip, jūs taip vadinami, — atsakė juodsnukis ramiai. — Šis vardas labai gerai tinka. Ar ne?

Sutikau.

— Apie tą dalyką nelabai mėgstu kalbėti, — pasakė jis, — nes jis panašus į mėsos gabalą: vienoje vietoje ji gera, kitoje tiesiog neįkandama, gyslota.

— Bet vieną kitą nuomonę galėtumėi man pasakyti. Tik kelias pažiūras. Apie save taip sunku susidaryti teisingą nuomonę.

Juodsnukis pradėjo graužti kaulą iš antro galo.

— Gerai, — sutiko jis pagaliau, — bet daugiau, kaip mes savo jaunystėje išmokstame, negaliu tau pasakyti. Galiu kalbėti tiktai objektyviai ir tiktai pasikalbėjimo forma. Matai, aš dabar ilsiuosi po piet.

Jis koja parodė man kaulą.

— Žinoma, tai tiktai šį tą. Nesitrukdyk. Tat, ką jaunystėje išmokstate — pedagoginiu atžvilgiu — apie plikuosius dvikojus?

— Tiktai kas būtiniausia. Visa kita savaimė paaiškėja ir ne visuomet sutinka. Visų pirma, plikių dvikojų vertė yra grynai ūkiška. Juo arčiau virtuvės, juo geriau. Išimčių pasitaiko. Gamtos mokslo akimis žiūrint, reiktų pasakyti štai ką: matyti, dvikojai kadaise sirgo baisia liga, nes nete-

ko kailio, išskyrus menkus, beveik juokingus plaukus ant galvos. Moteriškoji giminė turi ilgesnius plaukus, bet užtat vyrai augina kažkokius plaukus veide, nors prasmės mes nematome jokios. Jų eisena labai savotiška ir primena gandrą. Jie atsistoja ant užpakalinių kojų ir žygiuoja rimtais žingsniais, ir juokinga laikysena; bet jų priešakinės kojos kaba ore arba mostikuoja į šalis. Visa tai, ypač iš tolo, labai keistai atrodo. Kartais jie nusilenkia ir linguoja galvomis arba savotiškai nusijuokia. Bet nenoriu būti nejautrus. Ar aš tave įžeidžiu?

— Toli gražu: juk aš pats kviečiau tave kalbėti. Teisybę pasakius, jaučiausi kiek nesmagiai.

Juodsnukis pastebėjo mano nuotaiką.

— Dvikojai, — pasakė jis geraširdiškai, — neatrodytų tokie juokingi, jei jie taip daug neišsivaizduotų. Jie bėgioja, lyg užsodami viską, o tuo tarpu jų nosis labai netikusi, ir jie nesugeba surasti nė menkiausio pėdsako.

— Tavo nuomonė apie mūsų išraišką teisinga, — pritariau aš atsidusdamas ir atsiminiau vieną kitą dvikojų kolegą.

— Visa kita man truputį nauja ir keista. Tu supranti.

Jis pažiūrėjo į šalį ir graužė savo kaulą.

— Dvikojai, — kalbėjo jis toliau, — dengia savo kūną margomis medžiagomis. Vargšai be jų, žinoma, sušaltų. Bet veidas ir priešakinės kojos neapdengti, tiktai dalyvaudami dideliuose susirinkimuose jie apdengia ir priešakinės kojas. Kodėl, man neaišku.

To aš taip pat nežinojau.

— Jų dantys silpni, nors jie daug ir noromis ėda. Bet tikro kandžiojimosi niekad nemačiau. Atbulai, dažnai pastebėdavau, kad dvikojai, įpykę ant vienas kito, dvigubai daugiau lenkdavosi kaip paprastai ir sakydavo visokius malonius dalykus. Jų priešakinės kojos labai išvystytos ir nagingos. Linksmindamiesi jie rodo vienas kitam dantis, sveikindamiesi traukia vienas kitą už priešakinių kojų. Jiems patinka balti, lygūs veidai, ko visiškai negaliu suprasti. Ypačingai dvikojai brangina kažkokį nešvarų metalą. Jie bėgioja visą dieną ir dirba, pluša, kad jo kuo daugiausiai įsigytų. Bet jie nemėgsta jo atiduoti kitiems. Mat, už tą metalą gaunami gražiausi

Tu išsiilgai palapinių

Meni — gegužy gojai linko
Nuo juoko ir dainų.
Dabar — balta žiema aplinkui
Kvatojas virš laukų.

Tu išsiilgai palapinių,
Tų rytmečių šviesių.
Bet nenuliūski — mūs Tėvynėj
Dar tiek pavasarių gražių!

Mes vėl išklysim į klonius,
Meni — kaip kitados...
Drebės laukai žiedais raudoni
Nuo juoko ir dainos!

Nustos alsuot melsvos padangės
Virš žydinčių laukų,
Kai sutartinę trauksim brangią:
„Tėvynei vis budžiu!“

Adolfas Dorinas.

Nuskeidus svajonė

Įkaitusiu gintaru saulė nutaškė
Ir beržą svyrrokuklį ir puokštes gėlių,
Nuskrido svajonė, kaip žiedan plaštakė
Ižiebusi liepsną troškimų karštų.

Palikti sloginančius žemės sapnus,
Pamiršti šešėlius karčiųjų skausmų,
Ištiesti prieš saulę galingai sparnus
Pakilti... nuskristi, kur giedra, ramu.

Tyliai sušnabždėjo vėjelis atbėgęs:
— Pakilti, nuskristi ištiesus sparnus...
Sutirpo slogučio šešėlis lydėjęs,
Naujai prasiblaivęs nušvito dangus.

Žemaitijos dūkra.

daiktai, ir kas jo daugiausiai turi, prieš tą kiti žemiausiai lenkiasi.

Juodsnukis baigė graužti savo kaulą.

— Daugiau tau nieko nebegaliu sakyti. Žinau dar šį tą, bet tai asmens dalykai, apie kuriuos daug galvojau. Esu filosofas ir ne viską sakau. Nenoriu, kad man uždėtų apinasrus.

— Tu gerai darai, — atsakiau aš.

Juodsnukis padavė man leteną.

— Nenusimink, nors tu ir dvikojis, — stengėsi jis mane nuraminti. — O tuo tarpu sudiev.

— Tu nenorėtumėi būti dvikoju? — paklausiau prieš atsisveikindamas.

Juodsnukis suurgė: „Rrrrr!“

SKAUTŲ AIDAS 1939 M. KAŠTUOJA:

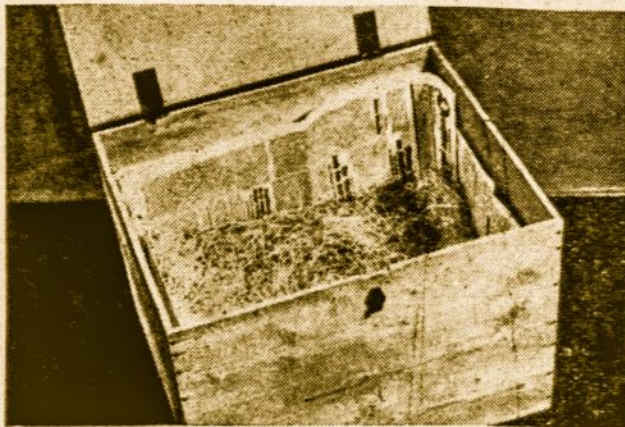
|| skautams-ėms Lt 4,—
|| jaun. skautams-ėms Lt 2,75
|| visiems kitiems Lt 5,—

Virti dėžė ir maišas

Ir šiais laikais, kada jau daug kalbama apie elektros virtuvės patogumus, pravartu prisiminti karo laikus, kada ne viena šeimininkė naudojosi virti dėže arba maišu. Ir iš tiesų, toks virimas pigus ir kartais net labai patogus: gerokai užvirei sriubą, įdėjai į ją visa, kas reikalinga, pastatei į dėžę ir išėjai sau kelioms valandoms. Nei gaisro, nei kitų pavojų netenka bijoti, o grįžus išsiėmėi puodą ir semi sau į lėkštę paruoštą valgį! Ką į tai sako mūsų stovyklų virėjos-ai? Juk ne visuomet smagu budėti virtuvėje, kai kiti išeina iškylon, maudytis arba šiaip dirba „lengvesnį darbą“.

Bet kaip įrengti virti dėžę arba maišą? Visai nesunku: paimk gerą dėžę, be jokių plyšių (pats sunerk jos šonus arba užtaisyk juos koku nors būdu, kad oras negalėtų patekti į vidų). Storai išklok dėžę laikraščiais, įklok šiaudų, šieno arba drožlių, įstatyk puodus ir apkamšyk juos ta pačia izoliuojančia medžiaga. Po to išimk puodus — šieno arba drožlėse paliks du įdubimu — ir ruoškis siūti pamušalą. Iškirpk du apskritimu puodų didumo ir prisiūk prie jų tiesius gabalus medžiagos puodų aukštumo. Paskui iškirpk ketur-

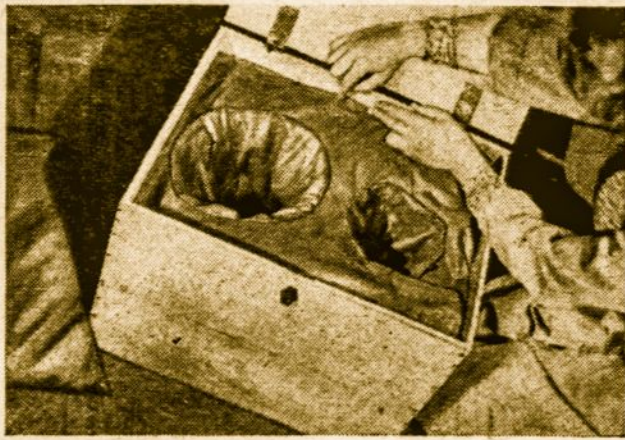
Dėžė išklojama popierium ir prikišama šieno arba drožlių.

kampį gabalą dėžės didumo ir tinkamoje vietoje iškirpk dvi apskritas skylės — tik ne per dideles — ir įsiūk abu paruoštu puodams pamušalu. Visą pamušalą prisiek sagutėmis prie dėžės, kaip matai piešinyje darant. Uždenk viską tinkamo didumo pagalviu ir — dėžė baigta rengti. Netiki, kad joje kas nors išvirtų? Pamėgink!

Virti maišas padarytas iš medžiaga aptraukto kardoninio dugno, prie kurio prisiūtas dvigubas arba trigubas maišas. Tarp maišų sienelių įklojama šildančios medžiagos (laikraščių). Ant viršaus uždengiamas pagalvis, ir maišas sutraukiamas virvele arba kaspinu.

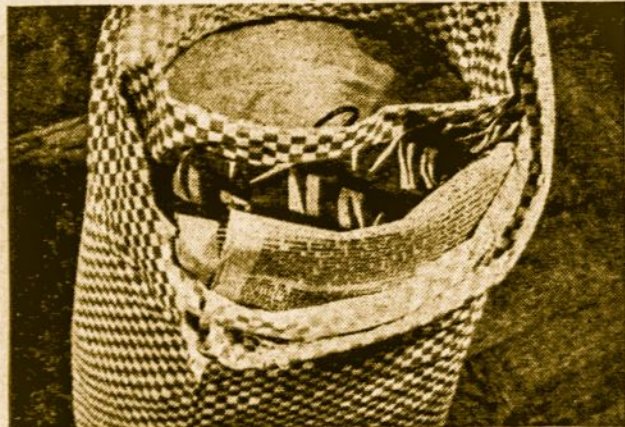
Drožlėse vietos paliekama puodams.

Pamušalas, plaunamos medžiagos, prisegamas prie dėžės.

Kreida medžiagoje, iš kurios padaromas dėžės pamušalas, atžymimas puodo didumas.

Virimo maišas turi kelis storus pamušalus, tarp kurių įkišama laikraščių.

VISIEMS „SKAUTŲ AIDO“

PLATINTOJAMS.

Skautiškos spaudos platinimo talka jau baigiama. Su administracija reikia galutinai atsiskaityti iki kovo mėn. 15 d.

Prašome visus vienetų vadus, kurių narių nemažiau, kaip 75% yra užsiprenumeravusių „Skautų Aidą“, atsiųsti administracijai prenumeratorių sąrašus (nurodyti tik pavardes) ir sykiu pažymėti, kiek yra draugovėje narių.

Paskirus platintojus taip pat prašome pranešti administracijai, kiek turi surinkę prenumeratorių ir nurodyti užsakymo numerius.

Jeigu kuris nors vienetas ar paskiras platintojas knygeles gavo ne iš administracijos, bet perėmė iš kito asmens, turi pranešti, iš ko jas gavo.

KAS ATSLIKO IR KAS PIRMYN PASISTŪMĖJO?

Manome, kad mūsų skaitytojams gali būti įdomu, kurių vietovių skautai šiemet prenumeruoja „Skautų Aidą“ daugiau ir kurių mažiau, kaip pereinamais metais. Tai matyti iš žemiau pateikiamų duomenų. Čia įdedame kai kuriuos paštus, kurie įvairiems tose vietose esantiems vienetais perduoda laikraštį.

Duomenis imame 1938 m. ir šių metų.

	1938 m.	1939 m.
Bartininkai	4 egz.	8 egz.
Biržai	114 „	84 „
Eržvilkas	8 „	1 „
Giruliai	6 „	2 „
Gruzdžiai	18 „	3 „
Igliauka	2 „	18 „
Jankai	— „	13 „
Jurbarkas	81 „	93 „
Kalvarija Ž.	32 „	12 „
Vilijampolė	37 „	35 „
Kybartai	81 „	94 „
Krakės	33 „	62 „
Kretinga	44 „	66 „
Kriukai, Šak.	1 „	5 „
Kruopiai	— „	10 „
Lazdijai	47 „	14 „
Marijampolė	133 „	68 „
Molėtai	18 „	34 „
Naumiestis, K.	33 „	15 „
Obeliai	21 „	33 „
Pajėslis	1 „	4 „
Paliepiei	21 „	— „
Panevėžys	283 „	310 „
Prienai	27 „	39 „
Salos	7 „	24 „
Seirijai	7 „	— „
Skudodas	66 „	99 „
Šakiai	41 „	69 „
Šeduva	21 „	55 „
Šiauliai	370 „	247 „
Utena	60 „	45 „
Šilutė	19 „	1 „
Ukmergė	56 „	102 „
Vievis	23 „	11 „
Zarasai	55 „	34 „
Vištytis	20 „	4 „

Linkime visiems vienetų vadams ir platintojams padidinti prenumeratų skaičių.

Spaudos Administracija.

Mūsų pačių darbeliai

DIRBAME ŽAISLUS!

Nagingas skautas laiką praleidžia naudingai. Mūsų mažieji broliukai ir sesutės ne visi turi jiems reikalingų žaislų. Tu, nagingas skaute, gali padaryti jiems žaislų.

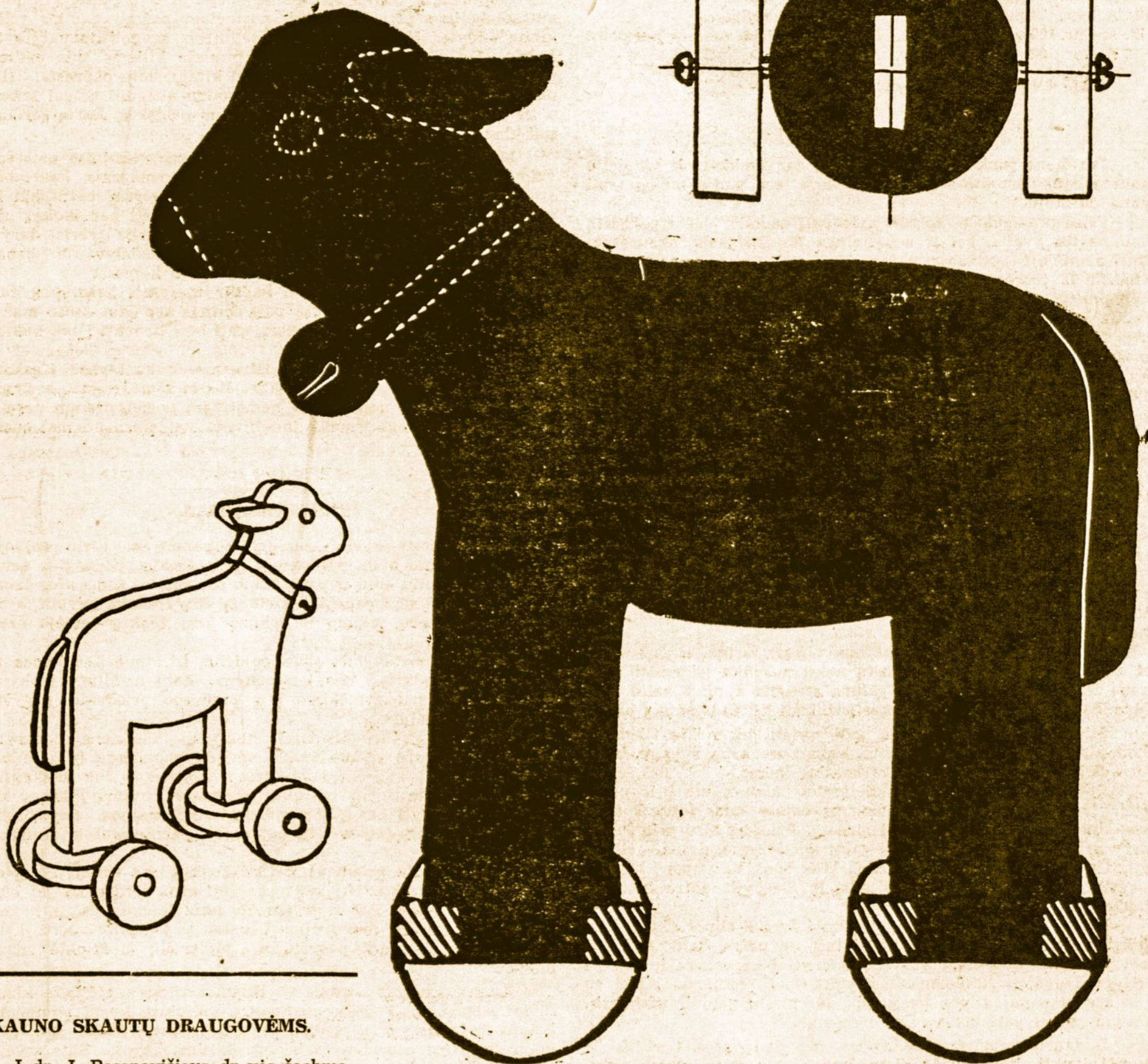
Štai piešiniai padeda tau padaryti avele, vaikų taip mėgiama gyvuliuką.

Didysis siluetas yra natūralaus žaislo didumas. Žemai padėtas brėžinėlis parodo, kaip turi atrodyti pabaigtas žaislas.

Aukštai brėžinėlis parodo, kaip sudaryti kojų ašes su ratukais.

Avinėlį gali išpiaušti iš fanieros ar kitos lentos, ji gali būti ir labai stora. Kojų ašes ir ratukus (ripkutes) taip pat gali padaryti iš storos lentos.

Kai viską pabaigsi — avinėlį nudažyk!

KAUNO SKAUTŲ DRAUGOVĖMS.

I dr. J. Basanavičiaus dr-vės šachmatininkų būrelis, norėdamas artimesnio tarp dr-vių bendradarbiavimo ir pasilavinti šachmatų lošimo mene, kviečia Kauno skautų dr-ves dalyvauti šachmatininkų tarpdraugoviniame turnyre.

Dr-vės, norinčios turnyre dalyvauti, atsiuncia iki š. m. kovo mėn. 20 d. savo sutikimą ir adresą, kad galėtume pranešti smulkesnę turnyro tvarką, šiuo adresu: Miškų g. Nr. 13, Kauno IV valst. gimnaz., I-ji dr. J. Basanavičiaus dr-vė.

Su pagarba,

I-sios dr. J. Basanavičiaus dr-vės
Šachmatininkų Būrelis.

Linksmas kampelis

Jonas: — Tėveli, aritmetikos uždaviniai man neišeina. Mokytojas liepė man surasti kažkokį bendrą rodiklį?

Tėvas: — Ar jie jo vis dar nerado? Kada ašėjau į mokyklą, visi jo jau ieškojo.

* * *

Mokytojas: — Mikai, šis darbas rašytas tavo tėvelio rašysena.

Mikas: — Be abejo, nes aš rašiau jo parkeriu.

* * *

Čigonė: — Tamsus vyras užstos tamstai kelią.

Automobilistas: — Išpėkite tą tamsųjį vyrą.

* * *

Keliautojas savo draugui: — Kodėl tas laukinis taip į mus spokso?

Draugas: — Gal būt, jis jų maištininkas.

* * *

— Sūneli, tetulė tavęs nepabučiuos, jei tavo veidas bus toks paišinas.

— To aš tikėjausi, mamyte.

* * *

Valgytojas: — Ši vištiena kieta, kaip medis.

Padavėja: — Dovanokite, pone, bet ji 11 metų paeiliui gavo pirmą premiją parodoje.

PĖDSĖKA

Buvo:

- Sk. A. 1 nr. 21 psl. — I skyr.: *Apie ką čia kalbama?*
 Sk. A. 2 nr. 44 psl. — II skyr.: *Bendras jausmų lavinimas.*
 Sk. A. 2 nr. 45 psl. — III skyr.: *Stebėjimas namuose.*
 Sk. A. 3 nr. 74 psl. — IV skyr.: *Stebėjimas lauke.*
 Sk. A. 3 nr. 74 psl. — V skyr.: *Individo stebėjimas.*
 Sk. A. 4 nr. 102 psl. — VI skyr.: *Sėlinimas — įsidėmėtinios pastabos.*
 Sk. A. 4 nr. 102 psl. — VII skyr.: *Kaip išmokti sėlinti.*

Toliau:

VIII skyrius.

SĖLINIMAS NAKTĮ.

Jau dieną sunku sėlinti, bet naktį dar sunkiau. Ir vis dėlto galima daug išmokti naktinėje iškyloje, kas padės mums tapti geru sėlintoju.

Prieš pradėdamas kalbėti apie patį reikalą, noriu pabrėžti, kad ne tik kvaila, bet ir nesąžininga išsiųsti jauną skautą sėlinti svetimoje aplinkoje naktį. Mes visi nemėgstame tamsos. Medžiai ir tvoros virsta baidyklėmis, garsai vaiduokliški, žemė nepaprastai nelygi, mums darosi nesmagu ir mes jaučiame, kad reikia savę valdyti. Bet vėliau, papratę prie visų šių reiškinių, mes išmokstame grožėtis tamsa ir „skaityti jos garsus“. Tėprapranta jaunas skautas prie visų šių reiškinių, savo skilties draugų, vieno kurio skauto lydymas, ir teina jis tada vienas „nuotykių ieškoti“.

Žaidimas „Skautavimas naktį“, kada berniukai užsideda tamsias kaukes, kad pasaulis atrodytų juodas, labai įdomus. Skautininkas visą laiką seka vyksmus, ir tą patį daro kitos skiltys, laukiančios savo eilės. Skautininkas gali kritikuoti, patarti ir įspėti: mokyti praktiškai, kas visuomet geriau už teoriją.

Skirtumas tarp dienos ir nakties sėlinimo yra, kad dieną sėlintojas pasitiki akimis, o naktį negali matyti. Klausia, uoslė ir pirštai bei kojos yra naktinio iškylautojo draugai.

Naktį nematyti nei kelio nei linkmės. Įdomu eksperimentuoti su žmogumi užrištomis akimis. Už valandėlės tas žmogus ima klysti nuo kelio ir pagaliau eina ratu: štai, kodėl žmonės ne kartą paklysta miške arba rūke.

Šiam nepataisomam palinkimui taisyti turime iškeliaudami iš anksto apsidrausti. Žvaigždėtą naktį nesunku įsidėmėti dangaus ženklus, bet ir tamsoje galima stengtis atminti kelio ženklus ir — kas svarbu — atsisukus įsižiūrėti į juos iš antros pusės.

Jei žvaigždžių nėra, vėjas gali padėti, tik reikia iškeliaujant atsiminti jo linkmę. Be to, vakaruose arba rytuose būna šiek tiek šviesiau, žiūrint, koks nakties laikas.

Patikimiausi vadovai vis dėlto bus klausia, uoslė ir pojūčiai. Naktį, kada ore tylu, žmogaus balsas, šuns lojimas arba traukinio dundėjimas labai toli girdėti. Pridėjęs ausį prie žemės arba prie lazdos, kurios antras galas liečia žemę, dažnai gali išgirsti tolimus žingsnius. Pradžioje kiek sunkiau atspėti, kur einama; galima užspausti vieną ausį ir klausytis antra ir tokiu būdu įspėti žingsnių kryptį.

Kadangi ir sėlintojo keliams garsai žymiai stiprėja, turi būti labai atsargus. Sėlinimo metodai bus tie patys, kaip ir dieną, bet pastebėsi, kad daug sunkiau išlaikyti pusiausvyrą ir kliūtys kelyje daugėja. Norėdamas įsitikinti, kad regėjimas rišasi su pusiausvyros pajautimu, pasistiebk ant pirštų galų ir užsimerk. tuojau pajusi palinkimą svirti pirmyn.

Būdamas neprityęs sėlintojas, per daug garsiai sėlinsi ir turėsi laukti, kol medžių šlamėjimas arba pravažiuojas automobilis arba kitas garsas nuslopins tavo judesius.

Nakties žaidime, kada seki ir esi sekamas, turi stengtis kuo arčiausiai glaustis prie žemės. Fono pavojai, apie kuriuos jau anksčiau kalbėjome, naktį dar didesni kaip dieną.

Tavo uoslė padės tau užuosti priešą ir orientuotis žinomoje apylinkėje. Pietų Amerikos pampasų gyventojai, vadinami gaučo, orientuojasi uostydami ir ragaudami žolę. Žvejų laivų įgula spėja linkmę iš smėlio ir jūros žolių kvapo. Tabako arba ugnies dūmai jaučiami nepaprastai toli. Conan Doyle'is rašo: „Vėjo beveik nėra, ir galime užrūkyti. Vėjuotą naktį priešai užuodžia dūmus už dviejų mylių (apie 3 km). Ir medžiai sulaukys mūsų pypkių kvapą“.

Uždegamas degtukas arba ugnies kibirkštėlė toli matoma. Įdomus atsitikimas, kada skautas — kareivis rado kelią atgal, pirštais apčiuopdamas kelią, kuriuo jo draugai, prieš netikėtai užpulti ir paskersti, buvo eję. Vadinasi, ir pirštai padeda orientuotis.

Raginama skautus iškylauti naktį, išiklausyti į garsus ir spėti jų reikšmę, žiūrėti į dangų ir akiratį, įsidėmėti daiktų šešėlius, užčiuopti ir užuosti daiktus tamsoje.

Labai daug galima išmokti pasislėpus tamsoje, atsigulus ant žemės ir nustojus judėti. Aplinka greitai pripranta prie nejudančio daikto, paukščiai ir žvėrys išeina iš savo slėptuvių. Paukščių fotografuotojai pasidarė slėptuves, kad jų judesiai nebūtų pastebimi. Kas lankėsi Neringos miškuose, galėjo pastebėti tokių slėptuvių, keliautojų padarytų briedžiams fotografuoti. Seniau tos slėptuvės būdavo iškimštos karvės, dirbtini medžiai ir pan. Šiais laikais įsitikinta, kad pakanka lapinės arba maišų pastogės.

Slėptuvė, pastatyta artimame miške arba pelkėse, yra įdomus stebėjimo postas skautui, norinčiam pažinti gamtos reiškinius. Įgytos žinios padės jam sėlinti ir saugotis paukščių ir žvėrių. Išgąsdinti paukščiai, pvz., praneša kitiems apie artimą pavojų, klykdami arba cypdami visai kitaip, kaip paprastai. Iliupus į medį galima gerai stebėti, bet reikia atsigulti išilgai šakos, o ne joti raitam. Pastudijavus medžius paaiškės, kuris geriausiai tinka slėptis.

Mėginau paaiškinti iš skautų taško, kad sėlinimas pats savaime įdomus ir lavina akį, ausį, nosį ir smegenis, kas labai svarbu žmogaus gyvenime. Sėlinti gali mergaitės, berniukai ir suaugę. Tikslai įvairūs: nematomam peršliaužti per lauką; užklypti draugą — sėlintoją; stebėti paukščius arba žvėris; daryti žemėlapius arba nuotraukas. Bet niekad nedalyvauja vienas daiktas — šautuvas, ir šaudoma tikta foto kamera.

Sėlinimo geroji pusė yra, kad ir mažesnis berniukas gali dalyvauti. Iš tiesų, jo būklė pavydėtina, nes jam labai mažai tereikia slėptis! Sėlinimo žaidimai gali būti įtraukti į bet kokios skilties darbo programą.

Sėlinimo menas įgyjamas ištverme ir kantrybe. Kaskart daromos klaidos, bet užtat kaskart šio to išmokstama, ir žmogus, galvojęs, kad neįmanoma nematytam ir neišgirstam pereiti per mišką, ilgainiui išmoks judėti, nesukeldamas nė mažiausio garso.

IX skyrius.

ŽENKLŲ SEKIMAS.

Pavadinau šį skyrių „ženklų“ sekimu, nes turiu galvoje ženklus, dirbtiniu būdu paliktus, o ne pėdsakus, padarytus žmogaus arba gyvulių kojų ir pan. Mano pasirinktas žodis nėra labai vykęs, bet man rūpi pabrėžti skirtumą tarp žmonių, gyvulių arba paukščių pėdsakų sekimo ir sekimo kitų ženklų žemėje arba kitur.

Skautas nori lavinti savo pojūčius ir atmintį, eidamas iš vienos vietos į kitą. Mes jau matėme, kaip naudinga mokytis sėlinti: dabar panagrinėkime kitą lavinimo priemonę, pagyvinančią mūsų žaidimą.

Stebėdamas turi atsidėjęs studijuoti kiekvieną padarytą žingsnį, bet, antra vertus, reikia vengti nenaudingų ir nereikalingų kartojimų, kad susidomėjimas nesumažėtų. Juk didžiausia skautybės paslaptis yra patraukti darbo ir žaidimų plano įvairumu ir palaikyti bei gilinti sukeltą susidomėjimą. Supažindinant su ženklais, reikia taip pat dirbti pažingsniui ir įvairinti darbą.

Paprasčiausia priemonė palikti ženklą, yra išmėtyti popieriukus. Įdomu sekti tokį kelią pėsčiam arba raitam ir, gal būt, laimėti lenktynes! Bet ši priemonė, nors ji gali būti ir įdomi, skautų nemėgiama: mes turime daugiau popiergalių rinkti, kaip mėtyti. Tikta norint pagreitinti „popierėlių medžioklę“ naudinga.

Kiek aukštesnis laipsnis atsiekiamas vilnonių siūlų ženklais. Siūlai sukarpomi į kelių centimetrų galiukus, kurie numetami kelyje, pririšami prie medžių šakelių ir pan. Siūlai gali būti kelių spalvų ir nurodyti įvairioms skiltims kryptį. Šiuo atveju tenka dairytis, ir, jei susitarta, kad kiekviena skiltis turi surinkti savo spalvos siūlus (jų skaičius paskui patikrinamas), greitis savaime sumažėja, ir mažesnieji berniukai neatsilieka nuo didesniųjų. Sumanus draugininkas, pastebėjęs ką nors įdomaus šalia kelio — pvz., ankstyvą pavasario gėlelę — atkreips į tai savo skautų dėmesį, nors jiems ir tektų kiek nukrypti nuo kelio.

Ženkla daromi taip pat ir kreida stulpuose arba medžiuose arba koja dulkėtame arba purviname kelyje. Kreidos aš nemėgstu ir tevartoju vieną kitą kartą lavinimo pradžioje. Ir čia ženklai nuolat mažėja ir tarpas tarp jų didėja.

Pagaliau prieiname ženklus, padarytus iš paprastos medžiagos, akmenų arba šakelių, ir pradėdami vartoti sutartinius kelio ženklus.

Galima įsitaistyti geležis, turinčias gyvulių kanopų pavidalą, bet reikia atminti, kad vargu ar pasiseks pamėgdžioti tikrą gyvulio eiseną. Pradedama ant minkštos žemės ir baigiama kietoje žemėje, bet tarpai tarp atskirų ženklų paliekami maži.

Paskutinis laipsnis pasiektas, kai skautas priešakyje palieka natūralius ženklus — suriša žolių pluoštus, palaužo šakelę, apverčia lapą, padeda ažuolo lapą ant kadugio ir pan. Toks kelias sunkus sekti, ir tarpai daromi labai maži.

Draugininkas arba kitas skautų vadas išmintingai pasielgs, paprašęs trečią asmenį padėti ženklus ir pabandęs nueiti keliu, kuriuo nori, kad jo skautai žygiuotų. Vienas dalykas dėti ženklus, o visai kitas dalykas sekti jais!

Trumpai nupasakojęs apie ženklų rūšis, pasakysiu kelis būdus, kuriais galima pajvairinti žaidimą. Kiekvienas skautų vadas pats sugalvos naujų kelių savo skautams sudominti.

Duosiu ištrauką iš vieno skautų rašinėlio:

„Pradėję mokytis sekti pėdsakus, buvome nusivylę ir pikti. Geležis gyvulių kanopoms pamėgdžioti mums nepatiko: mažas geležinis kryželis mūsų lazdu gale buvo patogesnis ir toks pat naudingas. Ir vis dar buvo neįdomu. Mūsų apylinkė labai vienoda, abiejose vieškelio pusėse ūkininkų laukai, kuriais, žinoma, negalima braidžioti — vadinasi, lieka tikties tiesus, nuobodus kelias. Nutarėme sekti pėdsakus miestelyje, bet gatvės vaikai netrukus išsimiklino keisti arba ištrinti kreidos ženklus. Kaip jie džiaugėsi, pamatę, kad nebegalėjome rasti kelio arba paklysdavome! Ir kaip pikta būdavo mums! Bet neilgai mūsų priešai džiaugėsi: sugalvojome siųsti du skautu — vienas piešdavo ženklą, tyčia atkreipdamas į save vaikų dėmesį, o antras už kelių metrų tyliai ir nepastebėtas padarydavo antrą ženklą.

Po to nustojo vartoję šiuos ženklus. Berniukai matydavo vieną skautų būrelį sustojant gatvės kampe, pasidairant ir žygiuojant toliau, ir kitą būrelį darant tą patį. Tik po ilgo laiko berniukai atspėjo, kad, kol visi sustodavo nugara į tvorą, vienas skautas už jų padarydavo vieną, du arba tris kreidos taškus, reiškiančius „eikite tiesiai, dešinėn arba kairėn“. Juos taip pat klaidino skautų klasta: berniukas, pirmas pastebėjęs ženklus, nubėgdavo prie priešingo kampo ir sušukdavo: „Štai jis!“, ir po to visi nueidavo nurodyta kryptimi.

Vienetų vadams ir spaudos platintojams

Bėgamasis laikas Jums pataria:

■ aplankyti skautus-es, vadus-oves ir rėmėjus, kurie dar neužsisakė 1939 m. Skautų Aido, ir pasiūlyti jiems jį dabar užsisakyti;

■ Skautų Aidą užsakyti visiems savo vieneto nariams, tada vienetas gaus garbingą dovaną — draugovės knygą su Šefo, seserijos ir brolijos vadų įrašais; tokia proga per 15 metų pasitaiko tik vieną kartą;

■ nustatyta tvarka ir laiku atsiskaityti su spaudos administracija.

Po to pradėjome vartoti vilnonius siūlus — imdavome seną kojine. Siūliukus pririšdavome prie šakaliukų ir numesdavome du, tris prie kiekvieno kampo. Imdavome ryškias spalvas, o paskui vos išžiūrimas.

Buvo dar įdomiau, kada gatvės berniukai pamatė du skautu, paliekant ženklą nesustojus — jie turėjo maišelį smėlio, trintų plytų arba piūvenų — ir kitus sekant tais nematomais ženklais. Vartodavome dar vieną metodą, kurio mūsų priešai neatspėjo: du skautu ėjo gatve ir vienas jų drožė pagaliuką, palikdamas pėdsakus kitiems. Mes jiems įrodėme, kad skautai nėra kvaili!

Sis straipsnelis pats pamoko, bet noriu pabrėžti tris dalykus: kliūtys pagyvina mūsų vaizduotę ir įdomios nugalėti; ženklai dedami dviejų žmonių, ir — tikrai skautai turi juos matyti.

Įdomu ieškoti „lobio“: laiškelyje parašytas vienas kitas posakis, vienas kitas žodis, ir pagal juos turime rasti „lobį“. Praleistas žinias turime patys įrašyti kelyje: joms paliekamos tuščios vietos.

Baigdamas noriu pabrėžti, kad rasti pėdsakai naikinami, ištrinami. Nenorime kitų klaidinti ir nenorime palikti netvarką. Taip pat privačių asmenų atsiklausoma, ar galima jų žemėje — laukuose ir miškuose — žaisti. Pėda.

Ar taisyklingai elgiamės gatvėje?

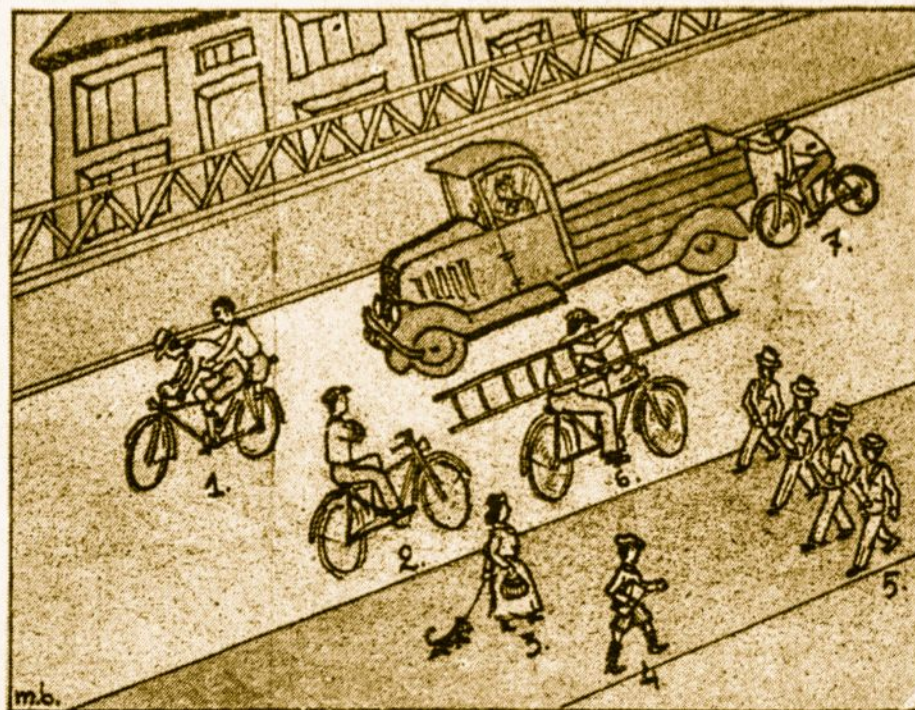

1. Eidamas šaligatviu, laikykis dešinės pusės. Atsimink, kad šaligatviais vaikščioti greta daugiau, kaip 3 žmonėms, draudžiama.

2. Vaikams iki dešimties metų amžiaus draudžiama dviračiais važinėti gatvėmis ir tirštai važiuojamais keliais. Už važinėjimo tvarkai nusižengusius mažamečius iki 17 mt. amžiaus atsako jų tėvai ar globėjai.

Vienu vienviečiu dviračiu draudžiama važiuoti keliem asmenims. Tokiu dviračiu galima vežti nevyresnį, kaip 6 mt. vaiką, jei jam yra įtaisyta speciali sėdynė ir ji nekliudo dviratininkui.

Važiuodamas dviračiu visą laiką laikyk rankomis vairą, o kojomis liesk papėdes. Negalima dviračiu važiuojant rodyti savo miklumą, ar ką panašaus į akrobatiką. Tai gali liūdnei baigtis. Taip pat negalima imti su savimi daiktų, kurie kliudo judėjimui.

Važiuodamas dviračiu niekuomet neprisikabink prie automobilų ar vežimų. Neprikabink prie savo dviračio prekinių ar kitokių vežimėlių.

3. Kelių ar gatvių susikirtimuose bei posūkiuose pasukant į kairę, reikia važiuoti kiek galima didesnio rato kreivą, vadinama „didžiąja kreive“, vadinasi, kad gatvių kryžiaimosi centras pasiliktų kairėje pusėje.

Pasukant į dešinę, reikia važiuoti „mažąja kreive“, vadinasi, pasukti tuojau į dešinę skersgatvio pusę.

Dabar dar kartą pažvelk į piešinėlį ir pasakyk, kurie iš važiuojamųjų dviratininkų ir pėsčiųjų nesilaiko judėjimo taisyklių. Brazauskas.

Fotografuoti gali kiekvienas

Skyrių veda vyr. sktn. K. Laucius.

Spausdinama Lietuvos foto mėgėjų dr.-jos kronika.

Silpnas negatyvas gali „sustiprėti“

Jei fotografuodami vaizdą, kur apšvietimas nėra labai kontrastingas, per trumpai apšviečiame arba normaliai apšviestą negatyvą per trumpai išryškiname, gaunamas silpnas negatyvas, t. y., toks, kur šešėliuose yra visos smulkmenos, bet visi juodumai yra labai silpni, blankūs, ir skirtumas tarp šviesų ir šešėlių tėra labai menkas (žiūrėk „Fotografuoti gali kiekvienas“ II leid. 216 psl.).

Kada negatyvas yra tiek silpnas, jog ir kiečiausios gradacijos popierių panaudojus negalima gauti tinkamo pozityvo (jis yra pilkas, monotoniškas), tenka negatyvą sustiprinti, t. y., chemišku būdu jo tamsiasias dalis padaryti tamsesnėmis, mažiau šviesos praleidžiančiomis. Dėl to padidėja kontrastai tarp šviesų ir šešėlių, ir galima gauti gerus pozityvus.

Tačiau reikia gerai išdėmėti, kad galima sustiprinti tik tokį negatyvą, kur yra kas stiprinti, t. y., tokį, kur šešėliuose yra matyti šiek tiek tokios smulkmenos. Mat, negatyvus stiprinant, galima tik padaryti stipresniais esamus juodumus. Kur jų nėra (visas bromo sidabras iš emulsijos iškritęs ir negatyvas tose vietose permatomas, lyg stiklas), stiprinant „įdėti“ negalima. Dėl to, jei negatyvas yra tiek neprišviestas, kad vienos jo dalys yra tamsios, o kitos vaškios, be jokių juodumų, jį stiprinti nėra prasmės, nes tamsiosios vietos pasidarys dar tamsesnėmis, o šviesiosios liks kaip ir buvusios, taigi, negatyvą dar labiau pagadinsime, nes jis taps dar kietesnis.

Toliau, reikia žinoti, kad stiprinti galima tik gerai išfiksuočius ir išplautus ir, be to, skaidrius, pilku šydu neaptrauktus, negatyvus. Jeigu neatsimename, ar negatyvas buvo gerai išfiksuočius, išfiksuoti jį dar sykį šviežiame fiksaže ir gerai išplauti, o tik tada stiprinti. Taip pat būtina reikia prieš stiprinant su farmerio skaidralu negatyvą nuskaidrinti, jei jis yra pilkai aptrauktas. Nenuskaidrinus, sykiu būtų sustiprintas ir pilkasis šydas. Taip negatyvas būtų galutinai sugadintas.

Yra daug įvairių metodų negatyvus sustiprinti, naudojantis pirktiniais preparatais ir savo paties pasigamintais skiediniais, kuriuos toliau vadinsime stipralais. Daugumas stipralų yra labai nuodingi, drabužiuose sudaro baurias dėmes ir greit genda. Be to, sustambina negatyvo grūdą, kas labai nenaudinga, jei negatyvus tenka didinti. Dėl to čia aš nurodysiu tik porą sustiprinimo būdų, kurie dabartiniu metu laikomi geresniais už kitus.

Stiprinimas su chromo stipralu.

Šis stipralas mažiau nuodingas už kitus ir mažai tesustambina negatyvo grūdą. Pačiam jo pasigaminti galima pagal šį receptą:

1. Vandens 100 cm
2. Kaliaus bichromato (Kaliu dichromicum) 1 gr
3. Koncentruotos, chemiškai grynos, druskos rūkšties (Acidum hydrochloricum) 1 cm

Stiprinimo procesas atliekamas dienos šviesoje, tik reikia vengti saulės šviesos ir dirbti kur tamsesnėje vietoje. Galima dirbti ir vakare prie lempos šviesos.

Skiedinys neatsparus šviesai ir greit genda. Dėl to reikia gamintis prieš vartojimą. Šiame skiediny negatyvas pirmiausiai „išbalinamas“, t. y., laikomas tol, kol vaizdas pranyksta. Tai įvyksta gan greit. Negatyvas nusidažo gelsvai.

Išimtą iš stipralo negatyvą apie 5 minutes plauti vandeniui ir paskiau įdėti maždaug trims minutėms į 1% kaliaus metabisulfito skiedinį; iš jo išėmus, plauti vandenyje apie 15 minučių.

Išplovus negatyvą, reikia jį vėl išryškinti. Tai atliekama dienos šviesoje arba netoliese stiprios elektrinės lempos. Galima naudoti kiekvieną ryškumą, pvz., metolio hidrochinono (žiūr. „Fotografuoti gali kiekvienas“ II leid. 226 psl.). Gerai išryškinti. Ilgesnis ryškinimas nekenkia. Išryškintą negatyvą išplauti tekančiame vandenyje apie 10–15 minučių ir išdžiovinti. Džiūdamas dar kiek sutamsėja.

Jei išryškinius pasirodo, kad negatyvas dar nepakankamai sustiprėjo, išplauti ir, nedžiovinus, antru syk aukščiau aprašytu būdu stiprinti.

Kadangi chromo druskos iššaukia odos uždegimą, nekišti pirštų į stipralą, bet naudotis negatyvų laikykliu.

Sustiprinimas su „Fesachrom“ stipralu.

Iš gatavų stipralų paskutiniu metu foto literatūroje labai rekomenduojamas F. Sager und Dr. Gossler firmos pagamintas stipralas „Fesachrom“. Ypač rekomenduojamas mažojo formato negatyvams, nes jis nestambina negatyvo grūdą. Man teko jį išmėginti ir, turiu pasakyti, kad iš tikrųjų geras ir pirmoje eilėje partartinas. Tik negalint jo gauti, gamintis pačiam stipralo pagal aukščiau nurodytą receptą.

„Fesachrom“ stipralas susideda iš dviejų skiedinių: A ir B. Pirmasis skiedinys skirtas „paruošti“ negatyvą stiprinimui, o antrasis — jį sustiprinti. Vartojimo būdas toks:

Sausas ar šlapias negatyvas įdedamas

į A skiedinį ir čia laikomas apie 2 minutes laiko. Paskiau dedamas į B skiedinį, kur laikomas nuo 5 iki 15 minučių, priklausomai nuo to, kiek norima negatyvą sustiprinti. Kuo ilgiau negatyvas šiame skiediny išbūva, tuo labiau sustiprėja.

B skiedinys yra sudarytas iš trijų spalvotų skiedinių ir nudažo negatyvą pilkai. Stiprinant, reikia negatyvą laikas nuo laiko išimti lauk, nuskalauti vandenyje ir pažiūrėti, ar dar nesustiprėjo kiek reikia. Reikiamai sustiprėjus, išimti lauk, neilgą laiką plauti ir padžiauti. Jei pasirodytų, kad per daug sustiprintas, t. y. atrodo per tamsiai arba per daug kontrastingai, plauti ilgiau, kol susilpnės ir tada padžiauti. Abu skiediniai patvarūs ir galima vartoti pakartotinai.

Kaip ir nusilpninant, taip ir sustiprinant negatyvus, reikia žiūrėti, kad jie būtų švarūs (be pirštų dėmių, dulkių ir kt.). Pirmą sykį stiprinti paėmus nereikalingą negatyvą, o tik paskiau, įgijus praktikos, gerus.

Vario stipralas.

Iš daugelio gatavų sustiprintojų, kuriuos gamina įvairios firmos, galima partarti naudoti Agfos vario stipralą („Agfa-Kupferverstärker“), kuris gerai tinka, jei reikalingas nedidelis sustiprinimas. Jis nudažo negatyvą rausvai. Vartojimas labai paprastas ir nėra jokio pavojaus negatyvą sugadinti. Kaip vartoti, paaiškins foto prekybininkas.

(Iš ruošiamos spaudai knygos „Fotografuok gerai!“)

FOTOGRAFIJOS ŠIMTMEČIO SUKAKČIŲ MINĖJIMAS PARYŽIUJE.

Fotografijos tėvynė yra Prancūzija. Šių metų sausio mėnesį Paryžiuje buvo iškilmingai paminėtos fotografijos 100 metų sukaktys. Sorbonos universiteto rūmuose įvyko iškilmingas aktas, kuriame dalyvavo Respublikos Prezidentas p. Lebrunas, o pirmininkavo švietimo ministeris p. Zay. Į šį minėjimą norėjo patekti tiek daug asmenų, kad erdvoje universiteto salėse neužteko vietos visiems sutalpinti. Akto metu buvo nušviesta fotografijos reikšmė ir pagerbti abu fotografijos „tėvai“: Daguerre ir Niepce.

Šio jubiliejaus proga, Prancūzijos foto mėgėjų sąjunga šio mėnesio 9–12 d. šaukia Paryžiuje foto mėgėjų kongresą. Kongreso paskutinį dieną įvyks išvyka prie Daguerres paminklo.

Fotografijos sukaktis mini ir kitų kraštų foto mėgėjai. Ši mėnesį žada paminėti ir mūsų foto mėgėjų draugija. K. Laucius papasakosias, kaip fotografija buvo išrasta ir kaip plėtojosi iki pasiekė dabartinį stovį. Pranešimas bus pailiustruotas epidiaskopu atitinkamais vaizdais.

Kas naujo foto rinkoje

Aparatas, kuris pats viską daro.

Amerikiečiai yra paleidę šūkį: „Jūs tik paspaudžiate išjungiklio mygtuką, o visa kita mes atliekame“. Tuo norima pasakyti, kad foto mėgėjui reikia tik padaryti nuotrauką, o negatyvą ir pozityvą pagamina foto prekybininkas. Tačiau iš tikrųjų nuotrauką padaryti nepakanka tik paspausti išjungiklio mygtuką — čia reikia dar gerai pagalvoti.

Amerikiečių žurnalas „The Camera“ aprašo Eastman Kodak Company pagamintą naujausią aparatą 6×9 cm formato nuotraukoms, kuris, atrodo, būsiąs tikras automatas ir tikrai bereikės tik mygtuką paspausti.

Šiame aparate užraktas yra sujungtas su šviesomačiu. Reikia tik nustatyti užraktą tokiam momentui, kokį parodo šviesomatis, ir paspausti išjungiklį. Reikalinga tam apšvietimui diafragma automatiškai „nusistato“. Užraktas įjungiamas susukant apšviestą filmą. Yra taip pat automatinis išjungiklis ir eilė kitų patobulinimų. Už tai šio aparato ir kaina graži — 225 doleriai.

Nemačius šio aparato, sunku pasakyti, kiek jis geras. Žinoma, turi trūkumų ir tikras automatas nėra, tačiau aišku tai, kad foto technikoje padarytas didelis žingsnis pirmyn, kuris turės svarbių pasekmių.

Naujas optiškas šviesomatis.

Neseniai Vokietijoje pagamintas naujas optiškas šviesomatis „Lumy“, kuris žymiai

skiriasi nuo iki šiol žinomų tos rūšies šviesomačių. Jis yra miniatiūrinės degtukų dėžutės didumo, iš nedūžtamos medžiagos ir įrengtas taip, kad matuojant šviesą, nebereikia laikyti pridėjus prie akies, kas labai svarbu tiems, kurie nešioja akinius. Šviesomatis, laikant krūtinės aukštumoje, nukreipiamas į fotografuojamąjį daiktą. Įrengtas taip, kad rodo apšvietimo laiką $18/10^{\circ}$ Din medžiagai, bet labai lengvai galima apskaičiuoti ir kitokio jautrumo medžiagai. Šviesomatis gana patikimas ir pigus. Galima gauti ir Kaune. Pardavinėjamas po 7 litus.

Automatinio ryškinimo indas įvairių formatų filmoms.

Automatiniam arba mechaniniam ryškinimui indai dabar yra dviejų tipų: spiralinės ir juostinės sistemos. Pirmosios sistemos induose filma susukama į špūlėje įtaisytas išpiovas ir stovi taip, kad niekur nesusisiekia. Antrosios sistemos induose ji susukama į špūlę drauge su speciale celuloido juosta, kuri neleidžia filmos emulsijai susisiekti. Abiejų tipų indai turi savo teigiamų ir neigiamų savumų, kurių čia negvildensime.

Iki šiol abiejų tipų indai buvo gaminami tokie, kad galėjo ryškinti juose tik vieno kurio nors formato filmas. Neseniai viena vokiečių firma pagamino universalinį juostinio tipo ryškinimo indą „Jobo Universal-tank 160“, kuriame galima ryškinti įvairias filmas, pradedant 24×24 mm ir baigiant 6×9 cm filmomis. Foto spauda apie jį gerai atsiliepė.

Lietuvos foto mėgėjų gyvenimo naujienos

FOTO KONKURSA MIŠKININKAMS

Miškininkystės žurnalas „Mūsų Girios“ paskelbė savo skaitytojams foto konkursą tema „Geriausia mano nuotrauka“. Šio konkurso tikslas, kaip jau galima iš dalies spėti iš temos parinkimo, išaiškinti, kiek ir kaip pajėgių foto mėgėjų esama tarp Lietuvos miškininkų. Iš kitos pusės, norima paskatinti miškininkus labiau susidomėti fotografavimu. Konkursas baigiasi š. m. rugsėjo mėn. 1 d. Už geriausias nuotraukas bus duodamos piniginės ir daiktinės premijos.

Mūsų miškai, galima sakyti, foto mėgėjų tebėra užmiršti — retą kada tenka pamatyti gerų miško nuotraukų. Dėl to miškininkų susidomėjimas fotografavimu yra labai džiuginantis dalykas, nes tik jie turi daugiausia progų fotografuoti miškuose. O gerų miškų nuotraukų mums labai reikia.

Šio konkurso sąlygos paskelbtos „Mūsų Girių“ š. m. Nr. 2 (88), 107—108 psl. Ten pat yra įdėtas K. Lauciaus straipsnis „Mūsų Girių“ foto konkurso tikslas ir prasmė, kuriame miškininkai skatinami dalyvauti konkurse, ir J. Kedžio, kurio nuotraukų dažnai tenka matyti šiame žurnale, straipsnis „Fotografuoti turi kiekvienas“. Autorius įrodinėja reikalą susidomėti mūsų miškų fotografavimu ir skatina miškininkus šio darbo imtis.

FOTO KONKURSA KULTŪRTECHNIKOS IR GEODEZIJOS MOKYKLOS MOKINIAMS.

Matininkų ir kultūrtechnikų sąjungos foto sekcijos valdyba paskelbė foto konkursą aukščiau minėtos mokyklos mokiniams. Konkursas baigiasi š. m. balandžio mėn. 24 d. Šis konkursas įdomus tuo, kad neturi temos... Vadinasi, gali siųsti kas kokias nori nuotraukas. Už geriausias nuotraukas skiriamos trys piniginės (25, 15 ir 10 lt) premijos ir keletas premijų knygomis.

Sumanymas paskatinti jaunuosius „iš-

bandyti savo jėgas“ sveikintinas visais atžvilgiais.

KA RAŠO KITI LAIKRAŠČIAI FOTO KLAUSIMAIS.

Matininkų ir kultūrtechnikų organas „Žemėtvarka ir Melioracija“ turi foto skyrių, skirtą savo skaitytojams. Paskutiniame šio žurnalo numery yra du inž. K. Daugėlos rašiniai, kurie mus sudomino. Viename jų, pavadintame „1938 m. foto naujienos“, autorius daro tų metų „fotografinę apžvalgą“. Tarp kitko jis rašo:

„Perdėtas smulkaus grūdo filmo ir ryškalo ieškojimas yra privedęs ne vieną mėgėją prie sudėtingiausių receptų gaminimo ir išmėginimo. Pasi-taikydavo, kad nuodingi ir drabužiams bei sveikatai pavojingi receptai buvo daromi vien tik tam, kad išgautų vienu laipsniu smulkesnį filmo grūdą. Dabar prieinama išvados, kad paprasti receptai ir geros filmos duoda geriausius rezultatus“ (mano pabr. K. L.).

Nežinia, kokių ryškalo receptus autorius turėjo galvoje, vartodamas terminą „paprasti receptai“. Jei turimi galvoje iki šiol žinomi populiariausieji smulkiagrūdžiai ryškalai, galima sutikti, bet jei norėta pasakyti, kad geriausias rezultatus galima gauti su kiekvienu paprastu, (t. y., ne smulkiagrūdžiu) ryškalu, tai dėl tokio tvirtinimo teisingumo tektų labai paabėjoti. Mums bent iki šiol neteko foto literatūroje užtikti, kad jau atėjo laikas atsisakyti nuo smulkiagrūdžių receptų.

Kitas, vertas dėmesio, straipsnis yra — „Izohelija“ — fotografijoje naujiena“. Jame autorius suglaustai atpasakoja lenkų inž. Romerio išrasto pozityvinio proceso, pavadinimu „Izohelija“, principus. Šis procesas pasižymi tuo, kad tam tikra prasme artina fotografiją prie tapybos — izohelijos metodu pagaminta nuotrauka atrodo lyg būtų tapyta. Šiam procesui pavaizduoti yra įdėta veiklaus ir gabaus foto mėgėjo mat. P. Karpavičiaus pagaminta pagal šį metodą nuotrauka. Iš šios reprodukcijos negalima pasakyti, kad bandymas būtų visai nusisekęs ir duotų aiškų supratimą apie izoheliją. Tačiau džiuginantis reiškinys, kad tarp mūsų foto mėgėjų atsiranda tokių, kurie ima mėginti dirbti pagal sudėtingus pozityvinius procesus. Tai rodo, kad mes darome vis didesnę pažangą. Šiaip mums atrodo, kad izohelijos metodas vargu suras Lietuvoje gausenį „pasekėjų“ skaičių, nes per daug laiko reikalauja.

● SKAUTŲ AIDO BENDRADARBIAI

Skautų Aido 4 nr., be redakcijos narių ir skyrių vedėjų, bendradarbiavo: vyr. sktn. K. Žilinskienė, vyr. sktn. dr. V. Čepas, sktn. S. Janavičius, sktn. A. Tribė, sktn. V. Kirlys, sktn. Sidabras, sktn. K. Korsakas, pskt. O. Saulaitienė, pskt. J. Nesavas, p. N. Butkienė, mok. T. Šuravinas,

st. G. Juškėnas, vyr. sklt. Ingaunis, V. Slavinskas, J. Masiulis, K. Vilsonas, St. Martynaitytė, V. Jurgutytė sklt. M. Namajūnas, pskt. J. Juzėnas, pskt. A. Baltranas, A. Kašuba, Č. Kavaliauskas, Ad. Adulaitis, A. Beinarauskas, Sl. Vasiliauskas ir k.

Carlo Collodi*).

Kaukių balius

1.

Kiekvieną kartą, kai Cezariukas eido ar grįždavo iš mokyklos, būtinai iš pripratimo sustodavo prie visų reklamų kerčių perskaityti teatro skelbimų.

Tai buvo pats didysis jo įpratimas.

Ir jeigu kartais koksai nors skelbimas pranešdavo, kad bus vaidinama labai juokinga komedija, tai Cezariukas kone springdavo iš juoko, tarytum būtų pačiame teatre.

Vieną dieną (baigiantis šventėms) jam pavyko perskaityti labai didelį skelbimą, kuris šitaip atrodė:

Mėnulio Teatras
Sekmadienio vakare
DIDELIS VAKARAS — BALIUS.
Įėjimas su kaukėmis.
*
Pati gražiausioji kaukė laimės 100 litų.

Perskaitęs šitą skelbimą, mūsų Cezaris jau nesitvėrė kailyje.

Grįždamas namo, visą kelią galvojo:

„O jeigu šitą šimtą litų aš laimėčiau!.. Koks gražus ponas pasidaryčiau!.. Sėdčiau į karietą su arkliais!.. Pirkčiau gražią vilą su plačiais laukais... o paskui, kas man liktų, atiduočiau savo mamai, — tepadengia namų išlaidas... Antra vertus... jei būčiau drąsus, pamėginčiau savo laimę! Kas gali tvirtinti, kad baliuje mano kaukė nebūsianti gražiausia?.. O išgalvoti kaukę — juk nereikia labai didelio sugebėjimo!.. Tai, pagaliau, nėra lotynų kalba arba gramatika, nes šitie du dalykai yra nuobodūs, o kad juos išikaltum, reikia būti labai kietasprandžiui... Čia užtenka trupučio išmintingumo! Bus geriausia, kad nieko niekam nesakysiu, o ypač savo broliams. Po visko, jeigu Aliukas ir Petriukas ką nors sužinos!“

Šitaip nusprendęs, nė nepajuto atsidūręs prie namų durų. Paskambino.

Aliukas (kaip tyčia Aliukas!) atidarė duris.

— Būtinai tu! — vos tik tai įjėjęs ne be paslaptinumo prasitarė.

— O kas tau?

— Nieko... Tik taip sau pasakiau...

— Vis dėlto, į tave pasižiūrėjus, atrodė...

— Nieko, kartoju, kad nieko. Bet tavimi galima pasitikėti...

— Ką slapto, gal būt, turi?

— Žiūrėk! Jeigu aš tau pasakyčiau, tai tu bematant nulėktum mamai papasakoti. Rengiamas kaukių vakaras... Bet tu ir Petriukas turite nieko nežinoti!

— Koks kaukių vakaras?

— Mėnulio teatre! Reikia laimėti skirtą dovaną...

— O dovana?

— Už pačią gražiausią kaukę skiriama 100 litų! Niekam nesakyk: pati gražiausia vakaro kaukė būsiu... aš! Supratai?

— Vadinas, ir aš turiu dėtis kaukę...

— Dėl Dievo meilės, tylėk ir niekam

*) Carlo Collodi, tikroji pavardė Carlo Lorenzini (1826—1890), buvo žymus italų rašytojas, pasakotojas. Beveik visa jo kūryba skirta vaikams. (Vert.).

nieko nesakyk, ypač Petriukui, kuris, nieko nelaukęs, nueis ir papliaukš mamai.

— Tau atrodo, kad Petriukui nereikia sakyti? Man labiau patiktų... O, štai ir jis!

Šitą akimirka, šokdamas ir pasišokinėdamas, maždaug devynių metų berniukas įsprūdo į kambarį. Tai buvo Petriukas, pats jauniausias visų trijų brolių, amžinai čirškias, lyg nenuorama žiogas.

— Sakykit, vaikai, ar ne apie šposus kalbate?

— Apie ką kita! — atsakė Cezaris.

— Apie šposus! — pridūrė Aliukas.

Nustebęs Petriukas peržvelgė savo brolius. Paskui paklausė:

— Gal kas nors nemalonus atsitiko?

— Baik gi, pagaliau, kvailuti, — pasakė Aliukas.

— O vis dėlto?..

— Tu esi baisus smalsuolis! Ir už tai neprivalai nieko žinoti!

— Nieko! visiškai nieko!..

— Pagaliau, esame įsitikinę, kad tau visai netinka kaukės.

— Tai nėra daiktai tavo vaikėžiškam amželiui.

— Kartais gal norėtum gauti už kaukę dovaną?

— Būtum laimingas! Tiek to!

— Bet apie kokią dovaną kalbate?

— Apie šimtą litų, kuriuos sekmadienio vakare išmokės Mėnulio teatras...

— O kam juos duos? — paklausė Petriukas, išplėtęs akis.

— Tau tai jau tikrai ne! Bet, gal būt, man... — tarė Cezaris.

— Ir man! — pridūrė Aliukas.

— Jūs vieni eisite į kaukių vakarą?

— Sakome tau.

— O kur eisite?

— Į Mėnulio teatrą.

— O kada?

— Sekmadienį vakare.

— Puiku! puiku! — sušuko Petriukas.

— Tada ir aš einu!

— Bet už tat tylėk! Niekam nieko nesakyk, o ypač mamai.

— Už ką jūs mane laikote? už šnipą?

— Tarp kita ko, — tarė Cezaris, — kaip mes rengsimės?

— Aš tai nežinau! — atsiliepė Petriukas.

— Ir aš ne! — pridūrė Aliukas.

— Tylos! Man atėjo į galvą gera mintis. Tikrai labai gera...

— Klausome jos.

— Sakykit man, vaikai: ar norite šito šimto litų?

— Man atrodo, kad tu juokiesi iš mūsų...

— Aš nieko nepajuokiu. Taigi, norite ar ne šitą šimtą litų?

— Aš būsiu labai patenkintas, gavęs keturiasdešimt, — tarė Petriukas; — bet pinigai tebūna metaliniai, toki man bus patogesni.

— Jei norite šitą šimtą litų, įsidėmėkite, ką pasakysiu. Sekmadienio vakare kaukėmis apsirengsime visi trys, ir mūsų kaukė turi būti panaši į tąjį margąjį spaudinį, kurį kadaise parsinešė dėdė Eugenijus.

— Kokį spaudinį? — paklausė Aliukas.

— Tąjį, kuris vaizduoja kuprio Rigoletto šeimą.

— O kas buvo tasai Rigoletto? — pasi-teiravo Petriukas.

— Nepažįsti jo? Nagi, tasai kupriukas, apie kurį rašo Verdi; tasai, kuris dainuoja:

Širdys mergelių

Linke vilioti...

— Supratau, supratau!.. — suriko Aliukas.

— Aš, aišku, — nusprendė Cezaris, — rengsiuosi Prancūzijos karaliumi, o tu...

— Man patinka būti kupriu, — atsiliepė Aliukas, — užtat mielu noru rengsiuosi Rigoletto drabužiais!

— Ir aš galvojau, kad tu būsi kuprys... Leisk, aš sutvarkysiu...

— O aš? — paklausė Petriukas.

— Tu apsirengsi Džilda, Rigoletto dukrele.

— Aš... dukrele? Tavo įsakymu aš niekad nebūsiu mergaite. Esu gimęs vyru ir noriu rengtis vyru. Ar ne?

— Gerai! Galėsi rengtis ne Rigoletto dukrele, o sūneliu... Ką gi, juk Rigoletto savo šeimoje negalėjo neturėti nė vieno vyro?

— Taip tai man patinka! Sutinku!

Ir trys broliai, patenkinti radę kuo rengsis, pradėjo taip šokinėti rateliu po kambarį, lyg jau būtų laimėję šimto litų dovaną.

Tik štai Petriukas, staiga sustojęs, paklausė savo brolių:

— Atleiskit, broliai, o kur pinigai nusipirkti kaukes?

Niekas neatsakė.

— O pinigai įeiti į teatrą?

Iš kur?

2.

Tą vakarą gulė tylūs, tylūs.

Cezaris miegojo vienas, o kitoje lovoje, šalia jo, miegojo Aliukas ir Petriukas.

— Po šimts pypkių! — atsiduso Cezaris prieš užmigdamas. — Šitas šimtas litų buvo kaip mūsų! Niekas jų negalėjo išplėsti...

— Netikiu!.. — sumykė Aliukas.

Petriukas nieko nesakė, nes knarkė pačiame įmigyje.

Ryte, auštant, Cezaris pabudino savo brolius, šaukdamas:

— Džiaukitės, vaikai, džiaukitės!.. Radau būdą, kaip padaryti kaukes!

— Tikrai? — žiovaudamas ir raivydamasis paklausė Aliukas.

— Kokias kaukes? — paklausė Petriukas pusiau miegodamas.

— Dabar jums viską pasakysiu. Norite žinoti, kas duos drabužius?.. Išpėkite! Juos mums duos dėdė Eugenijus.

Dėdė Eugenijus buvo vaikų motinos brolis, gyveno šitoje šeimoje, užsiimdamas piešinėjimu.

— O iš kur tu žinai, kad jis mums duos drabužius?

— Esu tikras... Mes nuslėpsime tikslą, kuriam jie mums reikalingi.

— O dėdė turi visus drabužius Rigoletui?

— Visai kaip Rigoletto, aišku, neturi, tačiau mažai trūksta. Jis turi įvairiausių spalvų atlaso. Iš šito atlaso padarysime kelnės, švarkus ir kepureles...

— Bet jeigu tu rengsiesi Prancūzijos karaliumi, tai tau reikės karūnos! — pasakė Aliukas.

— Kokie neišmanėliai! — atrėžė Cezaris, pakratydamas galvą. — Argi nežinai, kad karalius, eidamas pasivaikščioti, nenešioja nei karūnos, nei skrybėlės?

— O kai lyja, ką jis daro? — paklausė Petriukas.

— Ima skėtį, o jei ne, tai lieka namie. Ir mes taip padarysime, ar ne?

— Tu gerai kalbi, — pridūrė Petriukas, — tačiau istorijoje nėra pasakyta, kad karaliai, eidami į lauką, pasiimtų skėčius...

— Ir tu dar tiki istorija? Vargšas vaikutis, kuriam vėjai galvoje!..

Nieko nelaukdami, trys broliai įėjo dėdės kambarin (dėdė beveik visada miego-

davo) ir iš senos spintos ištraukė didelį gniužulį šilkinų kelnų, švarkų ir atlasinių jupelių.

Paskui nubėgo žvilgterėti į tą garsųjį paveikslą, kuris vaizdavo, kaip jie galvojo, Rigoletto šeima. Atlikę visus pasiruošimus, šoko dirbti.

Petriukas, ilgai galvojęs, nusprendė vis tik rengtis mergaite. Cezaris, radęs iš pauksuoto kartono padarytą vainiką, nusprendė užsidėti ant galvos.

Kitą rytą — tikite ar netikite! — visi drabužiai buvo gatavi.

Kaip jie juos padarė, nežinau nė kaip išaiškinti. Viena tik tai žinau, o štai ką: vaikai, nors jie būtų ir negabiausi, visuo met parodo didelę išmintį, kada jie taisosi sau žaislus.

O pinigai patekti į teatrą? Iš kur juos gauti? Nuo ko juos pasiskolinti?

Prašyti mamos — jokios naudos, nes tai būtų beveik tas pat, kaip išduoti visą sumanytą reikalą.

Gerai, kad žinojo, jog įėjimas į teatrą kaštavo vieną litą; vadinas, trims reikėjo trijų litų.

Atsiminę, kad gali paskolinti dėdė Eugenijus, kreipėsi į jį, sakydami norį pirkti knygų. O dėdė atsakė:

— Tik tai trijų litų norite? Aš negaliu tiek mažai paskolinti! Jeigu prašytumėte manęs šimtą, du šimtus litų... tada pasikalbėtume...

— Ką gi, — tarė Petriukas, — jei dėdė mums patiki šimtą litų, mes juos mielai paimsime.

— Aišku, kad patikiu. O kodėl turėčiau nepatikėti?

— Tai gal duosite?..

— Atneškit man plunksną ir gabaliuką balto popieriaus.

Atnešus dėdė ant popieriaus parašė:

Išmokėkite mano anūkams Cezariui, Aliukui ir Petriukui šimtą litų, kuri įrašykite mano sąskaiton.

Dėdė.

— O dabar, — paklausė Cezaris, — iš ko mes gausime šitą šimtą litų?

— Iš Nelaimingųjų Banko.

— O kur yra šitas bankas?

— Vos tik tai išeisite iš namų, eikite tiesiog dešinėn; paskui rasite aikštę, paskui suksite į kairę, paskui eisite atgal, pereisite per tiltą ir tuoj prie tilto stovi Nelaimingųjų Bankas.

Trys berniukai stovėjo atidūs, bet nieko nesuprato.

Atsitiko taip, kad Cezaris, užuot ėjęs į mokyklą, tekinas apzujo visą miestą ir jei ko nors paklausdavo, kur yra Nelaimingųjų Bankas, tai visi spoksodavo į jį ir juokdavosi.

Grįžęs namo, savo broliams pasakė:

— Dėdė šitaip padarė!

— Ką?

— Nelaimingųjų Bankas yra jo prasi-manymas.

— Tada, ką daryti?

— Aš žinau, ką daryti...

— Sakyk, sakyk greičiau! — ėmė šaukti Aliukas ir Petriukas.

— Reikia parduoti mokslo knygas!

— Pašėlo! O paskui ką darysime?

— Laimėję atsipirksime!

— Labai gerai! Mes naujas atsipirksime!..

— Ir visas įrištas...

Ir taip šitie trys išdykėliai įsitikino, kad parduodami savo mokslo knygas jie padarysį kažin ką nepaprasto.

Dar tą pačią dieną Cezaris su krepšeliu po pažaste išėjo ieškoti senų knygų pirklio, o kai kišenėje buvo trys litai, jis jautėsi lyg dangun patekęs.

3.

Tą vakarą, kada reikėjo eiti į teatrą, visi trys ėmė nuduoti norį labai miego. Ir kaip puikiai suvaidino!..

— Aš negaliu ilgiau išlaikyti nesumerkęs akių, — tarė Cezaris.

— Aš miegu ir keliauju, — tarė Aliukas.

— Dar aš niekad taip nenorėjau miego, kaip šįvakar, — atsiliepė Petriukas.

— Jei norite miego, — tarė jų mama, — tai tą ligą greit pagydysime! Eikite į lovas ir daugiau nekalbėkite!

Tryms berniukams antrą kartą nereikėjo kartoti; čiupo savo žvakes ir užsitarė savo kambaryje.

— Bus geriausia, kad greitai rengsimės, — tarė Cezaris.

— O paskui?

— Paskui gulsiu į lovą.

— O kai ateis mama nakties miegui pabučiuoti... ir ras mus Rigoletto drabužiais apsirengusius?

— Kas per kalbos! Prieš pašaukdami mamą, užgesinsime žvakes.

— O jeigu mama įeis į kambarį su žibintuvėliu?

— Tikrai. Užtat gerai antklodes užsimeskite, ligi paties kaklo...

Trys berniukai vienu akimirksniu įsimovė į kelnes ir šilkines liemenes, paskui gulė į lovas, užsiklojo, tepalikdami neuždengtas galvas.

Netrukus atėjo mama, pabučiavo, palinkėjo labos nakties ir dingo už durų.

— Dabar, — tarė Cezaris, — reikia gerai įsiklausyti, kada mama eis miegoti. Būkime atidūs ir neįsileiskime į miegus.

— Neužmigstume? — atsiliepė Aliukas.

— Tavo įsakymu aš neužmigsiu ligi ryt ryto.

— O aš? — tarė Petriukas. — Kada einau į teatrą, aš niekad negalėčiau užmigti!..

Jums patiems paliksiu pagalvoti, kas buvo kitą rytą, kada pabudę visi trys su kaukėmis gulėjo lovoje!

— Dar gerai, — tarė Cezaris, — kad rytoj vakare dar yra vienas kaukių vakaras. Eisime į šitąjį!

— O šimto litų dovana? — paklausė drauge ir Aliukas ir Petriukas.

— Ir čia bus dovana!

Patykomis, patykomis iššoko iš lovos, pamažu, pamažu išsirengė iš Rigoletto drabužių ir apsirengė kasdieniniais, tyliai, tyliai sudėjo visus drabužius į mažutės spintelės dugną.

Atėjus kaukių baliaus vakarui, jie vėl taip pat guviai pakartojo tą pačią miego sceną ir, prieš nueidami į lovą, apsirengė kaukių drabužiais. Vos tik tai nugirdo, kad mama, pabučiavusi juos, nuėjo į savo kambarį, šoko iš lovos ir pradėjo vaikščioti po kambarį, norėdami nepasiduoti miegui.

Laukė, laukė, laukė, ir pagaliau po viso amžiaus išmušė dešimtą.

— Taigi, ar eiti ar neiti? Jei norime eiti, tai jau laikas, — tarė Cezaris.

— O tu ar turi namų raktą? — paklausė Aliukas.

— Štai jis.

— Tu, Petriuk, apie ką galvoji?

— Jeigu reikia eiti, tai eikime! Tačiau man širdis sako, kad šitas mūsų išėjimas bus nemalonus. Jeigu mama, kada mes būsime teatre, ims ir pabus?..

— O kodėl ji turėtų pabusti?

— Ar neretai pasitaiko, kad ji pabustų?! Jeigu ji pabus ir atėjus nė vieno neras?..

— Koksai esi nuobodus! Laimingi vaikai, kurie nesijaudina! — sumykė Cezaris.

Daugiau nesiginčiję, atidarė kambario duris ir pačiais galais pirščiukų išslinko.

— O ar dėdė Eugenijus nežino? — staptelėdamas paklausė Petriukas.

— Kam bijotis! Dėdė nuėjo gulti dar prieš mums einant gulti.

Norėdami įsitikinti, praeidami pro dėdės kambario duris, sustojo valandėlę pasiklausyti. Išgirdo: dėdė pūtė kaip dūda.

Pasiekę gatvę, tyliai, tyliai užvėrė varčius ir nusiskubino.

Vakaras buvo labai šaltas, bet gražus Žibėjo žvaigždutės.

Trys broliai, laikydamiesi už rankų, lyg trys vaikai eidami į mokyklą, ėjo šaligatviu. Tik štai užpakalyje išgirdo gaidžio balsą: ka-ka-ry-kū!..

Atsigrižo ir pamatė liesą, juodą figūrą, su pora ragų ant galvos; baidyklė šokinėjo ir skėtriojosi.

— Ar ten ne velnias? — pradėdamas drebėti paklausė Petriukas.

— Ką tu matai velniško? — atsiliepė jo broliai. — Ar nematai, kad tai tik kaukė. Sustojame ir leiskime jam praeiti!..

Ir sustojo. Tačiau ir velnias sustojo.

Tada trys berniukai, nenorėdami baugintis, perėjo gatvę ir nuėjo kita puse.

Ir velnias paskui juos perėjo į kitą pusę.

— Ko jis nori iš mūsų? — paklausė Cezaris, slopindamas balsą ir nenorėdamas išsiduoti, kad pats ima bijotis.

— Ka-ka-ry-kū!.. — atsiliepė velnias, šokinėdamas.

— Einau gatve ir nekreipiame į nieką dėmesio!

— Ka-ka-ry-kū!

— Jis grįš, jeigu mes nuduosime, kad mes nesibijome!..

— Aš mamai pasakysiu! — sudejavo, jau verkdamas iš baimės, Petriukas.

— Ka-ka-ry-kū!.. Ka-ka-ry-kū!..

Ir velnias, kaip pašėlęs, ėmė šokinėti ir stūgalioti.

Trys išgąsdinti berniukai leidosi bėgti. Bėgo, bėgo, bėgo, kol pagaliau atsidadė priešais teatro duris.

Įėję į salę, išgrūdę į vidurį publikos, jau manė, kad išsivadavo iš juos persekiojančio velnio, tačiau po kelių minučių išgirdo prie pat jų tąjį baisųjį „ka-ka-ry-kū!“

Ką turėjo daryti? Grūsdamiesi, slinkdami, braudamiesi pro žmones, prisiyrė prie pat komisijos, turėjusios nuspręsti, kuri kaukė gaus dovaną.

Vargšai vaikai. Kur jie atsidadė!..

Vos tik atsidadė prie komisijos, kai turėjo krūptelti, nes čia pat kažkas spiegiamai sušvilpė ir suklykė:

— Ka-ka-ry-kū!.. Lauk vaikus!.. Šalin vaikai!.. Į lovą vaikai!..

Į šitą skaudų ir kelis kartus pakartotą šauksmą publika atkreipė dėmesį. Pamatę tris mažas kaukes, panorusias gauti dovaną, ėmė kvatotis ir choru šaukti:

— Šalin vaikai!

— Lauk vaikai!

— Į lovą vaikai!

Įsivaizduokite triukšmą, sąjūdį ir sąmyšį, kuris kilo po šitų riksmų.

Nepalik be Skautų Aido 1939 m.

Šitame sąmyšyje pasigirdo rėkiančios moters balsas:

— Man pavogė apyranke!

Tuoį atsirado policininkai, kurie, nežinodami, ką daryti, suėmė tris mažasias kaukes, kurios išsigandusios sprūdo pro duris.

— Už ką mus areštavote?.. Mes esame nekalti! — verkdami šaukė vargšai berniukai.

— Netrukus pasikalbėsime! — atsakė policininkai, vesdami juos į policiją.

— Tikėkite... mes nesame valkatos, — tarė Cezaris.

— Kieno esate vaikai?

— Mūsų tėtės ir mūsų mamos.

— Ką veikia jūsų tėvai?

— Tėtė yra išvažiavęs į Florenciją, o mama guli lovoje ir miega...

— O ko atėjote į teatrą?

— Gauti dovaną.

— Mes jums įteiksime dovaną! Kaip pabėgote iš namų?..

— Tai ilga istorija...

— Vaikai, kurie sprunka iš namų, nėra geri vaikai...

— Čia jūsų teisybė... mes nieko negalime pasakyti... Tačiau tikėkite, kad esame geri ir... nekalti...

— Netrukus pamatysime!

Šitai pasakė, policininkai įstūmė tris berniukus į policiją ir, nieko nelaukę, nusivedė juos pas policijos viršininką.

Viršininkas snaudė. Pabudęs paklausė:

— Kas naujo?

— Trys vaikai, suareštuoti kaukių baliuje.

— Vaikai? — nustebo viršininkas ir nusižiovavo. — Į kalėjimą juos! Rytoj apie tai pasikalbėsime.

Trys vargšai berniukai verkė, maldaavo, aiškinosi... Bet veltui... Policininkas atidarė sunkias duris, ir visi trys buvo pasodinti.

Palikę vieni tamsoje, susispaudė vienas prie kito, nusistvėrė už rankų, kad tik būtų drąsesni. O kai vis tik Cezaris ir Aliukas negalėjo susivaldyti neverkė, Petriukas kūkčiodamas sumurmėjo:

— Ar aš tau nesakiau, Cezariuk?.. Bet tu nenorėjai tikėti...

— O ką tu man sakei?..

— Tą, ką sakė mums mūsų mokytoja: kiekvienas pabėgimas daro nelaimingais.

— Tada aš tau pasakysiu, kad tu dėl visko kaltas! — pykdamas sušuko Cezaris.

— O kodėl aš kaltas?

— Tu turėjai papasakoti mamai, kad mes ruošiamės eiti į kaukių balių... Būtum pasakęs, ir dabar, užuot sėdėję kalėjime, gulėtume savo lovoje...

— O paskui būtum mane šnipų vadinęs?

— Šnipas ar ne šnipas? Jeigu tu viską papasakodavai mamai... Viskuo kaltas tik tu vienas.

— Taip, pone, tavo vieno, tavo vieno kaltė! — patvirtino ir Aliukas.

— Gražu, nieko sau! Visą kaltę verčiate ant manęs, kad esu mažiausias...

Kas žino, kaip ilgai būtų trukęs šitas pasikalbėjimas, jeigu nebūtų atsidarę durys ir stiprus balsas nebūtų pašaukęs:

— Čion, vaikai, čion! Galite eiti namo. Pamiklinkite kojias ir lauk!

Iš ko toksai greitas pasikeitimas? Greitai suprasime: buvo surastas ir suareštuotas tikrasis apyrančės vagis, ir trys berniukai, be abejo, nekalti, buvo paleisti.

Įsivaizduokite jų džiaugsmą, kai visi trys atsidūrė viduryje gatvės, besiskubina į namus! Nežinodami iš džiaugsmo, ką daryti, verkė, juokėsi ir globsčiojosi.

Eidami gatve, tarpusavėį bumbėjo:

— Dabar, grįžę namo, pirštų galiukais įeisime...

— O paskui į kambarį...

Volde, einam pasivaikščioti. Žiūrėk, koks gražus vakaras.

— Tavo tiesa, drauge. Einam.

Ir du skautukai nudardėjo akmenuota gatve, palikdami dulkėtus namus, gražią bažnyčią, bei visą gripu sergantį miestą.

Štai ir miesto sodas. Paskui vėl namų nameliai; čia gyvena batsiuovys, ten kitas, toliau siuvėjas, o dar toliau, stypso graži ligoninė, kurioje gydos džiova susirgusieji žmonės. Paskui priėjom du žvyrynus. O toliau, už kokios pusės kilometro, mirga saulės šviesoje Smukučiai. Yra tai miškelis. Bet koks jis gražus! Čia teka vandeninga Mituva, apjuosdama visą šilę; ten stovi buvęs prieš karą didelis malūnas, vokiečių susprogdintas; kitam gale veikia vandens malūnas; o pačiam miškeliu viduryje auga išsikerojusių ažuolų grupė...

— Volde, ar daug darėte čia sueigų, iškylų ir kaip sekėsi šiame miškelyje žaidimais?

— Tik vieną, — atsako, ir pats nuleidžia galvą.

Saulutė jau leidžiasi. Ji raudona, graži...

— Broli, sėskime pasilsėti čia, ant Mituvos kranto.

— Galime, bet veltui ką gi sėdėsi. Juk bėgantis laikas — brangus. Todėl imkim popierį ir aprašykim, kaip saulė leidžiasi vakaro prieblandoje!

— Puiku! Rašome!

O jūs, galingo ažuoto šakos, kilkit aukštyn, aukštyn, prie ano raudono kamuolio, tik atsargiai! Jis jau visai žemai. Ne, jis jau siekia vandenį. Štai ir čia, ant šių krūmų, meta jis savo raudoną skraistę!...

Gi koks gražus vakaras, kokia žavinga gamta ir, koks aš būčiau laimingas, jei čia sėdėtų menininkas, kuris savo teptuku sugebėtų įamžinti šį puikų reginį; jei čia būtų poetas, garsus poetas, kurs savo daina linksmintų rausvą apylinkę, it lakštutė čiulbėdama savo vaikučiams dainelę. Ir dar: koks aš būčiau laimingas, jei toji skaisti saulutė galėtų atskristi čia...“

— — — — —
Saulutė jau pasislėpė...

Dvi, šiek tiek sulinkusios, figūros artinosi dulkėto miestelio linkui.

J. Galūzas.

NAUDINGAS KIŠENINIS KALENDORIUS

nemokamas priedas visiems 1939 m. Sk. Aido skaitytojams.

— Ir pamažu, pamažu įvėžliosime...

— Šituos drabužius paslėpsime po lova...

— O rytoj nuduosime, kad gerai miegojome visą naktį...

— Vėliau šituos drabužius sukišime į dėdės spintą...

— Paskui, kaip visados, pusryčiausime...

— Paskui eisime į mokyklą...

— O knygos?..

— Pasakysime mamai, kad jos pražuvo...

— O ši naktis?..

— Apie ją niekas nieko nesužinos...

— Nė mama.

Šitai ir kitaip kalbėdamiesi, priėjo beveik pačius namus.

Ant namų slenksčio sėdėjo... Atspėkite, kas?..

Ant slenksčio sėdėjo velnias, tas pats velnias, kuris taip atkakliai juos persekiojo.

— Ka-ka-ry-kū! Kur einate? — paklausė juodasis žmogus.

— Namu.

— Čia negalima eiti!

— Atleisk, ponas velnie, — tarė Petriukas, — tačiau taip nesielgia garbingas žmogus...

— Jei norite praesti, mokėkite pinigų.

— Kokius pinigus? Mes visi trys drauge neturime nė vieno cento...

— Ka-ka-ry-kū! Man užteks šitos auksinės špilkos!

Šitai sakdamas, velnias čiupo už Petriuko peties, kuriame buvo įsmeigta auksinė špilka.

— Palik man ją! — sušuko vaikas. — Špilka nėra mano, ją turiu mamai atiduoti!..

— Bėgame, Petriuk, o ne, tai jis iš mūsų viską atims! — tarė kiti du.

Velnias pasitraukė, ir trys berniukai įsprūdo į namus, užsitrenkdami duris.

Kitą rytą, prieš išeinant į mokyklą, dėdė Eugenijus pasikvietė Petriuką ir juokdamasis jam tarė:

— Šią naktį buvo atėjęs manęs ieškoti velnias ir paliko tau perduoti šią auksinę špilką.

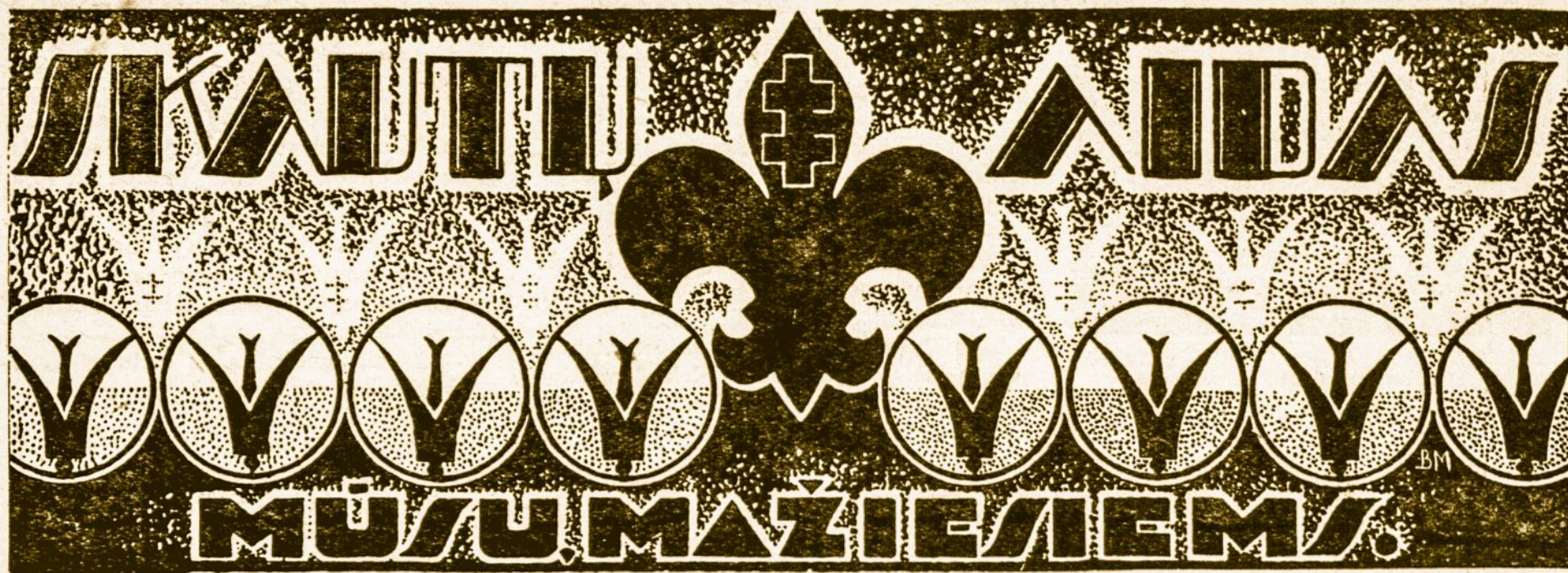
— Kaip?.. Koks velnias?..

— Negaliu tau pasakyti, nes nežinau.

Vargšas Petriukas ir liko išsižiojęs. Greitai nuotyki papasakojo broliams. Ir netrukus visi trys drauge nusprendė, kad velnias buvo pats dėdė Eugenijus.

Iš italų kalbos vertė

Vkt. Miliūnas.

Brolijos atstovas psktn. A. Nesavas.

Skyrių tvarko psktn. Vl. Šimkus.

Seserijos atstovė sktn. M. Gudaitienė.

Mūsų jūra

Dieną naktį ūžia jūra, ritasi melsvos, milžiniškos bangos, plaudamos baltą pakrantės smėlį. Pribėgusios pakrantę jos sudūžta ir dideliais verpetais grįžta į jūros platybes. Linksma, bet kartu ir pavojinga jūreiviui nardyti po šėlstančias jūros bangas.

Prieš šešiolika metų mūsų jūros pakraštys buvo pavergtas, bet drąsieji tėvynės sūnūs jį atvadavo. Palikę namuose savo senus tėvelius, žilagalves motinėles, jie ėjo mirti už brangią Baltijos jūrą. Ir štai šiandien tas jūros kąnelis yra

laisvas. Svajingai ošia jūra, prisimindama senus laikus, kada jos krūtinę raižė svetimųjų laivai, kada per mūsų brolių veidą riedėjo gailios, bet ir skaidrios, kaip perlai, ašaros.

Dabar gyvenimas kitoniškas: esame laisvi. Laisva ir mūsų išsvajota Baltija! Ir nors jūra kartais paima iš mūsų tarpo jaunas, vos pražydusias, krūtines ir nusiņeša su savimi į mėlynas gelmes, bet mes jau pripratome. O be aukų nebus laisva ne tik Baltija, bet ir mūsų jaunoji ir gražioji Lietuva.

Baisi jūra savo paslaptینگumu ir šaltumu. Bet kartu ir maloni, nes jūra, tai mūsų vartai į pasaulį.

Ir kai saulutė vakarais nudažo kraujo spalva jūros bangas, o gelsvas mėnulis pratiesia sidabro kelią jūroj, tuomet aš noriu, kad visi skautai-ės persisemtų jūros siela! Mes trokštame, kad mūsų mažutis laivynas išaugtų į milžinišką karo bei prekybos laivyną.

Mes su jūra nesiskirsime niekad!
J. Šniras.

J A U

Jau kietojo ledo nusikratė upės.
Ilgyn dieną tempia saulė už šilo.
Tvinkstančiais pumpurais medžių šakos supės,
Ore vyturėlis giesme prabilo.

Štai pietys jau sklaisto nuogų beržų šakas
Ir baido iš krūmų tirpstantį sniegą,
O šis, pripildęs vandeniū duobes visas,
Traukiasi nuo kelio, vis tyžta, bėga...

Vl. Š.

DU DRAUGU

(Apysaka).

Ten, kur Lietuvos laukeliai gražiai žaliuoja, kur sraunūs upeliai per akmenėlius judriai teka, kur artojėlis, ardamas, vargelius skaičiuoja, o vēversėlis virš galvų pakilęs sparneliais plasnoja ir artojėliui dainelę čiulba, ant aukšto kalnelio, papupyje, stovėjo, į plačią apylinkę besižvalgdamas, Šarmonių kaimas.

Visi gerbė šio kaimo gyventojus, nes jie buvo duosnūs ir geraširdžiai žmonės. Pagarsėjo tame sodžiuje ir vienas berniukas, kuris turėjo nepaprastai jautrią širdelę ir didelę meilę artimui.

*

* *

Pasklido Šarmonių kaime žinia, kad čia atvyksias vienas aukštas valdininkas

vasaroti: gražia gamta pasigrožėti, lietuvaicių dainelių pasiklausyti.

Ir štai, Jonukas, ganydamas karvytes, pamatė einantį gražiai apsirengusį poną su vaikeliu. Jonukui pasidarė liūdna, kad jo amžiaus berniukas, jo neužkalbinęs, praeina pro šalį.

— Gal jis didžiuojasi, kad nenori prakalbėti į mane, piemenuką, — galvojo Jonukas.

Bet jis klydo.

Rytojaus dieną Jonukas pamatė tą patį berniuką, ateinantį pas jį.

— Labas rytas! — pasveikino Jonuką nepažįstamasis berniukas.

— Labas, — mandagiai atsakė Jonukas.

— Ieškau sau draugo, kad turėčiau su kuo drauge žaisti šiame jūsų kampelyje.

— Labai malonu, — atsakė Jonukas.

— Pirmiausia susipažinkim, — tarė Jonukui berniukas. — Aš esu iš Kauno, Vytautas Pūtys.

— O aš Jonas Teisutis. Iš šito Šarmonių kaimo.

Taip susipažinę, draugai, vienas piemenukas, kitas ponaitis, linksmai žaidė prie tekančio upelio, žaliajame miškelyje, žaliuose pievelėse. Visokių gražių pramogų jie išsigalvodavo ir patenkinti žaisdavo.

*

— Žinai, Jonuk, čia taip smarki upelio srovė, pasidarysim mes vandens malūną!

Didžioju saliutu gerbk!

Fot. J. Gimbutas.

— Geras sumanymas, mielas drauge, mes padarysim tokį malūną, kaip anas, didysis. Mūsų malūnas galės ir miltus malti, tik mūsų miltus bus smėlis, kurio čia paupyje daug yra.

— Kaip man linksma, turint tokį draugą. Ir sumanymas gi tavo! Bet ar sugebėsime tokį padaryti?

— Sugebėsime. Akmenis, kurie mals, padarysime iš molio, o turbiną ir visus ratus — iš medžio.

Ir pradėjo du draugu vykdyti savo sumanymą. Bet čia buvo ir rūpesčių: reikėjo išgręžti ašyje skylę, o nebuvo kuo. Čia Vytukas Jonukui padėjo.

— Žinai, Jonuk, aš atnešiu savo piūklėlį, su kuriuo iš faneros piaustinėjau, gal ir čia gerai bus juo išpiauti skylutę?

— Pažiūrėsim.

— Tikrai gerai bus.

Po kelių minučių jau buvo išgręžta ašyje skylutė. Viskas vyko labai greit. Dar kiek laiko praėjus, jau jų malūnas malė „miltus“.

— Jonuk, kad tu toks sumanus, aš tau atnešiu dovanų.

Ir Vytukas atnešė iš namų Jonukui šokolado ir saldainių.

— Tokių skanių saldainių dar niekad nevalgiau, — prabilo Jonukas, čiulpdamas saldainius. — Bet kodėl jūs tokiems niekams leidžiat pinigų?

— Tai mano tėvelis nupirko man atvažiuojant čionai, o šiaip, tai neperkama, nes aš esu skautas, o skautų įstatas liepia skautui būti taupiam.

— Kas tai yra skautas? — klausia Jonukas.

— Skautas myli Dievą ir tėvynę, brangina savo garbę, padeda artimui, tiesus ir laikosi savo žodžio. Skautas draugas savo artimui ir broliui kitam skautui. Jis mandagus ir kuklus, gamtos draugas, paklusnus savo tėvams ir vyresnybai, blaivus ir skaitus savo mintyse, žodžiuose ir darbuose. Skautas sąžiningai atlieka visas savo pareigas.

Tai tau daviau maždaug vaizdą apie skautą.

— Ir aš būčiau skautas...

Taip linksmai du draugu kalbėjosi, dailijosi savo vargais ir džiaugsmiais, ir vis labiau nematomi ryšiai rišo jų širdes.

*

* *

Parvaręs karvytes, Jonukas su Vytuku nuėjo į paupį žaisti. Saulė negailestingai kepino.

— Kaip karšta! — prabilo Vytukas. — Eime, Jonuk, pasimaudyti.

— Gerai, — atsakė Jonukas.

Neįveiksi, saulute, tų berniukų. Jie

šaltame vandenėly atsivėsins ir saulutės kaitinimas jiems vėl bus malonus. Du draugu, kaip paukšteliai, skrido į upę.

Išvargę nuo didelio karščio, tuojau nusirengė ir linksmai puškinosi vandeny. Žvilgterėjo Jonukas, ir pamatė Vytuką, einantį į gelmę.

— Vytuk, ten neik — pergilu!

Vos tik ištarė šiuos žodžius, ir išgirdo klaikų šauksmą:

— Gelbėk!

Jau Vytukas buvo patekęs verpetan ir jam grėsė pavojus žūti. Nieko nepaisydamas, šoko Jonukas jį gelbėti. Ilgai jam teko grumtis su vandens srove. Jau, jau verpetas suka ir Jonuką vis labiau į vidurį. Ir būtų abu nuskendę. Bet grįžo Vytukui sąmonė. Jis apkabino Jonuką, nes žinojo, kad šis jį išneš. Sukaupęs visas savo paskutiniąsias jėgas, irėsi prie kranto. Vos priplaukę krantą, parkrito abu ant žemės iš nuovargio. Tokia sunki ir smarki buvo jų kova su verpetu.

— Vytuk, — prabilo Jonukas.

— Ačiū, mielas drauge, aš tavęs neužmiršiu. Tu esi mano geriausias bičiulis. Tu tikrai padarei skautišką žygį.

*

* *

Rytojaus dieną Jonukas, ganydamas karvytes, pamatė ateinantį Vytuką su tėveliu.

Antanas Pūtys — Vytuko tėvelis — prabilo į Jonuką:

— Neužmiršiu aš tavęs, brangus vaikeli, kad, nepaisydamas didelio pavojaus, išgelbėjai mano vienturtį sūnelį. Atmink šiuos mano žodžius ir lauk, kol aš tau atlyginsiu. Aš nesulaužysiu savo žodžio!

Tai taręs, pabučiavo Jonuką į kaktutę, tuo pagerbdamas jį ir įvertindamas jo didelį žygį.

— Man Vytukas sakė, kad viens kitam turi pagelbėti ir padėti. Tai yra skautų kilnus idealas. Ir aš, jausdamas tą pareigą, jį išgelbėjau.

— Išmintingas ir geras esi, vaikeli! Tegutave Dievas laimina ir lydi tavo žingsnius.

Vytukas, pagalvojęs, tarė:

— Jonuk, kad tu būtum skautas, gautum gražų ir garbingą Maltos kryžių.

Vytuko tėvelis galvojo:

— Kas būtų, jei mano vienturtis sūnelis būtų prigėręs? — ir dvi ašaros, kaip perlai saulės spindulių apšviesti, išriedėjo iš Antano Pūčio akių.

Parėjęs namo, Antanas Pūtys suieškojo Jonukui gražią knygą ir parašė ant jos: „Už kilnų ir garbingą darbą. Jonui Teisučiui nuo Vytauto ir Antano Pūčių“.

* *

Per du mėnesius du draugu gyveno, kaip broliai, kol vieną rytą Vytukas pranešė Jonukui, jog jis jau išvažiuosias. Nuliūdo Jonukas. Du mėnesius draugavus, jau reikia išsiskirti.

— Mielas drauge, — prabilo Vytukas, — tu daug gero man padarei, todėl aš nenorėčiau su tavim išsiskirti, bet ne taip vyksta, kaip kas nori. Aš tavęs neužmiršiu, laiškelių atsiųsiu...

— Kaip gaila, kad išvyksti... — prabilo Jonukas, bet daug kalbėti negalėjo, nes širdį, lyg kokiom replėm, gniaužė.

— Nenusimink, Jonuk, ir lauk iš ma-

nės dovanų. O tuo tarpu ligi pasimatymo, mielas drauge!

Kai Vytukas išvyko, Jonukas ištisas savaites vaikščiojo „kaip žemę pardavęs“. Gano sau karvytes, lietutis lyja, o jis, viską užmiršęs, tik apie Vytuką galvoja.

Taip liūdnam slinko Jonukui dieneles. Nelinksmos jos buvo ir Vytukui.

Kartą ganydamas karvytes, Jonukas pamatė vieną, to paties kaimo, berniuką Motiejuką.

— Žinai, Jonuk, ką aš turiu?

— Na, ką? Gal laišką?

— Taip, Joneli, laišką.

Motiejukas išėmė iš kišenės laišką ir kortelę, kurioje buvo parašyta, kad pašte yra siuntinys, bet jis niekam kitam negali būti įteiktas, kaip tik Jonukui.

Apsidžiaugęs Jonukas, puolė laišką skaityti. O laiške buvo rašyta:

„Brangusis mano Jonuk! Kaip liūdnam slenka man dieneles, nematant tavęs. Neprašysiu savo liūdesio, kurį turiu pergyventi. Siunčiu tau pinigų. Už tuos pinigus pasisamdykit kitą piemenuką, pasiūk gražesnius drabužius ir atvažiuok pas mane į Kauną. Skubėk! Juo anksčiau, tuo geriau. Kai atvažiuosi, pasidarysim išpūdžiais, pasikalbėsime. Tad ligi pasimatymo!

Tavo draugas Vytas“.

*

* *

Vytukas stotyje laukia Jonuko. Stovi prie bėgių ir laukia, kada jis pasirodys.

Štai, sušvilpė traukinio sirena.

— Tai šis traukinys, — pagalvojo Vytukas.

Ir vėl jų džiaugsmui nebuvo galo. Linksmai ir patenkinti du draugai bėgte nubėgo Vytuko tėvelį pasveikinti, padėkos žodelį tarti.

— Jonuk, dabar mes neišskiriami draugai ir broliai; džiaugsmiais kartu džiaugsimės, vargais kartu guosimės.

Dabar Jonukas gyvens pas Vytuką ir eis mokytis.

Truputį pasimokęs, gerai ir laimingai išlaikė egzaminus į antrąją gimnazijos klasę. Mokslas ėjo „kaip iš pypkės“ ir nepajuto, kai atėjo vėl vasaros atostogos. Vytuko tėvelis vėl sumanė vasaroti Jonuko gimtinėje.

*

* *

— Jonuk, eime maudytis, bet neisim į tą baisų verpetą, kur mes abu vos nenuskendom. Būtumėm atsisveikinę su šiuo pasauliu.

— Gerai, einam.

Linksmai nubėgo į upelį. Taškėsi, nardė, plaukiojo, kaip žuvytės ir abu buvo patenkinti savo dalia.

— Gana jau bus, — tarė Jonukas. — Dabar pažiūrėkime savo statyto malūno griuvėsių.

Bet malūnas stovėjo sveikas, tik kai kur naujai pataisytas, nes jį prižiūrėdavo jų draugas Motiejukas. Apžiūrėję savo malūną, dar daug jie žaidė.

Kartą Jonukas pasidirbo lanką ir strėliu.

— Vytuk, aš tyrilaukių medžiotojas. Žiūrėk, kokį puikų ginklą turiu! — tarė Jonukas, rodydamas Vytukui lanką ir strėles. — Pasidaryk ir tu, Vytuk, eisim medžioti. Žiūrėk, kaip gerai eina, — ir

paleido strėlę, kuri lėkė, ir įsmigo į žemę smaigaliu.

— Kaip puiku! Mes padarysim taikinį ir šaudysim į jį.

Ir Vytukas puolė daryti tokį pat lanką. Suiškojo gerą lazdyno lazda, pririšo virvę — lankas jau ir baigtas. Nusidrožė srėlę ir kartu nuėjo į mišką „medžioti“. Netaip jiems rūpėjo iš tikrųjų ką nors nudėti, bet tik įsivaizdavo, jog jie medžiotojai ir vaikščiojo po mišką, kaip su šautuvais.

— Bet kas taip medžioja? — pastebėjo Vytukas. — Turim abudu išsiskirti ir ieškoti kiekvienas savo „grobio“, o paskui vėl sueisim, ir eisim namo.

Kaip nutarė, taip ir padarė. Jiems medžiojant, greit ir vakaras atėjo. Atėjo laikas ir namo eiti. Jonukas sušvilpė. Niekas neatsiliepė, tik aidas nuaidėjo iš Jonuko skautiško švilpuko. Per toli nu-eita! Vis vaikščiojo Jonukas čia į vieną, čia į kitą pusę, bet veltui: niekas jam neatsiliepė. Iš visų jėgų sušvilpė, net ausyse suspengė. Iš toli, toli išgirdo Vytuko švilpuko gargaliojantį balsą, ir skubėjo į tą pusę vis švilpdamas, kol surado savo draugą.

— Tai tau medžioklė! — pyko Jonukas. — Dabar namų neatrasim! Kurgi mes esame? Per toli nuklydome, „grobio“ ieškodami.

— Bet niekis, — pastebėjo Vytukas. — Įsilipkim į medį ir suvoksime, į kurią pusę namai.

Ir neapsiriko. Jiedu greit išėjo į artimus laukus. Draugų veideliai nušvito, kai pamatė savo trobelę.

Taip vasara prabėgo. Išvažiuodamas mokytis, skautas Jonukas atsisveikino su tėviške:

— Sudie, brangioji tėviškėle! — sako Jonukas.

— Važiuojam! — rėkia Vytukas.

Mokiniai, kaip gandrai,
Vieškeliams jau traukia,
Baigiasi jau vasarėlė,
Jau pamokos mus laukia.

— Kokią čia dainelę dainuojai? Tikriausiai jau išgalvotą. Bet nerėkauk, atsisveikinkim su draugais, — kalbėjo Jonukas.

Po kelių valandų jau dardėjo vieškeliu vežimas, kuriame sėdėjo Vytuko tėvelis, Vytukas ir Jonukas. Iš vežimo žiūrėjo Jonukas ir taip pat sakė savo sukurtas eiles:

Sudie jums tėveliai, savieji laukai,
Kai grįš vasarėlė, aš grįšiu ir vėl.
Brangieji laukeliai, palieku aš jus,
Čia mano gimtinė, čia vargau vargus.

Čia šitam kampely aš vargšas gimiau,
Čia žengiau pirmą žingsnį, čia bandą ganiau.

Laukite kampeliai, laukite laukai,
Kai grįš vasarėlė, tai grįšiu ir vėl.

Stasys Girdutis.

Sudėvėta kojine

Rūpestinga skautukė dažnai adė savo senas kojines. O jos, lyg tyčia, lyg skautukės kantrumą mėgindamos, vis kiuro ir kiuro. Rytą apsiauna suadytomis, vakare, žiūrėk, ir vėl kiauros. Kai koja apauta, rodos, sveikiausios ir kojines. Blauzdos neplyšo. Tik galvos. Ir kai tik vakare numauna batuką, tuoj jos kojos kulnys ir juokiasi:

— Cha-cha-cha! Stasyt! Cha-cha-cha! Tu nori mane paslėpti? Nė nemanyk taip daryti: aš vistiek išlįsiu.

— Oi, oi, kaip bloga bately neapdengtam būti! — šaukė nykštis, išlindęs iš kojines. Bet apsidairęs ir pamatęs susirūpinusiu veidu Stasytę, užjaučiamu balsu tarė:

— Žinau, Stasyt, su šivakar uždysi kojine ir man bus gera: batas nebe-paus.

— Stasyt, pupulyt, man batelis nugarėlę pragaužė. Pirmą aprišk mane, o paskui kojine uždysi, — aimanavo pats mažasis kojos pirštelis.

— Tai nenuoramos! — bardamas pirštus, juokėsi kojos kulnys. — Argi jūs ne skautės pirštai esate, kad tokie neramūs. Žinokite, kad Stasytė skautė. Ji kantri. Būkite tad kantrūs ir jūs. Imkite pavyzdį iš manęs. Nors batelis trina ir graužia mane, aš juokiuosi ir tiek!

— O tu, plačiaburni, neduodi nė vienos dienos man sveikai pabūti ir dar juokiesi, — pyko ant kulnies kojines. — Kad tau batas pūslę sutrintų, tai žinosi šaipytis!

O skautukė, Stasytė, girdėjo kulnies, pirštų ir kojinių kalbą, bet nieko nesakė. Kiekvieną vakarą vis savo kojines adė ir adė.

Pagaliau kojines taip susidėvėjo, kad ir adyti nebebuvo kur.

Mama nupirko Stasytei naujas kojines. Stasytė džiaugėsi. Dabar nei pirštų, nei kulnies batelis nebegraužė.

— Mamyte! Šį vakarą aš savo senų-

jų kojinių jau nebeadysiu. Kai nusiausiu, tai kad mesiu pasuolėn, o rytoj išnešiu į sąšlavyną, — pasakė Stasytė, gavusi naujas kojines.

— Gerai, Stasyte. Galėsi mesti. Tik kai numesi, pasiklausk, gal išgirsi, ką kojines kalbės, — atsakė Stasytės mama.

— Juokas mane ima, mamyte! Ką gi jau gali sudėvėtos kojines kalbėti?! Bet kad tu taip sakai, — paklausysiu.

Vakare Stasytė nusiavė savo senas sudėvėtas kojines ir metė pasuolėn. Bet iš pasuolės tuoj pasigirdo:

— Chi-chi-chi! Cha-cha-cha!

Stasytė pribėgo arčiau suolo ir ėmė klausytis.

— Tai neišmanėlė. Ir dar skautukė! Juk mes nevisos netikusios. Tik galvos prastos, susidėvėjusios, o blauzdos sveikos, — kalbėjo tarp savęs kojines.

— O ką aš vien su blauzdomis darysiu? — neiškentus, paklausė Stasytė.

— Žiūrėk, ji čia pat bestovinti, — pasakė viena kojine kitai.

— Nors ir numetė, bet susidomėjo. Tai gerai. Pasakyk jai, — kalbėjo antroji kojine pirmajai.

Ir pirmoji kojine ėmė Stasytei pasakoti:

— Paimk žirkles ir atkirpk mano blauzdos tokio ilgumo gabalą, kad jis kokį centimetrą būtų ilgesnis už mano plotį. Paskui stipriais siūlais vieną galą užtrauk taip, kad visas kraštas aplinkui susitrauktų į vieną tašką. Kai taip padarysi, prikimsk vatos, arba pakulų, arba skudurėlių bet kokių, kad pasidarytų kietas rutulys ir užtrauk siūlais antrąjį tos nukirptos blauzdos galą. Dabar paimk spalvotų vilnonių siūlų ir jais gražiais raštais papuošk, paslėpdama ir užsiūtuosius galus. Jei tai atliksi rūpestingai, turėsi gražų, daug gražesnį už pirktinį, sviedinėlį.

Kai Stasytė taip padrė, labai apsidžiaugė.

Dabar sudėvėtų kojinių ji nebemeta pasuolėn.

VI. Š-s.

Kaip išaiškinsi, kad tėvynė tavo graži, jei nebūsi jos grožybių matęs?
Keliauk, iškylauk — pamatysi.

Šių laikų milžinai

Burtininkė technika — mūsų organų tobulintoja.

Nuo pirmojo laukinio žmogaus „išradimo“, akmens ginklo, iki didžiųjų dvidešimtojo amžiaus technikos stebuklų, didžiausias žmogaus smegenų siekis buvo tobulinti savo organų veikimą.

Mūsų akis,
mūsų ausis,
mūsų oda,
mūsų ūgis,
mūsų ranka,
mūsų koja...

Visi jie, technikos padedami, išsilavino iki tokio laipsnio, kokio prigimtis jiems niekad nenumatė; šiais laikais jie lengvai atlieka milžiniškus darbus.

Skaitydami pasakų arba kitose knygos apie milžinus, išsivaizduojame didelius, tvirtus žmones, teturinčius, gal būt, vieną akį kaktoje. Jiems lengva išrauti medžius, vienu žingsniu sutriptyti žmonių gyvenimą ir šiaip daryti visokius nepaprastus žygius. Perskaite „Gulivero keliones“, atsidūstame ir pasakome: „Kaip gaila, kad šiandien tokių dalykų nebėra“. Bet ar jų iš tiesų nebėra? Ar nebėra milžinų, milžiniškų jėgų, ar nebegalime sutikti gigantų?

Ne, taip yra! Mes tikrai papratome kasdien, kas valandą matyti didžiausius stebuklus ir nebepagalvojame, kokiais stebuklais žmonėms pavyko pakelti savo kūno jėgą ir taip padidinti savo akis, ausis, rankas, kojas, ūgį ir balsą, kad jiems viskas galima ir atsiekiama.

Technikos stebuklai, kuriais naudojames, visi kilo iš vieno vienintelio noro, kuo daugiausiai patobulinti žmogaus organų veikimą. Šiais laikais beveik kiekviena kūno dalis, technikos padedama, atlieka nepaprastai daug.

Kokie išradimai tobulina žmogaus akį? Paprasčiausia priemonė akiai tobulinti yra akiniai. Dėvėdami akinius, tolregiai ir trumparegiai normaliai mato, ir šiaip, akiniai pataiso įvairius regėjimo trūkumus. Dar sudėtingesni yra žiūronai, kurie taip įtaisyti, kad didžiausi atstumai sumažėja, ir žmogus gali net pažvelgti į erdvės tolybes, ir stebėti kitų planetų ir žvaigždžių sudėtį. Žiūronai priartina neišmatuojamas tolybes, o mikroskopas padidina mažiausius, paprasta akimi nematomus, daiktus ir gyvybes. Visa, kas gyvena ir juda vandens laše, kas aptraukia žalią lapą gyslelių tinklu, parodo mikroskopas. Prieš mus atsiveria naujo pasaulio durys, už kurių pamatome neapsakomai įdomų gyvenimą.

Tamsoje aštriausia akis nemato — kokią išėitį žmogus rado sau gelbėti? Senovėje — balaną, žvakę — senais laikais, elektrą — mūsų laikais. Bet technika nepasitenkina patobulinusi akies ypatybes, ji sukūrė naujų dalykų, kurių akis neturi.

Mūsų akies plėvelė pritaikyta matyti vaizdus, bet ji nesugeba saugoti jų. Tik fotografavimas — tobuliausias jo laipsnis yra filmavimas — „dirbtinos akies“ — lizės — padedamas, įmžina matytą paveikslą. Filmavimas parodo judantį paveikslą, vadinasi, tokį, kokį mes iš tiesų matome. Garsusis išradėjas Edisonas kartą išsireikė apie kinematografą: „Šis mažas aparatas praplatus žmogaus akiratį iki pasaulio galo“. Ir jis neapsiriko: toluma artėja, liūtų medžioklė Afrikoje taip pat gerai matoma, kaip daiktai ant mūsų stalo.

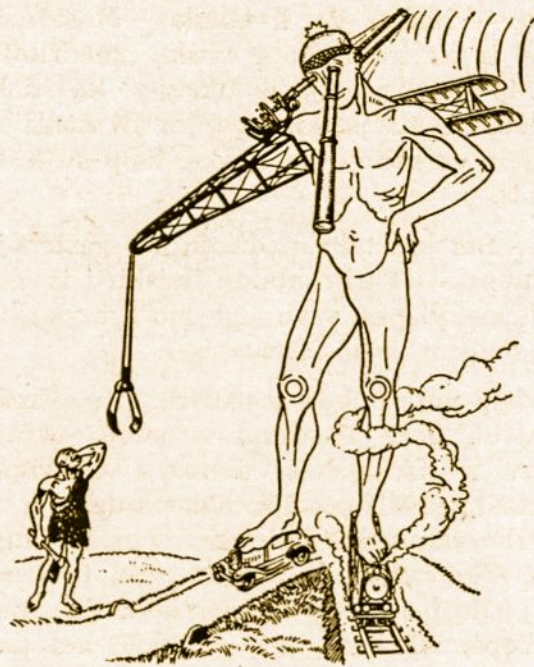
Bet ir ausiai patobulinti nemaža išrasta. Gydytojas vartoja stetoskopą — vamzdelį — ligonims išklaudyti. Paprasta ausis niekada neatskirto tokių garsų, kokius stetoskopas mums perduoda. Telefonas ir radijas įvykdė tai, apie ką tikrai svajotojai rašydavo savo fantastiškuose romanuose. Pasikalbėjimai telefonu tarp vieno abonentų ir kito tokie aiškūs, kad užsimerkę galime įsivaizduoti esą tame pačiame kambaryje. Garsas, bangomis išsiųstas į pasaulį, pasiekia mūsų ausį už tūkstančių kilometrų. Nei sienos, nei miškai, nei ežerai, nei jūros nebetrukdo garsui susisiekti su žmogumi.

Norėdamas dvasioje atkurti, ką garsūs žmonės kadaise kalbėjo, kaip dainininkai dainavo — žodžiu, įmžinti malonius ausiai išpūdžius — žmogus išrado gramofoną.

Minint garsų siūstuvus, savaime kyla mintis: „Kas tuos garsus siunčia?“ Pradedame nagrinėti, kokių būdu žmogus stengėsi patobulinti savo burną. Visų pirma, turime skaitymo ir rašymo meną. Jis kilo iš noro užrašyti ir saugoti žmogaus mintis. Po spausdinamos mašinos išradimo, knygų skaičius išaugo iki begalybės — prieš tai jos buvo plunksna rašomos ir labai brangios. Turime jų didelių knygynus, ir, reikia manyti, kad jie ateityje užims ne tik tai išstisus namus, bet miestus. Ši problema tokia nepaprasta, kad ieškota išėities: sugalvota ateityje filmuoti svar-

Pilotas, apsirengęs asbesto drabužiais, išsigelbsti iš degančio lėktuvo.

Šių dienų žmogus yra tapęs nepaprastai milžinas.

biausius veikalus ir tuo būdu storiausią tomą paversti mažu rutulėliu, kurį bet kada galima padidinti ekrane. Fotografavimo menas ir šioje srityje daug nusipelnė.

Gramofonas, telefonas ir radijas praturtina taip pat ir žmogaus balsą. Jis nebėra surištas su savo paprastu stiprumu, nes geriausiu atveju tegalime šaukti taip garsiai, kad išgirstų mus antroje gatvės pusėje. Išradimų palaikomas balsas be ypatingo įtempimo perduodamas visame pasaulyje. Juk ir tai didžiausias stebuklas!

Ir skonis ne toks pat, koks buvo senovėje. Mes nebekemšame žolių ir žalios mėsos į savo burną, kaip laukiniai kad darydavo. Valgis verdamas ir kepamas, ir nelengvai patenkina mūsų išstobulėjusį skonį. Židiniai ir kepti įtaisymai, kurių kasmet išrandama nepaprastiesnių, padeda žmogui pataikauti savo skoniui. Mes taip papratome skaniai valgyti, kad tikrai kietą mėsą arba prisvileš pienas mums primena, kad galėtų būti ir kitaip. Ir savo dantims radome pagelbininkų: išverdame maistą kuo minkščiausiai ir dar supiaustome jį peiliu. Dantims nedaug telieka vargti!

Paskutiniaisiais metais ir nosiai pavaduoti išrastas mažas aparatas, pakabinamas garažuose. Jis vadinamas „dirbtine nosimi“, ir duoda ženklą, jei prisirinko nuodingų dujų — angliaoksidų, kurių paprasta nosis nesugeba užuosti.

Ir savo odą žmogus sugebėjo apsaugoti. Vilna ir šilkas, oda ir kailiai dengia jį, įvairūs patogumai, dideli pastatai ir sudėtingi šildymo įtaisymai saugo jį nuo šalčio ir nemalonių išpūdžių ir įtakų. Vėl technika turi gelbėti: žiemą rūpintis šiluma, šildyti vandenį ir tuo reguliuoti orą. Vasarą gaminami dirbtiniai ledai ir elektros ventiliatoriais vėdinamos salės ir ištisi namai.

Bet žmogui rūpi ne tik apsaugoti save; jis siekia dar daugiau. Kad galėtų kelias minutes išbūti ugnį, jis sugalvojo

„dirbtinę odą“ — asbesto drabužį. Nedegama medžiaga; tiesą pasakius, žmonėms jau prieš 2000 metų buvo žinoma. Ją atrado graikai, bet iki devynioliktojo šimtmečio vidurio jos nemokėjo praktiškai naudoti. Tik per paskutiniuosius 50 metų nedegamoji medžiaga plačiau vartojama — be jos neapsieina nei gaisrininkai, nei lakūnai. Ir vis dar toliau daromi bandymai su šią medžiaga. Reikia tikėtis, kad vieną dieną gaisrininkai sveiki išeis iš degančių namų, o lakūnas iš degančio orlaivio.

Ir žmogaus ūgis ir kvėpavimo sąlygos taikosi prie aplinkybių. Dviejų metrų su viršum užaugęs jaunuolis vis dar tebėra retenybė..., bet pasiekti aukščiausias vietas žmogui nė kiek ne sunku. Kopėčios, bokštai ir aikštelės padeda jam pasikelti į pageidaujamą aukštį, maskės su deguonių palaiko jo kvėpavimą. Į jūros dugną jis nusileidžia, apsivilkęs naro drabužiais, ir jam viskas prieinama padangėse ir jūros gelmėse.

Rankų ir kojų pagelbininkai bene įmantriausi.

Pirmasis žmogus, sugalvojęs kasti žemę akmeniu arba lazda, pradėjo ilgą išradimų virtinę, kurią šiais laikais vainikuoja sudėtingiausios mašinos. Milžiniški kranai kelia sunkiausius daiktus, žemės mės ir grąžtai kasa, gręžia ir pakelia svorius, arklai ir akėčios dirba žemę — kas gali suminėti visus įtaisymus, kuriais žmogus sau lengvina gyvenimą! Jau kasdieninės apyvokos daiktai įrodo, kad mūsų rankos ieškojo sau pagelbininkų. Kerpa-me vielą, piauname skardines dėžutes, supiaustome medžius į lentas ir pan. Viso-

kie įrankiai ir mašinos atlieka daugiau, kaip žmogus savo dviem rankom galėtų atlikti, ir, be to, darbas tikslesnis ir geresnis.

Kas spaudžia knygas, sulenkia lankus, lipina viršelius? — Mašinos. Kas audžia medžiagas, siuva drabužius? — Mašinos. Kas padaro plytas, spaudžia akmenis, maišo cementą? — Mašinos. Žmogaus ranka milžiniškai užaugo ir stato net dangoraižius.

Ką žmogus sugalvojo savo kojai pagreitinti? Jis nebeeina pėsčias per kalnus ir miškus — patogiai sėdėdamas traukinyje, automobilyje, laive arba lėktuve, jis per valandą atlieka šimtus kilometrų. Ir visa tai sugalvota žmogaus kojai paleng-

vinti. Pirmasis žingsnis taja linkme buvo arklių, asilų, kupranugarių arba net šunų jaukinimas. Po to buvo gaminamos rogės, vežimai ir t. t.

Tuo būdu žmogaus rankos ir kojos išaugo milžiniais. Vienas rankenos pasukimas, kojos paspaudimas padaro stebuklus. Tas darbas sumažėjo iki minimumo, bet smegenų darbas išaugo į begalybes. Kaip šių dienų žmogus atrodo? Jis yra milžinas, kurio akys per žiūronus mato dangaus puikumus, rankos dirba mašinomis ir kojos lengvai pereina didžiausius atstumus. Jo smegenyse kyla minčių, akyse vaizdų, ir jis nerimsta neįvykdęs to, ką sugalvojo. Joks senovės milžinas negalėtų prilygti šių laikų žmogui.

Baigėme 1939 m. Skautų Aido piešinio spalvavimo konkursą (3 nr.)

Skautų Aido 1 nr. (27 psl.) buvo paskelbtas piešinio spalvavimo konkursas (įdėtas piešinys ir sąlygos konkurse dalyvauti).

Įvertinus visus atsiųstus piešinius, parinkti tokie konkurso laimėtojai:

A. **PIEŠĖJAI-OS LIGI 11 METŲ AMŽ.:**

I vieta: jaun. sk. Vytautas Šlekys (Igliaukoje),

II vieta: jaun. sk. kand. Aldona Fridriksonaitė (Petrašiūnuose),

III vieta: jaun. sk. Leokadija Simanavičiūtė (Petrašiūnuose);

B. **PIEŠĖJAI-OS 11-14 METŲ AMŽ.:**

I vieta: Steputė Mekšrjūnaitė (Šakiuose),

II vieta: skautas Kęstutis-Ričardas Kazlauskas (Vilniuje) ir Danutė Žutaitė (Kaišiadoryse),

III vieta: Aldona Ivaškevičiūtė (Kaune), Kazė Mackevičiūtė (Kelmėje) ir Jurgis Daugvila (Alytuje);

C. **PIEŠĖJAI-OS, VYRESNI, KAIP 14 METŲ AMŽIAUS:**

I vieta: Balys Pažerskis (Kėdaičiuose).

Be čia išvardintų autorių premijuotų darbų, yra ir daugiau gražiai nuspalvintų piešinių, pvz., Vandos Ruginytės (Kaune), Vytauto Lukoševičiaus (Kretingoje), Romano Pukščio (Kaune) ir kt. Nors labai gaila, bet daugiau premijų, kaip iš anksto buvo žadėta, negalime skirti. Naujasis piešinio spalvavimo konkursas duos progos ir kitiems piešėjams-oms pasireikšti.

Laimėję I-ąsias ir II-trąsias vietas piešėjai gauna dovanas — po 3 nosinaites. Tas dovanas nuo š. m. kovo mėn. 15 d. jie gali atsiimti Skautų Aido administracijoje, o jei ligi kovo mėn. 31 d. neatsims, administracija jas išsiųs laimėtojams nurodytu adresu. Piešiniai palieka Sk. Aidui.

1939 m. Skautų Aido konkursas 4 nr. PIEŠINIO SPALVAVIMO KONKURSAS

Konkurse gali dalyvauti visi Sk. Aido skaitytojai-os.

TAISYKLĖS:

1. jei esi jaunesnis-ė, kaip 10 metų, — piešinį iškirpk, nuspalvink, užlipink ant storo (kartoninio) popieriaus ir nusiųsk Skautų Aidui;

2. jei esi 10-12 metų amžiaus, — piešinį iškirpk, nuspalvink, užlipdyk ant storo (kartoninio) popieriaus, atskirai aprašyk piešinio turinį ir nusiųsk Skautų Aidui;

3. piešinį arba piešinį ir aprašymą Skautų Aidui reikia išsiųsti ligi š. m. balandžio mėn. 15 d.;

4. siunčiant piešinį arba piešinį ir aprašymą, atskirame lapelyje reikia parašyti savo: vardą, pavardę, gimimo datą ir adresą;

DOVANOS:

Laimėję I-ąsias, II-ąsias ir III-ąsias vietas gaus dovanų siūldėžes ir jodo bonkutes.

KA JŲS ČIA VEIKIA? Šį piešinį iškirpk, nuspalvink ir siųsk Skautų Aidui.

Gerųjų darbėlių sumanymai

KONKURSO DALYVIŲ PASIŪLYMAI.

Buvo: Sk. Aido 2 nr. (55 psl.): I. St. Martynaitytės (Kaune), Sk. A. 3 nr. (71 psl.): II. „Bitės“ (Skuode), III. Al. Šmitaitės (Vilkaviškyje), IV. A. Baltrušio (Klaipėdoje), V. P. Stirbio (Tauragėje), Sk. A. 4 nr. (98 psl.): VI. „Šarkos“ (Jurbarkė), VII. „Dainuojančio Sakalo“ (Vilijampolėje), VIII. „Tylutėlio“ (Viekšniuose), IX. „Kastyčio“ (Linkuvoje).

Toliau: Jono Gružauskos (Tauragėje), „Mariokos“ (Mažeikiuose), Jono Neverdauskos (Telšiuose), „Skauto“ (Prienuose), „Balandžio“ (Obeliuose), „Žirgo“ (Siauliuose), „Skauto“ (Obeliuose), „Remigijaus“ (Alytuje), „Jeronimo“ (Lazdijuose), „Vėversio“ (Šakiuose), „Šatekšnos Sūnaus“ (Panemunėlyje), „Pempės Plūrio“ (Biržuose).

X. JONAS GRUŽAUSKAS (Tauragėje).

1. Nesigėdink tėvų, jei jie nėra gražiai apsirengę.
2. Per daug nesiginčyk su vyresniaisiais, nors ir būtų tavo teisybė.
3. Neprikrauk per daug vežimo, nes tuo kankini arkli.
4. Laikykis ir kitus ragink laikytis eismo taisyklių.
5. Nemėtyk šiukšlių pro langą, nes gali praeiviams ir sau padaryti nemalonumų.
6. Esant reikalui, padėk policijai.
7. Jei ką dirbi, tai dirbk ne tik kūnu, bet ir siela.
8. Reikalui ištikus, skautas turi būti karys.
9. Netingėk parodyti svetimšaliui savo miesto žymesnes vietas.
10. Nelaimėi atsitikus, nenusimink, nes nusiminimas padidina nelaimę.
11. Sudrausk tuos, kurie juokiasi iš sužaloto žmogaus.

XI. MARIOKAS (Mažeikiai).

(Jūros skautams).

1. Pažinti jūrininko darbą.
2. Skaityti jūrinę spaudą.
3. Stengtis daugiau pažinti savo paskirtį.
4. Padaryti vasarą reizą.
5. Drąsiai gelbėti skęstančius.
6. Ne vien iš uniformos, bet ir iš vidaus būti tikru jūros skautu.

7. Pamilti Lietuvos jūrą.
8. Skleisti visuomenėje jūros melę.
9. Pažinti Lietuvos vandenį.
10. Remti Karo Laivyno Fondą.

XII. JONAS NEVERDAUSKAS (Telšiai).

1. Pasimelsk už žuvusius karius.
2. Radęs pinigus, ar ką kitą, nunešk į policiją.
3. Sudrausk vaikus, kad neliestų ugnies ir neduok žaisti su pavojingais daiktais.
4. Priimk pakeleivius ir ekskursijas.
5. Pats prisidėk ir kitiems patark prisidėti prie labdarybės darbų.
6. Sudrausk jaunesnį draugą rūkant.
7. Gelbėk draugą ledui įlūžus.
8. Keli susidėję užsakykite neturtingam draugui „Skautų Aidą“.
9. Uždėk už neturtingą draugą į stovyklos fondą.
10. Neimk nuo neturtingo draugo pinigų už foto.
11. Sudrausk draugą juokiantis iš pavargėlių.
12. Padovanok neturtingam draugui skautų ženkluką.
13. Motinos dieną pasveikink motiną.
14. Keldamas pagalvok, kad ko daugiau šandien padarytum gero.
15. Guldamas padėkok už dienos darbus, kuriuos padarei Dievui, Tėvynei, Artimui.

XIII. „SKAUTAS“ (Prienuose).

1. Patrauk nors vieną į skautų eiles.
2. Nešk mokslo šviesą kaimui.
3. Supažindink kaimo jaunimą su skautų ideologija.
4. Palaikyk tvarką, kur jos nėra.
5. Iš savo sutaupų nupirk vargšui vaistų.
6. Sutvarkyk medžio šakų augimą.
7. Padėk neturtingam įsigyti skauto uniformą.
8. Nuramink supykusį.
9. Gaivink ligonio viltį.
10. Būk visur skautiškas.
11. Vesk gerai savo skiltį.
12. Padėk policijai palaikyti tvarką.

XIV. „BALANDIS“ (Obeliuose).

1. Sutvarkyti nežinomo kareivio kapą.
2. Pasimelsti už žuvusius dėl Lietuvos laisvės karius.

Skauto gerasis darbelis namuose.

REDAKCIJOS PASTABOS.

● Konkurso terminas III.20 artėja, ligi tos dienos sumanymai turi būti išsiųsti redakcijai. Konkurso sprendimas bus padarytas pagal taisykles visus konkurso pasiūlymus Sk. Aide atspausdinus.

● Šiame numeryje vėl dedame naujus pasiūlymus. Redakcija pasiūlymų pavyzdžių skaičius sumažina, kaip taisyklėse nurodyta.

3. Nemokančiam skaityti, paskaityt laikraštį ar knygą.
4. Padėti senam žmogui pereiti siauru lieptu.
5. Naikinti kilpas paukšteliams gaudyti.
6. Atimti iš katės paukštelį ir paleisti.
7. Išskirti besipešančius draugus.
8. Padėti silpnesniams praeiti pro minia žmonių.
9. Susirgus artimui pakviesti gydytoją.
10. Papuošti pakelėje apleistą kryžių.
11. Apginti elgetą nuo užpuolusių šunų.
12. Remti skautišką spaudą.
13. Sušelpiti našlaičius vaikus.
14. Padėti senai moteriškei išlipti iš autobuso.

Stovyklautojai!

Ar jūs žinote, kad stovykloje, o net ir žygyje, tinkamiausia virtuvė yra virtuvė „TELJON—LOTTA“. Veikia pastatyta ant žemės, o prireikus, ant sunkvežimio ar paprasto vežimo. Nepamainoma šauliams, skautams ir kitiems stovyklautojams. Tuo pat laiku galima gaminti du patiekalus ir dar kavą.

**GALIMA ĮSIGYTI PER
EKONOMINĘ KARIŲ BENDROVĘ**

(Kaunas, Laisvės al. 23),

kuri turi tų virtuvių atstovybę. Ji teikia ir smulkesnes žinias. Šios vasaros stovykloms užsakymai jau priimami.

